అష్టలక్ష్మీ సహస్రం

(నిత్య పారాయణ కొఱకు)

సంస్కృతములో

శ్రీ వేంకటాధ్వరి అష్టలక్ష్మీ సహస్రమునకు

ఆంధ్రీకరణ "శాంతిశ్రీ" బొత్సకవి

రోహిణి పబ్లికేషన్స్

మెయిన్‌రోడ్, రాజమండ్రి - 1

అష్టలక్ష్మి ప్రసన్నం
"శాంతిశ్రీ" బాత్సకవి

ప్రథమ ముద్రణ :
మే 1998

కవర్ డిజైన్ :
బాలి

వెల : రు. 25/-

ముద్రణ :
మహేశ్వరి ప్రింటింగ్ & బైండింగ్ వర్క్స్
సీతంపేట – రాజమండ్రి.

మా స్వంత ప్రచురణలు

అష్టలక్ష్మీ ప్రసన్నం		శాంతిశ్రీ బొత్సకవి
ఆరు దండకములు (చక్కని పేపరుతో)		
రాధాకృష్ణ	(నాటకం)	పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు
కంఠాభరణం	,,	,,
కోకిల	,,	,,
విప్రనారాయణ	,,	,,
నీతి కథా మంజరి	-	కందుకూరి వీరేశలింగం
సంపూర్ణ నీతిచంద్రిక	-	పరవస్తు చిన్నయసూరి, కందుకూరి వీరేశలింగం
కావ్య స్తబకము	-	అల్లంరాజు జగ్గారావు శర్మ

ప్రరోచన

పాఠకోత్తములారా !

శ్లేష యమకానుప్రాస చక్రవర్తి, మహాకవి వేంకటాధ్వరి దీనిని రచించారు. శ్రీమహాలక్ష్మి ప్రసాదమందగోరువారు అను నిత్యం ఈ మహాగ్రంథాన్ని పారాయణచేస్తే వారిగృహము కుబేరుని నిధులవలె శ్రీలక్ష్మి తాండవిస్తుంది.

ఈ మహాకవి "విశ్వగుణాదర్శం" అను సంస్కృత కావ్యాన్ని విలక్షణంగా వ్రాశాడు. అనగా విశ్వములో గల సమస్త దేవతలనూ ఒకరు వర్ణిస్తే, యింకొక పాత్రచేత, ఆ యా దేవతలను చెడ్డగా చెప్పడం జరిగింది. అందువలన, శ్రీ వేంకటాధ్వరి మహాకవికి అంధత వచ్చింది. మహాకవియే కాక మహాభక్తుడుకూడా అగు నీతడు అహో రాత్రిలూ అలమటిస్తుండగా శూన్యంలో నుండి ఉపశ్రుతి విని పించింది. దాంతో నిర్గుణ పరబ్రహ్మం ఏ మహాతల్లి కరుణ గలిగిన కూటికిలేనివాడు కోటీశ్వరుడగునో! ఏ దేవి కరుణ తప్పిన కోటీశ్వరుడు కూటికి లేనివాడగునో అట్టి శ్రీ మన్మహాలక్ష్మిని భక్తి పారవశ్యంతో, తన కవితా రామణీయకంతో, వేయి శ్లోకాలు వ్రాసి శ్రీదేవికి సమర్పించాడు. ఇంకేముంది, నేత్ర దృష్టియే కాక, దివ్య దృష్టి వచ్చిందాతనికి.

అటువంటి ఈ మహాగ్రంథాన్ని పండిత మండలిలో నూటికి తొంబైతొమ్మిది మందికి తెలీదు. తూ॥ గో॥ జిల్లా॥ గొల్లల మామిడాడ గ్రామమున 1900 సం॥ మహాదాతయైన శ్రీ కొవ్వూరి బసివిరెడ్డి మహోదయులు "శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామివారి దేవాలయం నిర్మించారు. దాని అర్చకులు, మంచి పండితులైన శ్రీమాన్ గేటేటి గోపాలాచార్య స్వామివారు 1962 సం॥ ఆ దేవాలయమున 7×7=49 రోజుల సప్తసప్తాహం ప్రారంభించి అప్పుడా కార్యక్రమములో నన్ను "దశావతారాలు" ఉపన్యసించ ఏర్పాటు గావించారు. ఆ సమయమున శ్రీమాన్ ఆచార్యులవారికి గురువులూ, మహాపండితులూ మామిడాడకు దగ్గరనున్న "ఊలపల్లి" వాసులగు శ్రీ నేమాని సత్యం

గారు నా ఉపన్యాసం విని ఆనందించి, ఆశీర్వదించి, యీ మహా గ్రంథం గూర్చి చెప్పారు. అప్పటికి దీనిపేరే వినలేదు. శ్రీ నేమాని వారు "నాయనా! నీ కా గ్రంథం తెప్పించి యిస్తాను దానిని నీవు తప్పక చదవాలనగా అచటగల శ్రీ సత్యంగారి శిష్యులొకరు కాశీ చౌకాంబావారు నాగరలిపిలో ముద్రించిన యీ గ్రంథాన్ని నేను మామిడాడలో ఉండగా వ్రాసి తెప్పించి యిచ్చారు. ఆ మహా గ్రంథాన్ని నిత్యం పారాయణ చేసేవాడిని. మహాపండితులకు కూడా కొరకబడని అందలి శ్లోకాలు, సంస్కృత వ్యాఖ్య మూలమున తెలిసి కొని పరమానందం పొందాను.

ఇలా ఉండగా తే : 7-3-1977 ని నా గృహాన్ని అగ్ని హోత్రుడు తీసికొనగా, అప్పటికి నేను వ్రాసిన 8000 పద్యాలు రామా యణం, శ్రీకృష్ణ ధర్మవిజయం 30 హరికథలు గల మహాగ్రంథం, 25 నాటకాల్లూ, బుఱ్ఱకథల్లూ, ఖండకావ్యాల్లూ, నవలలు మొత్తంతో పాటు ఈ గ్రంథం నా సర్వస్వం అగ్నిదేవుడారగించాడు. ఈ మహాగ్రంథం యందు తనివి తీరక కాశీ వ్రాయగా పుస్తకాలులేవు మరల ముద్రిం చాలని వారు జవాబిచ్చారు.

ఆనాటి నుండి సుమారు 10 సం॥ వరకూ యీ మహాగ్రంథం ఎవ్వరిదగ్గరైనా ఉన్నదేమో అని తిరిగి విసిగిపోయాను. 1982 సం॥ శ్రీరామ నవమీ మహోత్సవాలకు "పార్వతీపురం" (విజయనగరం జిల్లా) వెళ్ళాను. గొప్ప పండితులు, సహృదయ సమ్రాట్టగు శ్రీ కోడిదాసు సూర్యనారాయణగారింటిలో యీ మహా గ్రంథాన్ని చూచి ఎంతో ఆనందించాను. వారు దీనిని యిచ్చారు. మరల పారా యణ ప్రారంభించాను. "ఎప్పటికైనా దీనిని తెలుగులో వ్రాయాలి. ముద్రించి అందరికీ అందివ్వాలి" అను ఆలోచనతో ఎందరనో పుస్తక విక్రేతల నడిగాను. కాని జరుగలేదు. తెలుగులో యిప్పటికి సామాన్య ప్రజానీకానికి యీ మహాగ్రంథం అందుబాటులో లేదు. కనుక ఏలాగైనా అందరికీ అందించాలి, శ్రీ దేవీకరుణ అందరూ పొందాలన్నదే నా ఆశయం. నేను నిత్యం పారాయణగావిస్తూ శ్రీ

మహాలక్ష్మికి యించుక పాత్రుడనయ్యాను. నావలెనే నా ఆంధ్ర సోదరులంతా దీనిని పారాయణ చేసి ఫలితాన్ని పొందాలన్నదే నా ఆశయం.

భక్తులారా! నిత్యం దీనిని పారాయణ చేస్తూ శ్రీ దేవి కరుణకు పాత్రులవండి. అనుభవంతో చెప్పుతున్నాను. శ్రీ మహాలక్ష్మి అనుగ్రహానికి పాత్రులవండి. అదే నా కోరిక.

శ్లో॥ ఇచ్ఛార్జిత బహుదేహామింద్రాఽఽ
దిపద ప్రదావలోకలవామ్
ఈశానాం లోకానా మీడే మహి
నియత మిందిరే భవతీమ్॥ (ఐశ్వర్య స్తబకమ్-20 శ్లో॥)

తాత్పర్యం-అమ్మా ! నీ కనుసన్నలతో భువనాన్ని రక్షించే దానివి. అంతేకాదు, నీ కడకంటి అణుమాత్రపు చూపే మహేంద్రాది పదముల నివ్వగలదు. నీవు మాకు సర్వశుభాలూ పరికూర్పుము" అని స్వయముగా మహాకవే చెప్పాడు. నేనేమిచెప్పాలి?

నా చిరకాలకోరిక తీర్చారు. తెలుగు పాఠకులకందించారు.దీనిని మూలశ్లోకాలతో ముద్రించడం అవసరమంతగా కనుపించక శ్లోకసంఖ్య యిచ్చి తాత్పర్యం వ్రాశాను. తాత్పర్యం వ్రాయడంలో లోపాలున్న అవి నావి. మూలగ్రంథం మహత్తరం. అందు అణుమాత్రం లోపాలు లేవు. మీరు ప్రోత్సాహం కలిగిస్తే త్వరలో రెండవ ముద్రణలో మూలశ్లోకాలతో యీ మహాగ్రంథం సమర్పింపగలమని మనవి చేస్తున్నాను. మీరందరూ భక్తిభావంతో శ్రీ మహాలక్ష్మి చరణ కమలాలర్చిస్తూ, షోడశోపచారాలతో యీ గ్రంథాన్ని పారాయణ చేయాలని మిమ్ము ప్రార్థిస్తున్నాను.

పరిపూర్ణ విశ్వాసంతో పారాయణ చేయండి. చేయించండి సత్ఫలితాన్ని పొందండి. శ్రీ దేవి అనుగ్రహానికి పాత్రులవండి.

ఈ మహాగ్రంథం ఎంత గొప్పదో చూడండి.

శ్లో॥ భువనోత్తర సింధు భూషితో
ఘనశైవాలక వత్క చోద్భవం
సురుచా మహితో హిమాలయో
దితయోద్భాసిత మీనలాంఛనః (లక్ష్మీ-సౌందర్య-9 శ్లో॥)

ఈ శ్లోకం 1) మేఘం, 2) నాచు, 3) శివజటాజూటం, 4) శ్రీ మహాలక్ష్మి కేశపాశంగా నాలుగర్థాలున్నాయి.

1) మేఘపరం : పవిత్రాగ్నికి నివాసమగు విద్యుత్తులు గలిగి శ్రీలక్ష్మికి ప్రియమగు పద్మాలు పుట్టడానికి కారణమైంది.

2) శివ జటాజూటము : మహామహిమగల హిమాలయమున పుట్టిన పార్వతీదేవిచేత, అనగా అర్థనారీశ్వర జటాజూటము, పాములచే అలంకరింపబడింది.

3) శ్రీ లక్ష్మి కేశ పరము : గొప్ప తేజంగల లక్ష్మి నివాసాలగు పద్మములు పుట్టడానికి కారణమైంది, శ్రీలక్ష్మి కేశములో పద్మములుండి అలంకారమందెను.

4) నాచుపరము: పావనమైన నీరులో నిలుచునది. అని అర్థము.

ఈ విధంగా విప్పి చెప్పితే సుమారు 10వేల గ్రంథమౌతుంది. అందుచేత యీ మహా గ్రంథంలో ఉన్న శ్రీ అష్టలక్ష్మి బీజాక్షరాలతో, యిమిడిఉన్న మహాశక్తితో కూడిన దీనిని హృదయ పూర్వకంగా పారాయణ చేస్తే వారికి సమస్త శక్తులతో అష్టైశ్వర్యాలూ సిద్ధిస్తాయి సందేహం లేదు.

ఈ మహాగ్రంథాన్ని ఈవిధంగా మీ కందించడానికి కారకులు "రోహిణీ పబ్లికేషన్స్" అధిపతి, సహృదయ సమాిట్ శ్రీ పైల అప్పారావుగారు, (శ్రీ గణేశ్ బుక్కుహౌస్ ప్రొప్రయిటరు) మాకు యిరువురకూ ఆప్తులూ, సారస్వతోపాసకులు శ్రీ పానుగంటి వేణు గోపాలకృష్ణారావుగారి పరిపూర్ణ ప్రోత్సాహమున యీ గ్రంథ రచనకు, ముద్రణకు వెనుక నుండి వెన్నుతట్టిన వీరికీ, మాతో సహకరించిన వారికి శ్రీ మహాలక్ష్మీదేవి అనుగ్రహంతో రక్షించుగాక !

ఇట్లు

కవి మత్తేభ-శతాధిక గ్రంథకర్త

శ్రీభవ ఉగాది తే : 11-4-1994 "శాంతిశ్రీ" బొత్సకవి

ఇందువారం మల్లికార్జుననగర్, రాజమండ్రి-533105

అష్టలక్ష్మీ ప్రసన్నం

(నిత్యపారాయణ కొరకు)

శ్లో॥ వన్దే౽తికారుణ్య మగణ్య పుణ్య దాక్షిణ్య లావణ్య
గుణం శరణ్యమ్
సత్సేవితం తంకులదైవతం మేననాది తన్ద్రిం
ప్రభు రాంజనేయమ్ ॥

1. ప్రారంభస్తబకము

1) శ్రీలక్ష్మీదేవీ ! నీ పాదములకు పూసిన పారాణి సృష్టి, స్థితి, లయ యొనగూర్చు శ్రీ వేంకటేశ్వరు వక్షమున చిహ్నము ఉంచికొనిన ఆ పరమాత్ముని నిత్యము గొలుతును.

2) మీరిరువురూ తామరలవంటి నేత్రములు కలవారు. ఈడులేనివారు. మహా విశ్వస్వరూపులు, అటువంటి మీ దంపతులకు లోక మాతాపితరులకు నమస్కరిస్తాను.

3) అమ్మా ! చల్లని కరుణామృత వర్షము కురిపించి, సమస్త మంగళములూ పండించిన, పవిత్రవయి, ఉదయ కమలనేత్రివగు నిన్ను కొలుస్తాను.

4) పాల సముద్రమున పుట్టిన శ్రీలక్ష్మీదేవి పాలవంటి రుచి కలిగి ప్రపంచ చీకటిని పారద్రోలిన యామున నాథమధ్యమైన మా శ్రీ గురుదేవుల పాదపద్మమును కొలుతును.

5) శ్రీ దేవీ ప్రార్థనచేత పవిత్రమైన నా వాణి, శ్రీభూజాత సీత కథామృతము యీ భూమిపై పుట్టగాచేసి సమస్త మానవాళిని పవిత్రులుగా చేసిన వాల్మీకి మహర్షి వాణికి నా నమస్సుమాలు.

6) ఏ మహాకవి గ్రంథసాగరమునగల అమృతము పండితులు తరచిన శ్రీలాభము గలుగునో ఆ వ్యాస మహర్షిని కొలుతును.

7) అమ్మా! శ్రీలక్ష్మీ! నీ భక్తులందరికీ నీవు దివ్య ప్రభుత్వ మిస్తావు. అటువంటి నీకే ప్రభుత్వమీయగల మహాత్ముడు, పావన మూర్తి శ్రీ వేంకటనాథుని నా గురుదేవుని ప్రార్థించెదను.

8) మొదట నావాణి, వనా, సాగర, రాజధానుల, అసత్యాముల నెన్నో రీతుల వర్ణించి, యెంతో బాధతో పాడయి, అలసినది. ఇప్పుడు తల్లీ! నిన్ను దివ్యముగా కీర్తింప పరుగిడుచున్నది ఎంత చిత్రమో ?

9) మదోన్మత్తులైన రాజాధములను, మనోహర వాణితో నుతించాను చాలు, వారలకొక దండము. నీ పవిత్ర చరిత్రను కీర్తించినా పాపచారాన్ని వీడి, పారిమార్థికమును చూరగొందును శ్రీలక్ష్మీ!

10) అమ్మా! ఉదరపోషణకు, నా సరసామృత సత్కవిత్వము నీచులపాలు చేసేను. కొందరసత్యగ్రంథములు వ్రాస్తారు, నేనో! పరమ పవిత్రవగు నిన్ను కీర్తిస్తాను.

11) సరస్వతి భర్త నీ కుమారుడు, వేదమయుడు వాహనము, షోడశకళాపూర్ణుడు (చంద్రుడు) నీ సోదరుడు, ఆదిశేషుడు శయ్య నీకిటువంటి పరివారముంది, అటువంటి నిన్ను నేనెలా స్తుతించి మెప్పించగలను ?

12) అమృతాన్ని మించిన రుచి కలిగించు పూర్వ కవుల స్తోత్రములను వినిన ని చెవులు, నేను కూర్చిన చప్పిడి పదాలనుకూడా వినమని నిన్ను ప్రార్థించెదనమ్మా!

13) అమ్మా! మహాపండితులచే ఆదరింపబడిన నా స్తోత్రము, పామరులాదరింపకపోవుగాక! నేను బాధపడను, ఘనమైన సంగీతాన్ని చెవిటివారాదరింపకపోవుదురుగాక!

14) తల్లీ! నాకు ఎనిమిది చెవులు లేవు, నాలుగు వేదవంతుడను గాను, కనులతో వినగలవాడను కాను, హనుమదాదులకే దాట కష్ట

మైన సాగరము కుంటివాడు దాట ప్రయత్నించినట్లున్నది నిను నేను కీర్తించుట.

15) దుష్టరాజ స్తుతులను నూతిలో తెలియక కాలుజారిపడిన అంధునివలెనున్న యీ వేంకటాధ్వరి, నీ గుణామృతము త్రావ నెంచెను చింతపులుపు తిననివాడు పులకండము తినాలనునట్లున్నది.

16) కావ్యరసమెరుగను, శబ్దార్థములు తెలియవు, జాతీయాలూ ఎరుగను, లలితార్థాలంకారాలెరుగను, ఐనా ! సిగ్గులేక నిన్ను నుతిం చాలనుకొను నన్ను నీ భక్తుని రక్షించుతల్లీ!

17) కాళ్లో కన్ను లేదు; (గౌతముడు) కనులతో వినలేను(ఆది శేషుడు); నాలు,ఐదు,ఆరు ముఖాల్లేవు (బ్రహ్మ-శివ-కుమారస్వామి) పుట్టలో పుట్టలేదు (వాల్మీకి); లక్ష్మీదేవీ ! అటువంటి నేను నిన్ను నుతిస్తానన్న అందరూ నన్ను నవ్వరా ?

18) నాలుగు వేదాలే నిన్ను కీర్తించలేవు, నేనెలానుతిస్తానమ్మా? సాగరాన్ని బడబానలమే త్రాగలేకపోయింది, యీగ త్రాగగలదా?

19 ఎప్పుడైనా నిన్ను కీర్తించడానికి బ్రహ్మాదులు తగుదురు. నేనూ, వారితో సరిపోతాను, చంద్రుడు రాత్రిభాగంలో మిణుగురు పుర్వును మించినా? పగలు రెండూ సమానమౌగదా ?

20) నిన్ను నుతించిన బ్రహ్మ నేనూ సమానులమే! జప,దాన, హోమాలతో పొందిన మహావైభవాన్ని, అటుకులిచ్చి కుచేలుడు పొందలేదా తల్లీ?

21) మహేంద్రాదులు నిత్యమూ నీ కరుణామృత పానంచేత ధన్యులయ్యారు. నీ గుణ సాగర బిందుమాత్రం గ్రోలి ధన్యుడ నౌదును. చంద్రునిలోగల అమృతం దేవతలు స్వీకరించి తృప్తిపడ తారు, చకోరపక్షి అమృత బిందువులతో తృప్తిపడలేదా అమ్మా!

22) శ్రీ వేంకటేశ్వరాణీ శ్రీలక్ష్మి ! నిన్ను కీర్తించడానికి నాకు శబ్దార్థాలియ్యుమా!నీ చేతిలోగల కలువపూలపై వ్రాలిన తుమ్మె దల ఝుంకారంవంటి మనోహర కవిత్వాన్ని చేకూర్చు తల్లీ!

23) శ్రీ వేదాంతదేశికుడు నీ పాదుకలపై వేయి పద్యాల వ్యాఖ్యంగా వ్రాశాడు. అది చిత్రంకాదు! ఆతడు హయగ్రీవావతార కాబట్టి, నేనల్పుడను, నేను నిన్ను నితిస్తానన్న పండితులు నవ్వరా అమ్మా !

24) కోటి గ్రంథాలున్నా నీ గుణాలను యిందు కీర్తించుటవల పండితులందరూ యీ గ్రంథాన్ని పారాయణచేస్తారు. తీర్థాలెన్ని లేవ ఐనా నీ పతి పాదంలో పుట్టిన గంగాతీర్థాన్ని పరమశివుడు తలపై ధరించలేదా? తల్లీ?

25) ఎంతో చిత్రమై నీ స్తోత్ర గ్రంథమగు దీనిని మూర్ఖుల చదువలేరు. దానికి నేనేమీ చింతించను, ఎప్పటికైనా దీనిని చదివి యిందులోగల రసాన్ని ఆస్వాదించు పండితులను ఒకరిద్దరను బ్రహ్మ పుట్టించక పోవునా?

26) సరస్వతీ స్తనములలోగల పాలవంటి మహారుచిని గలిగి యీ స్తోత్ర గ్రంథాన్ని వ్రాసిన వేంకటాధ్వరి మహాకవి పలుకుల పలుకి తరింతురుగాక!

27) అమ్మా! నిన్నెవ్వడైనా కొలిస్తేచాలును. వానికి వేయి నేత్రాలు మొలవకతప్పదు, అటువంటప్పుడు నిత్యమూ నీ పాద పద్మాల్ని మనసులోనే ధ్యానించేవానికి వేయి పద్యాలు రావా?వాని నాలుకపై వాణి నాట్యం చేయదా?

28) అమ్మా! శ్రీలక్ష్మీదేవీ ! రసము లేకపోయినా ! నానా ప్రార్థన దీనిని నీవు కరుణాదృష్టితో చూడుమమ్మా !

29) రసదలంకార వచన రచనా చమత్కృతిగల యీ గ్రంథ మను పద్మము నీ చూపులను సూర్యునిచే మెప్పొందుగాక !

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

అష్టలక్ష్మీ ప్రసన్నం

(నిత్య పారాయణ కొరకు)

2. ప్రాదుర్భావ స్తబకము

1) ఓ పాలసముద్రుడా ఎంతో కఠినమైన, ఎంతో మృదువైనా రెండు రత్నాలు నీనుండి పుట్టాయి (కౌస్తుభము, శ్రీలక్ష్మి); అటువంటి నీకు నా నమస్కారము.

2) తల్లీ! నాలుగు ముఖములుగల బ్రహ్మాది శిశువులకు తుష్టిగా పాలిచ్చి పెంచడానికి నీవు, కామధేనువుతో పాల సముద్రములో పుట్టావు. ఆహా! ఏమి కరుణ జగదంబా ?

3) పాల సముద్రంలో పుట్టిన మీ యిద్దరిలో ఒకరు శ్రీవిష్ణు మున కలంకారము, రెండవది శివుని శిరమునకే మహాలంకారము. నీతో పుట్టుటచేతనే చంద్రునికంత గౌరవమబ్బింది.

4) అమ్మా! తామరల రక్షణకొరకు నీవూ, చకోరముల రక్షణకొరకు చీకటిని పోగొట్టడానికి నీ సోదరుడు చంద్రుడూ పాల సముద్రాన పుట్టువందారు.

5) జగన్మోహినివైన నీవు సాగరములో పుట్టిన నీ మోవు చూచిన శంకరుడు, నిర్మల పరిపూర్ణ చంద్రునిగా భావించి తన శిర మందున్న అర్ధచంద్రుని దిగద్రోస్తాడా! అన్నట్లు నీ స్తోత్రానికుబ్బి తలాడించును

6) అమ్మా! నీ తండ్రి పాలసముద్రుడు శ్రీనారాయణునికి నిన్నిచ్చి వివాహముసేయు సమయాన దేవతలకు గోదానామృత దానము, అశ్వదానం మహేంద్రునకూ, కౌస్తుభమణి, కల్పవృక్షము లనూ చేశాడు. దిగంబరుడైన శివునకు చంద్రుని దానంచేశాడు, ఆహా ఎంత గొప్పవాడో!

7) దేవతలు సురాభాండాన్ని తీసికొన్నారు. మహేంద్రుడు ఉచ్చైశ్శ్రవం తీసికొనినా, చంద్రుని పరమశివుడు చేకొన్నా, సాదా

చారుడైన శ్రీహరి నిన్ను వరింపగా ముందుగా ఆన్ని అందరు తీ
కొనినా యేమీ అనలేదు.

8) నీ ముఖము చంద్రుని, పలుకమృతము, చేతులూ, కాళ్లూ
కల్పవృక్షాల్ని పోలియుంటాయి. "శ్రీనభోలు చెల్లెలనేమాట పోల్చ
పోతుందా?

9) సాగరుడు అమృతాదుల నెన్నిగన్నా, నీవల్లే సంతా
వంతుడయ్యాడు, రాజ్యము పాలించు రాజుకు ధైర్యాది గుణాలెన్ని
ఉన్నా! ఒక్క దానగుణం చేతనే కీర్తివంతుడౌతాడమ్మా!

10) తొందరగా సాగరాన్ని ద్రచ్చిన సమయాన వేయి ముఖ
ములతో రేగిన సుడిగాలి, పయినున్న పాలబిందువులూ మందరపర్వత
ధుంధుమధ్వని శ్రీహరిని నుతించి నిన్ను కన్నాడమ్మా సాగరుడు.

11) మందరపర్వత ధంధమశబ్దాలే మృదంగనాదాలుగా, గా
హంగు చేయగా, కెరటాలను నాట్యాంగనలు నాట్యంచేయగా
తండ్రి నీ పుట్టినప్పుడు మంచి మేజువాణిని యేర్పాటుచేసినట్లయిం

12) వాసుకి మొదలైన సర్పాలు మందరగిరిని చుట్టిఉం
దేవదానవులు పాల సముద్రాన్ని చిలుకుచుండగా, నీ శిరోజాలుచూ
నెమలిపింఛమనుకొని భ్రాంతిచే కృశించి త్రాళ్ళులాగయ్యాయి.

13) దేవేంద్రాదులు మహాభాగ్యం పండడం వలన నీ
పుట్టినప్పుడు సమస్తదేవతలూ నిన్ను పాలబుడగలను పూలతో
పూజించారు.

14) దేవతలు నిన్ను కనుటకు ఎంతో బాధపడ్డారని, వ
శ్రమ పోగొట్టడానికి గాలిదేవుడు చల్లగా వారిపై వీచెను. శ్రమప
పాములు తనను తినునను భీతిని మాతా!

15) ఎప్పుడు నిన్ను వివాహం చేసికొంటునా? అను ఆనందం
నున్న శ్రీహరి చూపుల్లాగున్న పాలకెరటాలలో నీవు నీ తండ్రి మం
స్నానం గావించాడు.

16) పాలసాగర, కల్పవృక్షాల మధ్యలోగల మణిమంటపమున అమ్మా! సింహపీఠికపై మృదువగు పద్మముపై కొలువుతీర్చిన నిన్నే సేవిస్తాను.

17) అమృతవీచికల్లాగున్న చామరాలతో అప్సరసలు కొలువగా, సమస్త జన పాపాలు బాపిన నిన్ను నిదురలేవగానే కొలుస్తాను.

18) తల్లీ! నీవు పుట్టినప్పుడు చంద్రాగ్ని వెల్గుపై దుముకగా, ముకుళించి మందర పర్వతం గిరగిరా తిరుగుటకు ఓర్వలేక గట్టెక్కిన పద్మాలవలే సమస్త దేవతలూ నీ కరుణకొరకు హస్తాలుమోడ్చి నిన్నే ప్రార్థిస్తున్నారు.

19) దిగ్గజాలభిషేకం గావిస్తుండగా శ్రీహరి ప్రక్క నున్న నిన్ను చూచి నీ తండ్రి పొందిన ఆనందానికి అంతముందా తల్లి!

20) దేవతలందరూ చూస్తుండగానే శ్రీహరి వక్షంపై కురికావు నీవు, శృంగారివయ్యావు, పిల్లలున్నా తల్లిదండ్రుల కలయికలో సిగ్గేలనమ్మా!

21) పాల సముద్ర కాంతి గంగవలె, శ్యామల వర్ణం యమున వలె బంగారురంగు సరస్వతి, శ్రీహరితో నీ కలయిక త్రివేణీ సంగమమే గదమ్మా?

22) గంగా నదీ వల్ల చల్లగాఉన్న శివుని శిరాన చంద్రుడు, కరుణచే చల్లనైన హరి వక్షమున నీవు వసిస్తున్నారు. మీరు పుట్టినింటికి తగినట్లే మెట్టినింట్లో చేరమ్మా!

23) శ్రీహరి వక్షమందు నీ అత్తవారింటికేగు సమయాన నీకు నీ తండ్రి రత్నాలయుడౌట విస్తారంగా రత్నాలిచ్చాడమ్మా!

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

3. వక్షఃస్థలావస్థాన స్తబకము

1) నిరంతరం శ్రీ వేంకటేశ్వరుని వక్షమున చలనం లేకుండా కరుణతో నివాసముగావిస్తూ సమస్త జనుల రక్షింప కంకణముధరించు పద్మాలయకు నీకు వందనము.

2) ఓ కరుణాసాగరీ ! గుణనిధీ ! భక్తమానసావాసినీ ! కోరిన కోరికలకన్నా మిన్నగా యిచ్చిన త్యాగమయీ ! శ్రీ కల్యాణీ ! సప్తలోకజననీ! నారాయణీ! నీవు నన్ను బ్రోవగా నీకే నమస్కారం.

3) శంకరాదులు సేవించు పాద పద్మములు గలదానా! పాల సాగర వంశపావనీ! శ్రీహరి వక్షస్థలాధి రోహిణీ! జగన్నివాసీ ! నా పాపాలుబాపి రక్షింపుమమ్మా !

4) నీ పతి పడక యిల్లు నీ తండ్రి, నీతమ్ముడు ఒక భూషణము, వేరొకరు కన్ను, నీవెప్పుడూ వక్షంపైనే వాసము, అమ్మా ! యిటు వంటి ప్రేమ ఎవరికి లభ్యమౌతుంది?

5) తన తమ్ముని వైభవం చూడలేని పద్మాలపై నీవుంటావనే దురభిప్రాయం పోవడానికి నీ సహోదరమైన కౌస్తుభంతో సహా నీ పతి వక్షంలోనే కాపురముంటావు శ్రీలక్ష్మీ!

6) మహాపాపాత్ములమగు మాలాంటి వారిని నీ పతి యెప్పుడు శిక్షిస్తాడో అని కరుణా వరుణాలయవగు నీవు విడువకుండా నీ భర్త వక్షంలో వశిస్తావుగదే భక్తరక్షణీ!

7) "శ్రీలక్ష్మి శ్రీహరికి ప్రాణపదం" అను జనుల వాక్కులు నిజం చేయడానికే తన ప్రాణసమానవు నిన్ను ప్రాణప్రదమైన దగ్గరనే ఉంచుకొనెను గదా తల్లీ!

8) అమ్మా! తన గళశంఖంనుండి జాలువారు హార లావణ్య ఆకాశ గంగాజలాన్ని ప్రణయపూరితమైన హృద సామ్రాజ్యాభి షేకం నీకు గావిస్తాడుగదా!

9) తల్లీ! నీ శరీరము శిరీష పుష్ప మృదులము, మహా మృదు
గు చామరను వీడి మహా కఠినమైన కౌస్తుభంతో, ఎంతో కర్కశ
మైన నీపతివక్షంపై నుండుట మా రక్షణకొరకేనమ్మా !

10) అమ్మా! క్షీర సాగరంలో పుట్టి, శ్రీవత్సశోభతో పసుపు
పచ్చగా ఉన్న శ్రీహరి వక్షమను గోవుల మందలో నుండి మాకమృ
తాన్ని అందిస్తున్నావు.

11) పాపనాశకుడు, ఈడులేనివాడు నీ భర్త, అతన్ని కూడా
అతిక్రమించింది నీ మాహాత్మ్యం, సనకాదుల హృదయాల్లో అతనికి
నివాసం, మరి నీవో అతని హృదయంలో ఉంటావు.

12) ఎవరు శ్రీ వేంకటపతి శూరస్థానంలోగల నున్న నిన్ను
కనిస్తారో! వారు సూర్యమండలం మధ్యనుంచి అమృతస్థానం పొంద
గలరు తల్లీ!

13) ?లి విరోధి శ్రీహరి వక్షస్థలంలో నీవుండి, మా పాలనన్ని
వు హరిస్తావుగదమ్మా!

14) అమ్మా! నీవూ, చంద్రుడూ సాగరంలోనే పుట్టారు.
అతడు కృష్ణధారి (శివుని జటాజూటం), నీవు కృష్ణధారివే అయ్యావు
(హరి యురము), మంచిచెడ్డలకు జన్మస్థానలఫలమేగదా కారణం?

15) అమ్మా! సాగరకన్యా! భక్తపారిజాతా ! శ్రీహరి వక్ష
కటిప్రాంతరాన పెనగి వనమాలతో చుట్టుకొన్న బంగారు తీగవుగా
ఉన్నావు.

16) తల్లీ! వనమాలాశోభితము, చాలా చలువగలది, సులక్ష
ణము, సురూపము, మహారామమగు హరిఉరము నీ కాపురము.

17) నవైన రత్నాలు దాల్చిన నీ పతిని యింకొక తెనుంచినాడ
కకొందువేమో అని నీ సోదరునే నీ భర్త ధరించాడు.

18) కల్పీ! నీ యిష్టమైన యిల్లు హరిఉరము, స్నేహపూర్ణము, చేతాసేవ్యము, అయి వెలుగుచున్న కౌస్తుభ దీపము మా చీకటు లను హరించుగాక!

19) అమ్మా! నీవు పద్మవాసినివే! మునీంద్రుల హృదయాల్లో, శ్రీహరి వక్షంలో, వేద శిరోభాగాల్లో చిత్రముగా ఉంటావు.

20) శ్రీవత్సంతో వనమాలాలంకృతమై, శిఖిపింఛంతో, శ్రీహరి వక్షము అధిరోహించు తల్లీ! మమ్మాలరింపుమమ్మా!

21) పరతత్త్వం నీవా? శ్రీహరియా? అను సందేహం పోగొట్ట డానికే నిన్ను తన వక్షంపై పెట్టుకొని అనుమానం బాపాడు.

22) నీ శరీరం నొప్పిపట్టునేమో అని తన వక్షంపై శ్రీహరి నిన్ను నిలుపుకొన్నాడు. నీవలన సాత్త్వికవికారాలు కలిగాయి. నీవు మమ్ము రక్షణ చేయుమమ్మా!

23) స్థిరమై నీవు శోభతో ముకుంద నిధానాన్ని నిరంజనులె పొందుటచూచి రక్షించుటకు నీవు హరి ఉరమున ఉన్నావు.

24) తామర శరణవయి (పద్మ); నతులగు అమరులకు శరణ మగుదానవు, పద మురస్ఫురణాలిని; (హరిని) ఆనందింపు పర, ముర హరుని పత్నీ! నిన్నే గొలుస్తాను.

25) అమ్మా! ఒక్కనిమేషం నీవు హరి ఉరాన్ని విడిచిపెడితే! మాకు రక్షణఉందా? పాపులకోసించు నీ పతి మమ్ము బ్రతుకనిచ్చునా?

26) అమ్మా! లక్ష్మీదేవీ! నీ పాద పారాణి గుర్తుతో నిన్ను వక్షమున బెట్టి కోపి, కృష్ణుడయ్యా కాపాడుకొంటాడు నీవన్న ఎంత ప్రేమోయోగదంబా?

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

4. కారుణ్యాష్టకమ్

1) కారుణ్యామే నీమరాత్రి; భక్తులందరికీ కోరిన కోర్కెలు తీర్చి, శ్రీహరి వక్షస్థల భూషణమైన పాల సముద్రం కూతురును నిన్ను కొలుస్తాను తల్లీ!.

2) రావణాసురుడు మొదలగు రాక్షసులందరూ యీ భూమిపై పాపులై యుండ దయా సాగరివి గాన, ప్రజల రక్షణకై జనకుని కుమార్తెవై యాగ భూమిలో పుట్టావు. నిన్నెవరు వెంచలరు తల్లీ!

3) నీ దయ నిజంగా నీయెడ నిర్దయ కదా! నీవు భూమిలో పుట్టి లంకలో పడరాని పాట్లు మా కొరకే గదా తల్లీ ఎంతో కాలం పడ్డావు గదా!

4) అమ్మా! నేనెన్నో తప్పులు చేశాను. ఐనా! నీ దయ తప్పక నామీద ప్రసరింతువు. కాకాసురునే రక్షించినదానవు నన్నేల రక్షించవమ్మా?

5) అమ్మా! ఎంతో ద్రోహం చేసిన కాకిపై నీ పతి మహా కోపంతోనున్నా, నీ దయాదృష్టితో కరిగిపోగా! అతని కోపం తరిగి పోయింది,

6) ఎంత ఘోర పాపాలను చేసిననూ, వారిపై నీ దయా వర్షాన్ని దరింపచేస్తావు, రావణుడు చనిపోగా హనుమ రాక్షసుల చంపబోగా వద్దని ఆపావుగదమ్మా!

7) స్వయంగా వాలి రామునికే హానీ చేయక పోయినా, ఆ వాలిని చంపి రాముడు నిందలో పడ్డాడు, నీవో! నిన్ను బాధించిన రాక్షస కాంతలనూ, కాకిని రక్షించినావమ్మా!

8) అమ్మా! నీ కరుణ లేకున్న, జన్మ దారిద్ర్యంతో, పాపాలతో, రోగ, భయాలతో నున్న మేమేమవాలి?

9) నీ సహవాసంతో శ్రీరాముడు దయాభిరాముడయ్యాడు. నీవు లేనప్పుడే స్త్రీని చంపాడు. దోషములేని వాలిని వధించాడు, నీవుండుట వలననే కాకాసురుని రక్షించినాడు.

10) హనుమ వాలానికి రావణాజ్ఞతో భటులగ్ని రగుల్కొల్పగా, ఏదీకృపావారి చల్లార్చెనో! అని నీ కృపాజలము మా తాపాగ్నితో ఆర్పు గాక తల్లీ!

11) రాక్షస నాశనానికై శ్రీరాముడు సూర్యవంశంలో పుట్టగా, రాక్షస రక్షణకై! నీవు భూమిలోనుంచి పుట్టావు, పాప నాశిని! నీ తల్లి క్షమే నీకబ్బింది గదా!

12) నేనా దీనుడను, నీవో దీనరక్షణివి, నీకూ నాకూ పోష్య పోషకత్వం ఉన్నది, నిన్నే శరణుచొచ్చాను. నన్ను మాత్రము విడువకమ్మా! నిన్ను వంటి వారికి భక్తుల విడుచుట తగునా?

13) నీవూ, చంద్రుడూ, పాలవెల్లిలో పుట్టుటచేత, దయారసం నీకూ, అమృత భావం చంద్రునకూ వచ్చింది, తల్లీ నన్ను రక్షించుమరి.

14) నీ దయావారిపై నున్న శంకరాదుల వంక కేగక నీ పదంలో ఉన్న నాలాంటి వారిపై సమానంగా ప్రవహిస్తుంది. అకారణ కరుణా వరుణాలయవు నీవు తల్లీ!

15) అందరి హృదయాల్లో ఉంటాడు ఆ శ్రీహరి, నీవాతని హృదయంలోనే ఉంటావు, నీ హృదయంలో దయ నిండి ఉంటుంది అందుకే నీకు నమస్కరిస్తాను.

16) కొందరిమీద ఆగ్రహం, మరి కొందరపై అనుగ్రహంతో భూమిని నీ భర్త పాలిస్తాడు, నీవో అందరి అనుగ్రహంతో చూస్తావు, మహేంద్రార్చితా! నీవే గొప్పదానవు.

17) అమ్మా! చేయవలసిన వానిని చేయక, చేయరాని పాపాలు నేను చేయుచున్నాను. అటువంటి పాపిని నన్నెలా బ్రోతువో! ఎన్నో నమ్మి ఉన్నాను.

18) అకారణ కరుణా సాగరీ! నీవు త్రుటికాలమైనా నీ పతిని విడిచి వుండవు. లేకున్న అతడు తప్పులు చేసిన వారిని విడువడు. అని ఏవనుగుణంగా ఆతని ప్రతి అవతారంలో ఆతని కంటియే ఉందువు గదమ్మా!

19) చెవులు వినిపించక, శ్లేష్మంతో గళం కప్పబడి, కనులు తేలవైచే కాలంలో, నీ దయ నిన్ను తొందర పెట్టగా! ఇష్టంలేని నీ పతిని నీవు వారి రక్షణ కొరకు తొందర పెట్టుదానవు.

20) మహా తపో మూర్తులే దాటలేని పాపసాగరం, పాపినైన నేనెలా దాటగలనమ్మా? ఐనా! నీ దయ సంపాదించిన వారినెందరనో గని నాకు ధైర్యం వచ్చింది.

21) మహా మునులు తపోబలంతో నీ దయారసం పొందగలరు ఎలాగన్న సనకాది దివ్యులు ఎంతో తపశ్శక్తితో పొందే ఫలాన్ని, యమునా నది ఒడ్డున గల వృక్షాలు పొందలేదా?

22) రవి మండలాంతర్గతుడైన శ్రీహరి మహాగ్ని రూపుతో నున్నా నీ కృపామృతపూరముతో చల్లబడును, అటువంటి నీ శీతలత మా పాపాగ్నిని దహింపజేయుమమ్మా!

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

5. కటాక్ష స్తబకము

1) శ్రీదేవీ ముఖలావణ్యమను పాల సాగరంలో, ఆమె కటాక్షమను కల్పవృక్షం ఎప్పుడూ మేము కోరిన కోరికలన్నీ యిచ్చుగాక!

2) అమ్మా! నీవెవరిని పరాకుగానైనా చూచితివా! ఆ
న్నృడు అతి తొందరలో మూడో, ఎనిమిదో, వెయ్యియో కను
మహా వైభవుడగును ఆహా! చిత్రము గదా!

3) తల్లీ! నీ కడకంటి చూపు కొంచమైనా ఎవరిపై ప్ర
చునో వారు, హయ, గజ, పదాలతులుగల సార్వభౌముడే అ

4) అమ్మా! నీ కడకంటి చూపులో అణుమాత్రం పోకని
ఎప్పుడూ తప్పలువాలై కడవరాని దుఃఖసాగరంలో, హీనులై యుం
గదా!

5) నీ కటాక్షం పొందినవారు కొందరు బంగారు విమాన
తిరుగుదురు, కొందరు మహారాజులైయుందురు, నీ కటాక్షం లేనివ
ఎప్పుడూ బాధల్లోనే భ్రమింగుదురు.

6) నేని నిస్సత్త్వుడను, అర్హుడను, మందుడను, అట్టి న
త్రుటికాలమైనా నీ కటాక్షంతో రక్షింపుమమ్మా! మేఘుడు
పుపై, స్మశానంపై ఒకేలాగు వర్షించును గదా?

7) దుష్ట ప్రభువుల భవనాల ద్వార, ద్వారానికీ కాప
భటుల అదలింపులూ, దెబ్బలు తినినా పోని దరిద్రదశ, ఎం
చిత్రంగా నీ కరుణా సాగరంలో మునిగి నంతనే నశించును తల్లీ!

8) సత్కులములో పుట్టుట, మంచి కీర్తి, స్థిరమైన భాగ్య
మంచి సంతానం, శ్రీహరిపై భక్తి, విద్వత్కవులు పొగడునట్టి సు
త్వం, వేద ప్రవచం, అను యీ యేడును నీ కరుణ వలనే లభిస్తా

9) ఆలోచన లేని బుద్ధిహీనులు, అధమాధములైన రా
ఎదుట రెండు చేతులూ మోడ్చి ధన కాంక్షితులై వారిని కొలు
చాలుచాలు, నిన్ను శరణు వేడిన సంపద తరంగాలతో నిం
గృహములతో నిరంతరమూ ప్రభువులై యుందురు గదా!

10) అమ్మా! నీవొక్కమారు నీ ఘనమైన కరుణార్ద్ర చూ
లతో చూస్తే ఎంతటి పాపము చేసిననన్ను యమభటులు బాధింప

11) పాపులైె రాజులెందరినీ నుతించినా, ఎన్ని మంత్రాలు జపించినా, శాస్త్రవాదంతో సర్వ ప్రపంచాన్ని జయించినా, ఒక పైసా సంపాదించలేడు. నీ కటాక్షం లేనివాడు.

12) దరిద్ర దయ్యాన్ని కొట్టడానికి వేప బెత్తమయి, భక్తి లతను తడుప వర్షమయి, మనసులో గల చీకటి త్రోల వెన్నెలైె నీ దివ్య కటాక్షం మాకు దిక్కుగదా తల్లీ !

13) చంద్రుడులాగు కువలయ తాపము (కలువ - భూమి) పోగొట్టి ఆకాశంలో, పరమ శివుని శిరముపై వెలుగొందుట, సమస్త రక్షణకు సాగరం నిన్ను కన్నాడు.

14) అమ్మా ! దుర్మార్గ రాజ భవనాల గాచు పాపపు భటుల విష సమాన అదలింపులు నాపై సోకనీక, నీ వికసించు తామ రలవలె అందమగు చూపులు చూపి, లెక్కలేని నా పాపాలు రూపు మాపచేయుము.

15) రాజును, భిక్షుకునిగా, భిక్షుకుని రాజుగా చేయగల అఘునా ఘటనా నీ కటాక్షాన్ని నిరంతరం కొలుస్తాను.

16) అమ్మా ! నీ లలిత కటాక్ష వీక్షణ బలం కొంచమైనా లేనిచో, కలిమి పోవును, మహేంద్రుడైనా గర్భ దరిద్రుడగును. దేవతా భూమి, స్మశాన మగును. నీ కరుణ గలిగినా ? అన్నీ కలు గును.

17) ఓ జగదంబా ! నీ చల్లని చూపు నాపై యెప్పుడూ చూపుము, ఘోర దారిద్ర్యము నన్నెప్పుడు చేరకుండా చేయుము.

18) అమ్మా ! లేమి లేకుండా, చంద్ర కిరణ, చందన, శిశిర వాయువు వలె నున్న నీ కనుల సందులనున్న అమృతాన్ని నిత్యం సేవిస్తాను.

19) ఎచట నీవుందువో! అచట నీ షట్పద మంత్ర ముండును అంతా నీ కటాక్షమే గదా తల్లీ!

20) మంచివారికి మంచి నుంచుదువు, అహా! నీ కడ చూపకు గంగా స్నానం చేయించి మా బాధలు పోగొట్టుము.

21) "శ్రీక్షయ" (దరిద్రుడు) అని దరిద్రుని ముఖాన బ్రహ్మ వ్రాయగా, నీవో బ్రహ్మ వ్రాత చెరపకుండా ఆ అక్షరా కొంచెం మార్పు చేసి 'అక్షయ' (నాశన రహితం-దివ్య వైభవం) నీ కరుణ గలవానికి వ్రాయుదువు తల్లీ!

22) నీ కటాక్షం గల నీ సేవకులు, కుబేర విభవాల నుందురు. తక్కినవారు దుఃఖాలతో హృదయవిచారణమైన దరి జతో వుందురు తల్లీ!

23) ఓ తల్లీ! జగములనేలు కల్పవల్లీ! నీ కటాక్షమే దే (మనిషి) పయి ప్రసరించునో, ఆ దేహి 'దేహా' (లేదు) అన సందేహ మిందులేదు.

24) నీ కటాక్షమును నటుడు మహా చిత్రముగా హృదయ ముఖ రంగమున ఎన్నో విధాల వాణిని నటిగా చేసికొని అనేక వి దాలు చూపును తల్లీ!

25) అమ్మా నీ కడకంటిచూపులు కాటుకవలె శ్రీహ నీ పతిని కృష్ణమూర్తి చేయుచున్నవో! ఆ చూపును మా పాపం మా హృదయాల్లో గల తమోగుణాలను మాపు చేయుగాక!

26) నీ కడకంటి కటాక్షములు, వేదశోభితమై మాధవప్రియ (శ్రీహరి) మధురమై, అనంత ఫలదాయయగునమ్మా!

27) నీ కారుణ్యము సర్వ దుఃఖాలనూ పారద్రోలి అమృ రూపమిడి పాపనాశనము చేయును.

28) నీ కరుణ శరదృతువు, మంచి పద్మాభిగావిస్తూ, మం ఉపాసుకుని రీతి, మాయగు బాపును, అది మాతాపమడపు గాక!

29) మూడు, ఎనిమిది, పండ్రెండు, వేయి నేత్రాలు గల వేలుపులు గూడా నీ కడకంటి చూపుకై ఎదురుచూతురు. అందువలన నీ దయాదృష్టి నామీద బరపి రక్షింపుమమ్మా!

౩0) దేవతాధీశ్వరీ! నీ కటాక్ష కవచం గలవాడు గొప్ప ధన్యుడు, యుద్ధమున జయముతో ప్రభువగును. ఏ రాజుల వాక్కు-అస్త్రాలకూ భయపడడు కదా!

౩1) నీ కటాక్షం ఏ జన్మమందేని కలవానికి కుబేరుని మించి వైభవము గలుగును, పంచ కళ్యాణి గుఱ్ఱాలు ఆతనికుండును. కొండలవంటి ఏనుగులు, మహారాజ తేజముతో చక్రవర్తి యగును.

౩2) నీ కరుణ గలవాడు మహేంద్రుడై, దేవతా పాలితుడై మంచి సంతానంతో మంచి ఆనంద నందన వన సంచారము చేయును.

౩౩) అమ్మా! ధన మదాంధుల నెందరగొల్చినా తీరని దారిద్ర్యము నిన్ను గొలిచిన పారిపోవుగదా!

౩4) కడకంటి చూపు మాత్రమున సర్వమూ యీయగల నీవుండగా నీచపు నరులను గొలుతురెందుకో తల్లి!

౩5] నీవు ఎన్ని బాధలు గలవాని నైననూ, యిట్టే కడకంటి చూపుతో వానిని మహేంద్రునిగా చేయుదువుగదా తల్లీ!

౩6) దరిద్ర సముద్రములో మునిగిన వారిని, యెన్నో బాధలు గలవారినీ నీ కరుణ వలన రక్షింతువుగదా మాతా!

౩7) నీ కటాక్షమను చెరువులో చల్లని నీరు, సద్ద్విజ [గొప్పవారు - జలపక్షులు] గల దానిలో నా శరీర తాపము పోగొట్టుకొనుటకు స్నానము చేయుదును తల్లీ!

౩8) జగజ్జననీ! నీ చూపు ఏ జడునిపై ప్రసరింపజేతువో, వాడు సామాన్యుడై దివ్యుడగును చాలా చిత్రము గదా!

39) నీ కటాక్షం మొదట అన్ని కోరికలూ తీరుస్తుంది, సం సాగరాన్ని దాటికదా నీ కటాక్షం (సీతమ్మ) పొందగలిగారు హ ఆహా! నీ మహిమలద్భుతాలమ్మా!

40) అమ్మా! నీ కటాక్ష వృక్షము మా ముందుండగా ఏ ద్రుని చెట్టు (కల్పవృక్షము) నెవ్వరు ఆశ్రయిస్తారు?

41) పాపాలు రూపు మాపి మూర్ఖులను కూడా తరింపజే నీ కటాక్షమును మాంత్రికుడు మా దరిద్ర భూత వికారాలన్నీ వ జేయుగాక!

42) అష్టమ స్థానంలో శని, కుజులున్నా బ్రహ్మ కష్టదశ వ్రాసినా నీ దృష్టి కొంచం మాపై ప్రసరించినా ఆవేమీ మమ్మే లేవు తల్లీ!

43) నీ కరుణ కొంచం గలవారికి జయము. లేని వారికి జయం తప్పక కలుగును, ముందు నీ కటాక్షమందిన హను విజయం, రాక్షసులకు అపజయం కలిగెగదా తల్లీ!

44) అమ్మా! నీ కరుణ గలవానిని మహాగ్ని కూ దహింపలేదు, ఇందుకు హనుమత్ స్వామియే తార్కాణముకద

45) జననీ! నీ కరుణ గలిగినచో, సూర్యుని వలన అంధకా వలె సమస్త దరిద్రాలూ పోవునుగదా!

46) అమ్మా! నీ కటాక్ష వసంతుని వలన భూమి జతతి (వృ ములు) కవిపల్లవీతి తీర్చి, సుమనో (పూవులు — పండితులు) వి సము కలుగజేయును.

47) జగజ్జననీ! నీ కరుణామృత సాగరములో మునకలు వే సర్వ దారిద్ర్యాలూ పోయి, మహేంద్రుడగును.

48) అమ్మా! శ్రీ నరసింహ స్వామి మహా కోపాన్ని చ ర్చిన కటాక్షం మా పాపతాపాన్ని రూపుమాపుగాక!

49) తల్లీ ! నీ కరుణా సాగరములో మంచి మనస్సుతో స్నానం గావించిన, వారు దేవతలే అగుదురు కదా!

50) అమ్మా ! మహా ప్రదానము చేసిన నీవు లవలేశము నీ కరుణ నాపై చూపుము; కుంభ వృష్టి కురిపించిన మేఘునకు ఒకనీటి బిందువు యిచ్చుట కష్టము కాదుగదా!

51) నీ కరుణ నందినవారు ఉద్యాన వనాల్లో హాయిగా కోకిలలు, చిలుకలు, గోరువంకల రమ్యగానామృతం పొంది, హంసల వలన ఆనందముతో స్వర్గ సుఖాలు పొందగలుగుతారు.

52) తల్లీ! స్వర్గ పదము, ఆనంద పదము యిచ్చిన నీ కరుణ అణుమాత్రమేని నాకిమ్మ.

53) మాతా! పవర్గ (పాప-దరిద్ర) మును బ్రహ్మ నానుదిటి వ్రాసెను. నీ కరుణ దృష్టితో దానిని తుడిచి, అపవర్గ (దివ్య భోగ)మును నీవీయుము.

54) అమ్మా! నీ కటాక్ష లేశమెవనిపై బడునో, వానినే పండితులు పొగుడుదురు, వానిదే గొప్ప వంశము, గుణవంతుడు వాడే, బుద్ధిమంతుడు వాడే, ఆహా! ఎంత చిత్రము?

55) శ్రీదేవీ! నీ కటాక్షమను కల్పవృక్షము, మాకు నీడ, అమృతము, ఎక్కువ ఫలాలు యిచ్చుటకు నేను కోరి భజించెదను.

56) అమ్మా! నీ కరుణా విరజా నదిలో మునిగి తేలిన వానికి సర్వ పాపములు రూపుమాసి, సమస్త సంపదలూ కలుగును.

57) భక్తుని నుదుట నున్న దరిద్రదశ తుడిచి నీ సౌభాగ్యమగు కటాక్షము వలన భాగ్యదశాక్షరాలు లిఖింతువు.

58) నీ దివ్యదృష్టి వలన హీనుడు కూడా మహా భాగ్యరాసులతో తులతూగుతాడు గదమ్మా!

59) తల్లీ! నీ కడకంటి చూపు ఎవనిపై బడునో! అటువంటివాడు సర్వభాగ్యవంతుడగును.

60) దరిద్ర రాత్రిలో నిద్రించు భక్తులకు నీ కటాక్షమను మందిచ్చి, వారిని భాగ్యవంతులుగా చేయుదువు.

61) తల్లీ! అదృష్టవంతుని నీ కటాక్షముచేత ఒక్క నిమిషంలో వేయి నేత్రాలున్న వానిగా చేసి, త్రిదశ నేత్రాకృతిగ మార్చి,మరల అసదృతుగా చేయుదువు గదా!

62) జగజ్జననీ! నీ కటాక్షం కొంచంగల వారెంతవారైనా అగుదురు.

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

6. యత్న స్తబకము

1) ఏ జగన్మాత కొరకు నారాయణుడు యింతంత అనరాని పరియత్నము చేసినో! అట్టి మహాదేవిని నా హృదయమున దలచి నమస్కరిస్తాను.

2) నిను పొందుటకు శ్రీహరి ఎన్నో కఠిన కర్మలు చేసెనో తల్లీ! సాగర మథనము కన్నా మిన్న కలదా?

3) నీ గుస్తనద్వయము మోయుటకొరకు ముందుగా, పాల సాగరములో మందరగిరిని మోసెను నీ భర్త శ్రీహరి తల్లీ!

4) ఒకరికి యిచ్చిన వానికే పుచ్చుకొనే హక్కు కలదన్న ట్లుగా ముందుగా నీ భర్త రాతిని నాతిగాచేసి షడ్గుణ సంపన్నుడు గౌతమున కిచ్చెను గదా జానకీదేవీ!

5) విశ్వామిత్రుని గొలిచి "బలా" అను విద్య పొంది శ్రీరాముడు తను బాధనీక, అతని బాధహారిణి (మన్మధబాధ) నిన్ను పెండ్లాడగ ఆ మునినే కోరెనుకదా తల్లీ!

6) శ్రీరాముడు తాను దశరథమహా యజ్ఞఫలమగుట చేత, జనకరాజు యజ్ఞఫలమగు నిన్ను పొందుటకు, రాక్షసులను చంపి విశ్వామిత్రుని యజ్ఞాన్ని కాపాడెగదమ్మా?

7) పాపహరుడగు శ్రీరాముడు భవచాపము (శివుని విల్లు) చి సీతమ్మా! అంత ప్రియత్నము నిన్ను వివాహమాడుటకే కదా?

8) తల్లీ! శ్రీరామచంద్రుడు నీ బోమముడికి మన్మథున కోడి యి, ఆతని విరోధి యీశ్వరుని చాపము విరిచాడు. అదే నీకు పాయనముగా చేశాడు గదా!

9) అమ్మా! నీ తండ్రి జనకరాజు స్వయంవరంలో నీకు బోలిన పడెవ్వడని యూహించి తన తల్లి రాత్రిని నాతిగా మార్చిన శ్రీరాముడున్నాడని మీ పురోహితుడు శతానందుడు చెప్పి నీకు వాహం గావించినాడు.

10) తల్లీ! శ్రీరాముడు మారీచ సుబాహుల పరిమార్చి, శ్వామిత్రుని సేవించి, శివ ధనస్సు విరిచి యెంతో కష్టముమీద న్ను వివాహం చేసికొన్నాడు.

11) నీ వార్త తనకు చెప్పిన గ్రద్దకు ఉన్నతోన్నత స్థానం శ్రీరాముడిచ్చాడు, మహాత్ములుకూడా ఒకొక్కప్పుడు హద్దుమీరిన నురాగం చూపిస్తారుగదా తల్లి?

12) మహా మానఘనుడైన శ్రీరాముడు ఎందరికో తాను శరణమిడిన వాడైనా, కొరకు, తానొక వానరుని (సుగ్రీవుని) శరణు వేడినాడు. ఫలము కావలసినవారు చిన్న పెద్దతనమెంచరు కదమ్మా!

13) నిన్ను వివాహమాడ జనకుడిడిన శివుచాపమెత్తిన బొటనవ్రేలు కాయగాచింది, నీ కొరకు సుగ్రీవుడు చూపిన దుందుభి కళేబరం కాలి బొటనవ్రేలితో తన్నుటచే కాలు బొటనవ్రేలు కాయలు గాచిందిగదా తల్లీ!

14) రావణుని వధించి నిన్ను తీసుకొని రావడానికి కారణమైన సుగ్రీవుని అన్న వాలిని నిరపధాని కొరకు శ్రీరాముడు చంపెనుగదా తల్లీ!

15) వైకుంఠములో, వేదాల్లో, మహర్షుల హృదయాల్లో, నివసించిన నిర్గుణ పరబ్రహ్మమై శ్రీరామచంద్రుడు తల్లీ! నీ కొరకు ఋష్యమూకమున బండపై పరుండెనాహా!

16) అమ్మా! నీవు లంకా నగరంలో ఉండగా శ్రీరాముని సందేశమును మహాబలముగొని సాగరాన్ని దాటి హనుమ నీ కటాక్షము పొందెనుగదా!

17) రాక్షసులు వాలమును కాల్చి ఎన్నో విధాల బాధించినా యెట్లో [illegible] జూచి వెళ్ళిన హనుమకు శ్రీరామ కౌగిలి లభించి సమస్త బాధలు బాపెను హనుమన్నగదా! తల్లీ!

18) నీతిశాలియగు శ్రీరాముడు నిన్ను పొందుటకు ముందుగా విభీషణునకు లంకాభిషేకం గావించాడు, మహా సౌఖ్యము పొందడానికి సాహసమే మూలము గదా!

19) అమ్మా! శ్రీరాముడు తండ్రికితగిన కొడుకు, దశరథుడే చిన్నయగు భరతునికి పట్టం కట్టనెంచగా,నీపతి వాలిని చంపి సుగ్రీవునికి, రావణుని వధించి విభీషణునికి పట్టాభిషేకం జరిపించాడు.

20) తల్లీ! శ్రీరాముడు అందరికీ అతను శరణొసంగి లంకకు మార్గం చూపని ఒకజడ రాశిని (సముద్రుడు) శరణం కోరాడు. ఎంతవింతయో!

21) నీవు లంకలో సముద్రునికి చాలా దగ్గరగా ఉన్నావు. అందువలన శ్రీరాముడు లంకనుంచి నిన్ను తీసుకొని వచ్చుటకు మార్గమిమ్మని సాగరుని కోరినా ఒకంతట యీయలేదు. నీవు దూరమవాదువనే భ్రాంతిలోనే నమ్మా!

22] సోదరుడైన మహేంద్రుడు పర్వతాలన్నింటినీ సముద్రములో గలుపగా! మిగిలినవాటిని తాను కొండలను శ్రీరాముడు సముద్రంలోనే వూడ్చెను తల్లీ!

2) శ్రీరాముడు నీ నిమిత్తముగా నరులను, వానరులను సంసార సాగరము నుంచి దాటించెనుకదా ! అమ్మా!

24) సముద్రునిలోన అరికట్టాడొక అనలుడు (అగ్ని) నీ మిత్తం శ్రీరాముని కోరికపైని నలుడు వంతెన నిర్మించెను కదా తల్లి

25) నీ కొరకు శ్రీరాముడు సాగరముపై వంతెన నిర్మించి తాను దాటి అందరినీ దాటించెను. సూర్యవంశజులకు యీ విషయం కొత్త కాదు కదా!

26) నిన్ను హృదయపూర్వకముగా ప్రేమించుచున్నాడు నీ పతి అనుకొనుటకే నిన్ను రొమ్మున నుంచుకొనెను కదమ్మా!

27) శ్రీరాముని ఇష్టదేవత వగు నిన్ను సంతుష్టి జేయుటకు సాగర తీరాన మహా యజ్ఞము నీ పతి యొనరించెను కదమ్మా?

28) శ్రీరాముడు ధర్మ (బాణమున) గుణానుషంగమునవి ప్రహస్తపరముగ (ప్రహస్తుని) నీ కొరకై పరిమార్చెను కదమ్మా?

29) అమ్మా! హనుమ నిన్ను ధ్యానించి లలితో రణాగ్ర భూమిలో అతి కాయాది రాక్షసుల అవలీలగా వధించినాడు.

30) నిన్ను బాసి శ్రీరాముడు ఎంతో బాధపడినాడు, తాను విష్ణుడే, కాని నీ వియోగ సహిష్ణుడు మాత్రం కాలేకపోయెను తల్లీ !

31) తల్లీ! నిన్ను గూర్చి నీ పతి కుంభవధము (కుంభకర్ణుని వధ) చేసెను కదా! కుంభిని (భూమి) తనయా!

32) అమ్మా! కుంభకర్ణు కీలుకు కీలు, ఎముకకు ఎముక విరిచి చంపి నీ తల్లి భూభారం నీ కొరకే పతి చేసెను కదమ్మా?

33) ఎక్కువ పుణ్యశాలవగు నీ కొరకు పూణజనుల (రాక్షసుల) వధించి నీ పతి వారు స్వర్గ కన్యకల వివాహమాడునట్లు చేసెను కదమ్మా?

34) ఎంతో సంతోషముతో ధర్మము కొరకు పతి అరణ్య వాసం గావించి. మరల నీకొరకు ధర్మము (బాణము) నూని ఎంతో ఆనందముతో రాక్షసుల వధించెను.

35) సముద్రముపై వంతెన నీకొరకు నిర్మించి పాపరాక్షసుల నందర నీ పతి వధించినాడు తల్లీ!

36) అంబా! "అగ్ని దేవుని ఆరాధన సర్వ భాగ్యములిచ్చు" నను పెద్దల మాట ప్రకారము ఆ అగ్ని దేవునిచే నిన్ను తీసుకొనెను నీ పతి ఎంత చిత్రమో!

37) నీ కొరకు యుద్ధమున వానరులు ప్రాణము లర్పింపగా, వారిని బ్రతికింప రాముడు దేవతల ప్రార్థించెను, తానే సర్వానికీ ఆధారమైనా? కార్యశూరుడు ఏమాత్రం గర్వ పడడుగదా తల్లీ !

38) అమ్మా! నీకూర్చి ప్రాణాలను గూడా అర్పించిన వారి కందరికీ మణి, కంకణ, బట్టలను బహుమానము చేసిన నీ పతి సామాన్య బహూకరణార్హుడైన విభీషణునకు మనస్సే యిచ్చినాడు.

39) నీ సంతానమై యీ జగమంతా రక్షించడానికే పతి అనేకవతారాలు దాల్చాడు. అతని కార్యాలన్నీ సఫలం చేయుటే నీకు ఫలంకదా తల్లీ!

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

7. మంగళ స్తబకము

1) సర్వమంగళాలకూ మంగళకరమైనదని ఏ మంగళ దేవతను ఆరాధిస్తారో! అట్టి నారాయణుని పత్నివగు జననీ ! నిన్నారాధించెను.

2) నీ అంశ ఎందున్నా, గడ్డిపరకైనా మంగళకరమౌతుంది. శ్రీఫలం, శ్రీతృణం (గడ్డి) బిల్వములే దీనికి తార్కాణం.

3) వర్ణగణ దోష సాగము నుండి దాటించుననిక దా! మహా కవులు వారి కావ్యముఖములలో (శ్రీ)పరమనుముంచి నిన్నారాధింతురు తల్లీ!

4) నీ పాదములు నిరంతరం పూజించుటచేతనే కదా! పార్వతి స్మశానవాసిని (శివుని) వివాహం చేసికొన్నా "సర్వమంగళ" నామముతో పూజింపబడుచున్నది.

5) పాలవల్లి తండ్రి, కౌస్తుభాదులు అనుజులు, దేవాదిదేవుడు భర్త పేరు "(శ్రీ)" బ్రహ్మ కుమారుడు, వేదాలు విహారభవాములు, గరుత్మంతుడు వాహనం, పద్మము గృహ, యిటువంటి మంగళ దేవతవు నిన్నవరు స్తోత్రం చేయగలరు?

6) అమ్మా! నీ నివాసాన్ని ధిక్కరించిన సర్వ సంపదలూ నశిస్తాయి. దుర్వాస ముని పద్మమాల మహేంద్రుని కీయగా, దానిని ఏనుగు తలపై గర్వంతో నుంచగా ముని కోపాన యింద్రుడు సర్వ సంపదలూ పోగొట్టుకో లేదా?

7) మహేంద్రుడు సర్వసంపదలూపోగా, మరల నీ పతి, నీ కటాక్షంతో తిరిగి సంపాదింపలేదా అమ్మా!

8) తల్లీ! నీ స్తోత్రము సర్వమంగళకరము, అందువల్ననే కుజనులను (భూజనులు-చెడ్డవారు) నైనా రక్షణ కల్పించుచున్నది.

9) బుధగ్రహము, మూర్ఖుడు, కుజుడూ, ఐనా నీ తమ్ముని కొడుకు (చంద్రునిపుత్రుడు) అగుట వలన మంగళశబ్దముతో వ్యవహరింపలేదా తల్లీ!

10) రామావతారంలో నీ పతి ఇన సంబంధం (సుగ్రీవ స్నేహము) చేసిన నీవూ ఎంతో ఆనందించావుగదా?

11) కుజన్మ (భూజన్మ) మైన పతి పాదపద్మంలో పుట్టిన గంగమ్మను శివుడు శిరసుపై నుంచి పూజింపలేదా?

12) పసుపు నీ రూపంతో నుండబట్టేకదా ! స్త్రీలంద సుమంగళకరమైనది జగదంబా?

13) హరిద్రాజశ్రీ (పసుపురూపు)తో నున్న నీ రూపా నీ పతి భావించి "హరిద్రాజశ్రీ" (గొప్ప కీర్తిని) గొనుచుంటె గదమ్మా!

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

8 సౌందర్య స్తబకము

1) చంద్రుడు, బ్రహ్మదేవుడు, సోదరుడు, కుమారుడు, ఏ మ సౌందర్యరాశికి అగుదురో! అట్టి శ్రీ మహాలక్ష్మికి వందనలు స్తాను.

2) అమ్మా! చెవులకూ, కనులకూ అద్వైతభావమున్న నా కకు ద్వైతభావమున్న (కనులూ-చెవులూ-బకటై-నాలుకలు రెండై నీ నిరుపమాన సర్వావయవ రామణీయకాన్ని ఏ కొంచమో. వర్ణి గలనేమో!

3) అమ్మా! నీ తల నీలాలు తుమ్మెదలు (మధుపాలు) స్నేహము మానవు, నీ తపై పెట్టుకున్నా విడువవు, కుటిలాత్ము మలిన స్నేహమే చేయుదురుగదా

4) తల్లి! నీ జడపైని నివెల్లప్పుడూ దాల్చిన నూతన చం మాలికా సౌరభమునకే సువాసన నిచ్చుటచే తుమ్మెదలు కూడా జడ విడకుండా ఉండును,

5) అందము చిందించు నీ తలనీలాలు పుష్పములతో గూ యుండుట వలన సూర్య, చంద్రులను ఎప్పుడూ ని తలయందు స్తావు, అందుచే వారిరువురూ 'పుష్పలీత్వదము' సూర్య, చంద్రు పొందారు.

6) నీ జుట్టు పూవులకే వాసనలనిచ్చి, కృష్ణునత్వమును (నలుపును) బొంది విజయము సాధించును తల్లి!

7) నీ కేశపాశమగు మేఘకాంతిని, నెమిళ్ళయందు, అంధకార మును, వంకరతో, నాగాభరణముతో, ముడిపెట్టబడి యుండును.

8) నీ ముంగురుల ఆకారము, మంచిపుష్పములతో అలంకరింప బడినది, మంచి శోభను గూర్చుటచే నల్లని ఆకృతిని దాల్చినది.

9) ఎంతో మహాకాంతిగల, లక్ష్మి నివాసముగల పద్మములు పుట్టుటకు, వైకుంఠమున గల శ్రీనివాసునకు గూడా నీ కేశపాశము ఆనందమిచ్చును గదమ్మా?

10) అమ్మా! నీ కేశమునకు చామరము ఎలా సాటి వస్తుంది? అది పసుపుచేతకూడా సమ్మానింప బడలేదది.

11) అమ్మా! సిందూరము మల్లిపూల సరముతో నీ ముంగు రులందంబంది సరస్వతి-గంగను కలిసిన కాళిందీ నదివలె గాన్పించును.

12) వాడని పూల శోభతో వాసనతో గూడినదై మహా రామనుతయై (తోటవలన) యున్న నీ కబరీభరము బహు స్తోత్ర పాత్రము కాదా

13) పూవిలుకాడగు మన్మథుడెప్పుడూ, పూవుల బాణాలతో నన్ను బాధింపుచున్నాడని, శ్రీహరి ఆ పూవులను నీ తలపైనే బంధిం చెను గదమ్మా:

14) అమ్మా పూవులతో కూడ, నారాయణుని మనస్సు కూడ నీ కేశ పాశమున బంధించావు, అందుకే నీ శిరోగ్రమంత అందగలద య్యెనుగదా

15) చెట్టునుండి విడి నీ జడపై పెట్టిన నందనవన పారిజాత సుమములు మంచి ఫలితముల నొసగునుగదా తల్లీ!

16) మహా దివ్య సువాసనతో నున్న నీ జడ చుట్టూ తుమ్మెదలమూక ఝుంకార స్తోత్రములు చేస్తూ, దత్తాస్యరూపం పొంద ప్రదక్షిణ నిత్యం చేయుచుండుట నా మదిలో కొలుస్తాను.

17) అమ్మా తుమ్మెదలు తొందరగా నీ పద్మనాభిపద్మాన్ని నాలుగు దిక్కులకూ సువాసనలతో నీ జడను, చేరును నిజమే! మ విరోధి మధుపాళి (తుమ్మెదలకు) కి ఇష్టుడగునా?

18) బాగా పూసిన పూలు సువాసనను విడిచిపెట్టి తుమ్మెద జడ సువాసనను గ్రోలగా ఎంతో ఆశతో మూగునుగదా తల్లి!

19) మన్మథుడు పుట్టుటకు కారణమగు నీ జడ అను అంధకా ములో ఆలరిన మహా సువాసన నాలుగు దిక్కులందలముచున్నది త

20) సరిగా కట్టినా తళతళలు, నల్లని కాంతిని, నీ జెడ చీక చెట్ల ఔన్నత్యాన్ని, అభివృద్ధి పరచును, అమ్మా మహాచిత్రముగదా

21) ముంగురులు చెవరి నాట్యమొనర్చిన నీ వదనము పా సాగరము నుండి బయటబడు సమయాన నాచుతో గూడిన బా చంద్రుని గా నెంతురుగదమ్మా

22) చిరకాలం చీకటితో గల స్నేహమువలననో, లేదా ఆక శంలో తొలిమబ్బుతో కలిసియుండుటవలననో, నీ జడ అందంతో ఉన్న నీ ముఖంతో చంద్రుడు సరిపోయెనుగదా!

23) సూర్య, చంద్రాదులవలె నున్న నీ పతి చూపులు నీ వదన బింబముపై బడగా, ఎంతో అందముగా నుండునన్న కవుల వాక్యము సత్యమే అగునమ్మా!

24) ముగ్ధాంగనలు అద్దమందు గనిపించిన నీ మోమునుచూచి, అద్దము నీ ముఖ కాంతులను తీసికొన్నదని దానిని చేతులతో కొట్టగా, అద్దానికి మలినమంటెనుకదా!

25) నీ మోము జడతో, పద్మము వికసించి, నీరసత్వముపద్మము సరసమిది, బురదతో అది; అందంతోయిది; అందువలన పద్మము నీ ముఖంతో ఎలా సరిపోతుంది తల్లి?

26) అమ్మా ! దుర్గాధీశ్వరుని తలపైనున్న చంద్రుని గెల్చిన నీ మోమునకు ఎండకెండి, వానకు తడిసి వనవాసియైన పద్మాని ఎలా సమానమౌతుంది?

27) తల్లీ ! "నదవనజ"ము (పద్మము) నీ ముఖంలాగుండాలని మహాతపంతో నిష్ఠతో తపస్సు తలక్రిందులుగాచేసినా "జనవదన" మైంది నీ వదనమవ లేకపోయింది.

28) చంద్రుడూ, పద్మమూ, పరస్పరము విరోధులైనా, ఒకటై నిన్నెదిరించి ఓడిపోయారు గదమ్మా?

29) నీ ముఖకాంతులను చంద్రుడు దొంగిలించును, నీవు పద్మ గృహమునకు గడియపెట్టి శయనింపగా, అటూ ఇటూ సంచరించిన శశి తలుపులు నీవు తీయగా, సూర్యకిరణాలందో, అస్తగిరియందో దాగుండును గదమ్మా!

30) తల్లి! పవిత్రమైన అశోకసంపదకు, మహాకాంతికి, నిలయ మగు నీ ముఖము చూచిన నీ పతి నిన్ను వదలక హృదయంలో దాచెను గదా !

31) చంద్రుడు స్వస్వరూపముచే సాగరాన రెండు విధాలుగా పుట్టాడు. అందువలననే రాజుదాల్చిన ద్విజరాజమయ్యెను.

32) ఎంతో తేట నీటితోనున్న సరస్సులో, నల్లకలువవలె, చంద్రునిలోగల మచ్చవలె, పద్మములోనున్న తుమ్మెదవలె నీ ముఖ మున కస్తూరిబొట్టు శోభించుచున్నది.

33) పూర్ణిమా చంద్రునిమించిన నీ మోము, పద్మమునుగూడా పరిహసించుట వలననే నీ పతి నీ యందంత మక్కువ గొనెనమ్మా!

34) పద్మము, చంద్రుడు, సరోవరంలో, ఆకాశములో సంచ రించినా, నీ నేత్ర, ముఖములకు సరిహద్దులుగ కనుబొమలుంచి యున్నారు. పుట్టువులందుకూడా శత్రుత్వము వీడరుగదమ్మా?

35) చెవులవరకూ వ్యాపించిన నీ కనులనుచూచి, ముఖాన్ని ఆక్రమించునను భయంతో బ్రహ్మ హద్దురాళ్ళగా నీ కనుబొమలు వినీలకాంతులతో సృష్టించెను.

36) బ్రహ్మ, శంకర, మహేంద్రులతో పూజలందిన శ్రీహరి నీ కనుబొమ్మలకు కింకరుడై నిత్యమూ కొలుస్తూఉంటాడు. ఔను వంకరబుద్ధివానికి అందరూ జడిసి సేవిస్తారమ్మా!

37) శ్రుత్యంతము (చెవులు) వ్యాపించి, పద్మములవలెనుండి, మన్మథ జనన హేతువై, కృష్ణ (నల్లగా) రూపమైయున్న నీ నేత్రములును ఎవరు వర్ణింపగలరు?

38) లేడి నీ కనులచేత ఓడి చంద్రుని శరణందెను, అతడు లేడితో గూడి ముఖానికి ఓడిపోయాడు, తాను మరల తన మండలాన్నే వీడి దుర్గవిభుని శరణంచొచ్చాడు. ఆతడు (పరమశివుడు) లేడిని హస్తమున శశిని మస్తకమున దాల్చి మహేశ్వరుడైనా భిక్షుకుడైనాడమ్మా!

39) నీ "నయన"ము అమ్మా! తలక్రిందులైనా ఏ మార్పూ చెందదు, కమలమో (పద్మము) వికృతరూపం దాల్చును. అందుచేత పద్మము నీ నయనమును ఎలా జయించును? ("నయన- తిరుగవేసినా నయన" అగును)

40) చంద్రుడు తన కాంతులను కలువ దొంగిలిస్తుందని, దానిని వికసింపచేయుటచూచి, చకోరాలూ మేమూ దొంగలమే అని చంద్రుని పాదాలు పట్టుకొనును.

41) తమ కాంతులు దొంగిలించిన కలువల కాశ్రయములై యుండుటవలన నీ చెవులను నేత్రాలు కబళించునమ్మా! కోపంతో సమర్థులైన జనములతో కోపగించినా కీడుమాత్రం కాదమ్మా!

42) చెవులు, కన్నుల సంబంధముతో ఎంతయేని ఆనడిదం కూర్చెను. అందువలననే శశి నిన్ను విడువడమ్మా!

43) ఒక రాజ్య సమూహము, నీ చెవులతో స్నేహమొనరించి మంచి కాంతిగల మిత్రత్వమున, నలుపు, తెలుపు కాంతుల సంబంధమున నొప్పిన నీ నేత్ర సోయగము వర్ణింపతరమా?

44) శ్రీ వేంకటేశ్వరుని పత్నివగు నీవు నీ పతిధైర్యమును నమ్మచేతువు. అందువలన నీ నేత్రములు మరుని బాణములగును.

45) అమ్మా! నీ నేత్రద్వయము చెవులవరకూ వ్యాపించినన్ చంద్రుడనిన పద్మాలు భయపడును, పగలు కలువ ముడుచుకొనును. ఎంతా చిత్రము కదా!

46) తల్లీ! నీ నేత్రములను తుమ్మెదలు నీ పెదవుల మధువు గ్రోలగా ప్రయాణంకట్టి, మధ్యలో నీ ముక్కును సంపగెను జూచి భరించలేక అనుకున్నది సాధించలేక తిరుగుచున్నవి కదా?

47) నీ నేత్రములను రెండు మత్స్యములు, అమృతములో పుట్టిన వగుట చాలా పెరిగి నీ పతినేత్రములను మ్రింగివేయును. మత్స్య జాతికి యిది సహజముగదమ్మా!

48) నీ నేత్ర వినీలకాంతిరాసులు పోకి ఇంద్రనీల ప్రశస్తిం మను నీ బంగారుకర్ణభూషణకాంతిని నా ఆటంకచీకట్లుపోగొట్టునుగాక.

49) తన కొడుకు పేరుతో నుంట (కర్ణ) నీ చెవులు కర్ణికగా నుండును. సూర్యుడు, వాని చేరువచే నీ నేత్రపద్మములు మంచి కాంతిచే, నుండగలిగెను గదమ్మా?

50) అమ్మా! నీ కర్ణభూషణమగు పద్మమందు తుమ్మెద ఝుం ఝుం' మ్మని రొదచేయును, ఆ ధ్వని నీ ప్రియుని సందేశాన్ని నీచెవి దగ్గర చెప్పనట్టే అందును.

51) మన్మధుడు నీ బిడ్డడైనా తుమ్మెదగుండ్లచే నీ ఆత్మనాధు ధైర్యమును పోగొట్టును గదమ్మా?

52) తల్లీ! నీచెవి భూషల్కు పద్మములమీద ఆశతో తుమ్మెద లచట నుండుటలేదు. శ్రీనివాసుని పలుకు తేనెవాకలగూడి అచ్చట ఆనందముతో నిల్చుచున్నవి.

53) నీ నేత్రములు, నీ చెవిభూషణమైన కలువనుపట్టి, కర్ణ పద్మమిత్రుడు తన కాంతిచోరుడు ఇదిగో అని తుమ్మెదల రొదతో చెప్ప చున్నవి.

54) అమ్మా ! వేదవేత్తలు నీ చెవులను (వేదాలను) ఆరోగ్య ప్రదములందురు. సుమనోఽంచిత (పూవులు_పండిత) మగు శ్రుతి (చెవి) శిరమందె నీ పతి చూపులుండును.

55) నీ రెండవ చెవికూడా సర్వదేవతారాధనమంది నారాయణునికి ఆనందమిడునుగదమ్మా!

56) మన్మథుడను యజమానునితో తుమ్మెదాధ్వర్యుడు రత్నాలు నిప్పులతో నీ చెవి సువర్ణకాంతులనిను కుండలాల హోమాగ్నిలో హరిమానసధైర్యమను హవ్యము ఝుంకారాలతో ప్రదక్షిణతో కీర్తించును గదమ్మా!

57) అమ్మా! నిర్గుణత్వ పత సంపదలతో దేవతలు నిన్ను కీర్తించు దానితో, నా కీర్తనలూ సరివచ్చును. నీ చెవిని పడినంత ముత్తెపు చిప్పలో పడిన వర్షబిందువు ముత్తెమై హారాల్లో చేరి మహ విలువ సంపాదింపదా!

58) ముత్యాలకాంతులు ప్రవహించునట్టి జలము, రతనాల కాంతులు కకల్పిచాలు, నీ పతిచూపులే ముత్యాలు, నీ నీలాల నిగలే నీలోత్పలములుగా నీ తాటంకమను సరస్సును భజించె నమ్మా నేను.

59) బంగారు కమలాలను మునులు శ్రుతుల (చెవుల) విడువని ముత్తెములతో (ముకితో) కాంతిబొంది, జ్యోతిష్పథంబున మెం గుదురమ్మా!

60) అప్పుడే విడిన నువ్వుపువ్వువలె నీ ముక్కు ప్రకాశించును ఆ పూవు చివర మంచుబిందువువలె ని ముక్కుతకు ఆణిముత్తెమొప్పాన కదమ్మా?

61) నీముక్కు వేణువందురు, వేణు (వెదురు) గర్భము నుండి వెలికిజాతి ముత్తెము నిముక్కుచివర వెలుగునుగదమ్మా!

62) నీ ముఖ కాంతి అనే సాగరమందు ముక్కును వంతెనను జూచినరాముడహో! కేశినిశాచర సంహారమును చేయునుగదా!

63) నీ ముక్కును స్తంభాన్ని నిలబెట్టి దానికి కనుబొమలను పగ్గాలుగా కట్టి, మరుడను సాధక దొమ్మరీడు దానిపై నాట్యమొనరించునమ్మా !

64) సౌరభ దానము పూర్వజన్మమున చేయుట రెండవ జన్మ నీ ముక్కుగా పుట్టి ఏనోట్లు రెట్లు చంపకము నీవాసందెను మంచివారలు చేసిన దానము కోటి గుణితమగునుగదమ్మా !

65) నీ ఉచ్ఛ్వాస, నిశ్వాస పిల్లవాయువులచే గుబులొక్కన్న నీ ముక్కునకున్న ముత్తెము చక్కని మల్లెమొగ్గగా నెంచెదను. తల్లీ!

66) కలుములతల్లీ! నీముక్కు ముత్తెమను నాట్యకత్తెనవ్వను తెల్లని వస్త్రము దాల్చి గాలి నర్తకుడు హంగుచేయగా నాట్యముచేసి నీపతి చిత్తము మెత్తగాచేయును.

67) అమ్మా! నీ ముఖము చంద్రుడు, వాతెర సంధ్యారాగము దాని సమీపాన కాంతిపుంజములుకు ఆలవాలమై నీ ముక్కు ముత్తెము చక్కని చుక్కలాగు కానుపించును.

68) నీ ముక్కెర ముత్తెము తన విరోధులైన దంతాలను గాంచి, భయాన నీ ముకు రంధ్రములో దాక్కొనగా ఉచ్ఛ్వాసము నడ్డుకొనగా వడకును గదమ్మా!

69) అమ్మా ! నీ దంతకాంతులు, నీ నవ్వు చంద్రికలు నా పాప తిమిరాన్ని బాపుగాక !

70) నీ నవ్వు ఎల్లప్పుడూ, అగ్రవర్ణము 'హ' కారాన్ని నెట్టి చంద్రకిరణాల మైత్రిని చేయును గదమ్మా!

71) హరిని కీర్తించు వాణి శరీరకాంతి ప్రవాహ మెరపులని నీ మందహాసమును వర్ణించెదనమ్మా!

72) తల్లీ! నీ ముక్కు ముత్తెము నవకాంతి వీచికలనందిం, చంద్రుని మించి నవ్వువట్టి నీ చిరునవ్వు చేత నీ అధరమంకెన పూవు పాటలత్వమందెను గదా!

73) అమ్మా! పదునార సంఖ్యా బాలచంద్రుని కాంతులుం, పద్మరాగమణి చెంత తెల్లని వస్త్రము, కలిగి నీ అధర బింబమున నీ దరహాసము గెల్చునుగదా!

74) నీ పెదవుల దగ్గర నిర్మల పీ దరహాసము తీయని సుధా రసమె తెల్లగా కనుపడును, ఆ అమృతముతో కలిసిన నీ వాక్కులు నీ పతికి యింపు నింపునమ్మా !

75) తేనె వికారమయ్యింది, అరటి రుచిచెడె, గండచెక్కెర చప్పరింపబడె, నీ వాఙ్మాధుర్యానికి నిలువలేక కదమ్మా !

76) తల్లీ ! చెరకు నీ వాఙ్మాధురి దొంగిలించి దాని గర్భ కందరంతో గూఢంగా దాచింది, అందుకే దానిని గానుగలో పెట్టి ఆడి పిండి చేసిన ఆ రసమంతా క్రక్కును, మర్దనం గుణ మర్ధనమే అగును.

77) పాల సముద్రములో అమృతభానుని సుధారసము వేసిం, కలిపి, చెరగు గడల కవ్వములు చేసి, మథించిన ఆ సాగరము దేలిన వెన్న కూడా నీ వాక్కులకు పోలవు తల్లి !

78) నీ పెదవులు లేత చివురుగాగ, పలువరుస తెల్లనిపూలుగా ప్రియవాక్కులు మకరంద బిందువులుగా, నే నెంచెదను నీవే మాధవి మాట తల్లీ !

79) తెల్లదనము పైకి జిమ్మిన నీ ముఖ కాంతి యను పాల సముద్రమున మధురాధరామృతము, వాక్కమృతము పుట్టెను, ముఖమున చెవుల గులుకుచు నెంతో ప్రోలియు నీ పతి తృప్తి పడదమ్మా !

80) పాపములు రూపుమాపిన నీ వాక్కులు, నిరంతరానంద సాగరమున మమ్ము చేవించుగాక !

81) ఏవాగ్ర సమాధురిని గ్రోల నాగేంద్రుడు నేత్రాలనే చెవులుగా చేసికొనెనో, అటువంటి నీ మాధుర్యము మోచఫలమును నీచముగా చూచునమ్మా !

82) అమృతానికి మారు పేరుగా, పారిజాత పుష్పములగల అమృతాని వికృతిగ, మన్మధ రసమునకు వన్నెగా, కామధేనువు పాలను మించి, చక్కెర రుచికి కాంతినిచ్చి, కొబ్బరి నీరును మించి, నీ వాఙ్మాధుర్యము కీర్తింపబడునమ్మా !

83) పాల సముద్రమునకు ముద్దుల కూతురువు, చంద్రునికి చెల్లెలవు, మధురాధిపతి (హరికి) దివ్యని సతివి, అటువంటి నీ వాక్కులకు అరటిపండ్లు సరివచ్చునా ?

84) మొదట అక్షరముతో నున్న 'రుద్రాక్ష' తరువాత రు విడువ 'ద్రాక్ష' అయినది, తరువాత మధ్య 'క' కలది "ఇక్షు" అయింది. ఈగా విధము ఎన్ని అవతారాలెత్తినా నీ వాఙ్మాధుర్యానికి సాటి రానేరవు కదమ్మా !

85) నీ దంత శత్రువులు ముత్తెములు నిస్సారమై వంశ (వెదురు)ములో పుట్టాయి. నీ పలువరుస విరోధులు ఏనుగు శిరస్సులలో ఉండవలసి వచ్చెను గదమ్మా !

86) ని పలువరుస నీ నాలుక దగ్గర (రసజ్ఞ), వాగ్దేవి కడ (వాక్కులు) నాట్యమొనర్చును, దివ్య మందార మాలగా ఎంతో కాంతులను జిమ్మునమ్మా !

87) నీ పలువరుస ఎల్లప్పుడూ కాంతవంతాలై నీ పతిని అలరించును కదమ్మా !

88) ముకుంద (మల్లె-హారి) మహోత్తవర్గమై, శుచివంతమైన (తెల్లని-పవిత్రత) నీ దంతములు ముత్తెములను నివ్వును గదమ్మా!

89) ఎర్రని మంకెన పువ్వుతో సమానమగు నీ దంతములని దానిమ్మ గింజలని చిలుకలు వచ్చిన వాటిని పారద్రోలుట వలన చేతులు కందెనో, అటువంటి నీ పలుపలుకు మా పాపాలడంచుగాక

90) సరస్వతీ నాట్యము నిత్యమూ చేయుటవలన ఎఱ్ఱబ నీ నాలుక హృద్యమైన పద్య విద్య మాకిచ్చుగాక నంబా।

91) ఎల్లప్పుడూ తప్పులనే చేయు మమ్మ నీ సత్కృపచే రక్షించూని శ్రీహరి కోపము బాపు వాక్కులను పల్కి శ్రమను ఎత్తివ నీ నాలుక మాకు మోక్షమిచ్చుగాక !

92) సరస్వతి "అడవిలో నున్న వెన్నెల" అను నిందబాయ సీరసనలో నిలిచి వాణి, వనజనియువౌ (పద్మవాసిని) నీ కటి వలన అనక వనస్థితిని (అధి-కవనస్థితిని, అధిక-వనస్థితిని-పద్మస్థితి పొందింది అద్దిరా !

93) అమ్మా ! కొలిచినవారికి వాఙ్మయ శారదగా, మ కాంతితో శారదగా, గానామృతమున తుంబుర నారదుగా, నున్న నాలుకను నటించు శారదను నిరంతరం కొలుస్తానమ్మా !

94) నీ పెదవులు, ముఖ పద్మకాంతి పుంజముతో నొప్పి ఎండవలెనో, లేదా శ్రీహరి ఆనంద ప్రభాత సమయమున నున్న ఉ సూర్యకాంతియో అననున్నవమ్మా !

95) వాక్కు, పెదవులు రూపముగా, నీ ముఖమందు, రెం రూపాలుగా అమృతములు పుట్టెను. అందు మొదటిది శుకలాలిత (చిలుక శాధారము), రెండవ వర్ణము కింశుకలాలితము (మోద పువ్వు) కదా తల్లీ!

96) అమ్మా ! నీ పెదవను మంకెన పూవు, ఎరుపుతో, చిగ టాకులు లేనిది, దంతములతో ఆవరింపబడినది, అమృతమయ దొండపండులాంటిది, విష్ణువునకు అతి సన్నిహితమైనది.

97) బింబము=ఓష్ఠము:-బింబోష్ఠము-యీ రెండు పదాలను వ్యాకరణజ్ఞులు, సంధిచేశారు, మొదటి 'ఓ' కారక్షరము, దాని చివ రాక్షరము దొలిచింది తల్లీ!

98) మునులకు అమృత (చావులేకుండుట) మిచ్చిన నారాయణుడే నీ అధర సుధారసమున కాసజెందుట చిత్రము.

99) బ్రహ్మ క్రొత్తపుటము పెట్టిన బంగారపువంటి నీ శరీర పసుపు పూత మెరుపు శలాకచేత సృష్టించి, నీవాతెర అమృతము చిలుకుటకు ఎక్కువభాగము దానికి కలిగింది.

100) నీ మోమును నీ పతి ముద్దాడునప్పుడు, పెదవుల అమృతము నారాయణు ముఖానికంటి సంగీత పేశలమైన ఆతని వేణువును జెందింది, ఆ అమృతానికి తుమ్మెదలా వేణువుకు రంధ్రాలుగా పొడినవి తల్లీ !

101) తల్లీ ! నీ గళమున దాల్చిన పగడాల దండ నా పెదవులను మించిన రాగము (ఎఱుపు) గలదని మాకు చెప్పుటకే గదా దాల్చితివి.

102) అమ్మా ! రాక్షసుల ప్రాణములు తీయు నరసింహుని పాటన ఖరములు (తీక్ష్ణములు), నీ కపోలములపై చెవి కమ్మల కాంతితో ఎరుపెక్కి మృదువులగు నఖరములయ్యెనుగదా!

103) నీ చెవి దుద్దుల రత్నకాంతులతో గల బుగ్గర జూచి ఉదయం అద్దంలో నీ పతి రతిసమయాన తమ్మలపు ఎరుపని భ్రాంతితో గోళ్ళతో ఎంత గీకినా పోలేదు తల్లీ!

104) బావమరది యగు చంద్రుని శంఖము కాంతికి చాలవే ! మరి నాకెలా సరిపోతావు "విధు" పేరుంటే (విధుడు - విష్ణువు - చంద్రుడు) సరా! అని నీ పతి మీరగలేక చంద్రుడు నీ శ్రీ లలితమైన మోమైనాడు తల్లీ !

105) ఓ మా! రతి సమయమున నీ పతి పాంచజన్య (శంఖ శబ్దమును మించి, నీ మణితము (లక్ష్మీ కంఠధ్వని) మిం మాతా !

106) నీ పతి అభిమానముతో రతిలో తప్ప అన్నిటా క్రిం నిన్ను మెప్పించును గదమ్మా?

107) అమ్మా! నీ స్తనద్వయము బ్రహ్మాది బాలకుల పాలిచ్చి పెంచును.

108) పాలసాగరుడు తనలోనున్న అమృత పూర్ణకలశ రెండూ లోకరక్షణకు నీ తండ్రి నీ స్తనములుగా నిల్పెనో అ పాలు తృప్తిగా త్రాగిన బ్రహ్మ నాలుకపై నర్తించిన వాణీ కు తెలుపవ్యెను గదమ్మా !

109) "కన్దుక-కఞ్చుక"ములు రెండు, తల్లక్రిందైననూ అర్థ చెడవు, మొదటిది నీ స్తనమైత్రిని, రెండవది నీ స్తనపైటగా జేర (కన్దుక=బంతి. కఞ్చుక=పైట) గదమ్మా! -

110) అమ్మా! నీ దేహపురానికి వెళ్ళునప్పుడు ఎదురుప గోపాలుడూను పూర్ణకుంభములవంటి నీ స్తన ద్వయమును మన్మథుడితో సంతోషించును.

111) నీ పతి అంగజపూజ (రతి) సేయదలచి పుణ్యాహ వా నము కలశములని తల్లీ! నీ స్తనములందు మహాక్షతములు(అక్షతల గోరునట్లు) చేయును.

112) అమ్మా! నీ స్తన గిరులెంత ఐన్నత్యముండెనో! ముల్ల కాలకేశ్వరుడగు నీ పతి హృదయగర్వమును గూడా పోగొట్టును.

113) తల్లీ! నీ అవయవాలన్నిటికీ భూషణములుంచి నీ స్త ద్వయము విడకుండుటచేసి వాటికి రెంటికీ ఒకే హారాన్ని వేశా తల్లీ !

114) నీ పయోధరము లెంతో ఔన్నత్యముతో నుండుట నీ పతి వాటిని పట్టి తానున్నతి నందెనమ్మా !

115) మన్మధ యుద్ధమున యెక్కువ బలము సంపాదించి, మా చిరుచికర పాలశక్తి నండి, మహాహారాల సమృద్ధినంది నీ స్తన ద్వయము బలముతో బిడ్డలను పోషించుచున్నది.

116) బరువుగలిగి, మహాపండితుల గురుత్వమున, నుండుట స్తనగిరులు, అనేక గిరులను శిష్యులనుగా చేసుకొన్నది గదమ్మా!

117) త్రిలోక భిక్షుకుడు (వామన రూప నారాయణుడు) తన హస్తములతో నలిపిన అతనికి మన్మధ దానమొసగెను. ఆహా ! నీ స్తన ఔదార్యమేమందునమ్మా !

118) ఆనందమిచ్చుట నీ స్తనములను నరసింహమూర్తి హిరణ్యాచల (మేరువు–బంగారుకొండ) సంపదలను పొందగా వాటినే నలిపి గోరుముద్రలుంచును గదమ్మా !

119) కురచగు కుంభము (కుండ) నీ స్తనముతో సామ్య మెట్లగు నమ్మా !

120) నీ పతి రతివ్రతము చేయ మన్మధుడు నీ స్తనములను మంగళములకు కొబ్బరిబొండాలను పసుపు పూసి బహుమతిగా యిచ్చెను కదమ్మా?

121) నీ పతి నీ కుచములకు మిత్రములగు తల ధరించుట చేతనే గజేంద్రుడు వేడగా తక్షణమే రక్షించెను.

122) నీ కుచముల మధ్య ముత్యాలు జారులుట, క్రింద నూగారుతుండ ముండుటచేత "ఏనుగు కుంభములే ని స్తనము" లని కవులు వాక్కులు నిజమే నమ్మా !

123) నీ సోదరుడు మాకు విరహం చేకూర్చుచున్నాడు. అది కూడదని గట్టిగా చెప్పమని చక్రవాకాలు నీ స్తనాలయ్యాయి కదమ్మా ?

124) మదిరాక్షుల హస్తమర్దనము సహింపలేని చెండ్లు (బంతులు) నీ స్తనములయ్యెను. అప్పుడు కూడా నీ నాథుని హస్త మర్దనము వాటికి తప్పనివయ్యెను గదమ్మా ?

125) కుంకుమ చందన రాగాంకితలునైన అతి కఠినతర నీ కుచ గిరులు, నీ పతి మృదు హృదయ కౌగిళులతో కఠినత్వము నేర్పెనో!

126) అమ్మా! నీ స్తనములు బాగా బలిసినవి, కుంబములకన్న మిన్నలు, నీ భర్తయొక్క అతిశయము పొందినవి, చక్రవాకములను జయించినవి, చాలా చిత్రము.

127) రతిలో మంచి విలాసముతో, కల్పవృక్షమువలె, పెద్ద స్తనయుగము,నీవు సమర్పింపగా, నీ భర్త దానిపైనున్న వస్త్రమును లాగెను గదమ్మా?"

128) నీ స్తనద్వయము పట్టి నీభర్త సర్వలోకాలనూ పాలించు ఐశ్వర్యమందెను కదమ్మా?

129) నీ స్తనముపైనున్న హారము నీ పతి రతి సమయమున హరించి ఆనందమందును.

130) మీరిరువురూ ఆనందపారవశ్యమున (రతి సమయమున) నుండి మమ్ము రక్షించుగాక!

131) చిన్నతనమున బ్రహ్మ నీ పాలు త్రాగి నిత్యతృప్తుడ య్యెను గదమ్మా!

132) నీకు కుచగిరులపైనుండి ముత్యాలపేరు మిసమిసలాడును, బంగారుకొండపై నున్న చుక్కలుతో హాస్యాలాడును గదమ్మా ?

133) నీ స్తన యుగళములపై నర్తించు ముత్యాలహారము పద్మములపై తిరుగు కలహంసములవలె నున్నవి.

134) అమ్మా! నీవూ, నీ పతీ యిరువురూ ఆనందసమయమున మమ్మాదుకొందురు గాక.

135) సూర్యుడు తన బంధువులగు పద్మాలెన్నో యోజనాలు దూరమయ్యేనని బాధపడి, వాటి దగ్గరగా ఉండగా నెంచి నీ హస్తములుగా పుట్టి పద్మాలకు సన్నిహితుడయ్యేను.

136) నీ హస్త పద్మరాగాలను మించియున్న నీ కంకణ పద్మరాగాలగాంచి దాడిమిగింజలకు నీ హస్తమునగల చిలుక యెప్పుడూ ఆకాంక్షించును గదమ్మా!

137) సువర్ణ స్తగిత కంకణాలు ఇంద్రనీల మణులతో దేవి నీ చేతులు, పద్మాలవలె అందముతో అందగించును.

138) మొదటే బాగా ఎరుపగు నీ చేయి ఆపై నీ కంకణమున గల పద్మరాగాలవలన మరింత ఎఱ్ఱబారు, వైడూర్య లీలాశుకములతో మరింత ఎరుపౌ కదమ్మా?

139) అమ్మా! కాంచీ కవీంద్రుని కవిత్వముకన్న, నీ హస్తములు కోమలములు, ఎప్పుడూ ఆశ్రితులకు దానమిడుట వలన ఎర్రబారినవి.

140) సర్వార్థముల నిడు నీ హస్తమే స్వర్ణ గతాధికము, ఎవరు నీ దానమున కర్హులౌ భువిలో వారందరూ స్వర్ణగతాధికులే ఔదురమ్మా!

141) బాధలు పడినవానిని, యే బాధలూ లేనట్లు సకలైశ్వర్యములతో వానిని తూగించెదవు గద మాతా!

142) దీనులు నీ చేతి చలువను దాన మహిమవలన సమస్త సంపదలంది భూమిలో గొప్పవారగుదురు. వారు లక్ష్మీ పుత్రులనగా వింత లేనే లేదు తల్లీ!

143) కంకణ మణికాంతుల నిగనిగలను పరివాహమున మీన =మత్స్య, మకర =మొసలి, శేఖులతో గూడి సరసువలె నీ హస్తము లొప్పును గదమ్మా!

144) బంగారుచే ప్రకాశించు అనేక ఉంగరాలు కలిగి నీ కరము అది రత్నాకరమనుట చేతనే సకల సంపదలందించు నంబా!

145) నీ కరము మంచి కాంతిగలిగి, దేవతలను పోషించినదై పండిత పోషణము కలిగి, ఉండునమ్మా!

146) నవరత్నములు నీ కరమునకు అనవసరము తల్లీ! నీ గోళ్ల కాంతుచే నవరత్నాలను కాంతిహీనముగా చేయును.

147) అమ్మా! నీ చేతిగోళ్ళ ఎరుపుకాంతి నీ పతి నోటికందించు తాంబూలము ముఖమున అతని పెదవులపై బడును. లేకున్న సున్న తెలుపు, వక్క నలుపు, ఆకులు పచ్చని యున్న తాంబూలం ఎరుపెందు కయ్యెను.

148) పాపులలో పాపినగు నేను సంసార నూతిలో బడగ నన్నొడ్డెక్కించుటకు నీవు నన్ను తీయుటవలన చేతులు కందిన కదమ్మా!

149) పరమ పావనమైన నీ హస్త కమలములతో యీ దీను ఒక్కమారు స్పృశించుమమ్మా!

150) చంద్రుడు తన పేరివాడగు నీ పతి దశావతారాలెత్తెన యీర్ష్యతో నీ చేతిగోళ్ళ రూపున దశావతారాలందెను.

151) తల్లీ! సాగరకన్యా! నీ ప్రశస్త హస్తముల శోభిల్లు గోళ వలె నున్న చంద్రుని పొగడగా సమానములేదు. అటువంటి నీ హ గోళ్ళ రూపచంద్రుని నుతింపశక్యమా?

152) అమ్మా! నీ ప్రియుని మేనిపై క్షతిశతమ్ము (నాటులు ఉంచుటవలన నీ గోళ్ళు నక్షత్రములే అగును.

153) నీ పతి చూపుల వలన గలుగు మహాసంతోషమున గొన్న నీవు హస్తముతో మమ్మాశీర్వదించి సిరులుగూర్పు మమ్మా

154) రోమాలతో నున్న నీ వక్షస్థలహారము నాయకమణి నాటి నాభివరకు ఉన్నదానిని నల్లత్రాచుపడగ మణితోడ పైకెగబ్రా నట్లున్నదమ్మా!

155) నీ పతి సూర్యరూపమూ కన్నునుండి కాళిందికి కన్య పుట్టిందను యీర్ష్యచేత, తన్ని చరణ కలువనుండి గంగపుట్టి పరమ పావనియై ప్రపంచము నుద్ధరించెను.

156) మన్మధుని యుద్ధములో గెలుపొందుటకు నీ పతి నీస్తన సాయగా చేసికొనియే గెల్చెనమ్మా!

157) మీ రిరువురు మాకు మాతాపితలు, అందు నీవు కరుణా గుణ సంపన్నవగుట మా తప్పులు మన్నించి, మా దారిద్ర్య బాధ పోవునట్లు ఆశీర్వదించుమమ్మా!

158) నీ మొలనూలు రత్న సమీపాన నీ కడుపు రోమాలు ఎంతో అందము నందించును గదమ్మా!

159) నీ పతి రతియుద్ధమందు నీ ఉదరమునగల రోమరాజిని ఎంతో ఉపయోగపడునట్లు చేసికొని మరుని గెల్చును గదమ్మా!

160) మన్మధుడు మీ కుమారుడే! అయినా నీ పతి రతికి నీ రోమరాజిని అడ్డముగా పెట్టుకొని విజయమంద చూచునమ్మా!

161) నీ పొక్కిలి సుడియందులో మన్మధుడు నీరు కొరకు నీ శరీర రోమాలను త్రాటితో, నీ స్తన కుంభాలను కట్టి నూయి లోతగులుట వలన త్రాడు అందక ఆవల పారవైచినాడు దాహశాంతి మాత్రము నీ పతికి పోలేదు తల్లీ!

162) మీరు రతియాగము చేయునపుడు మన్మధుడు మీకు బాగా సహాయపడును గదమ్మా!

163) త్రిలనొసగి అందమైన త్రివళీ తుంగ తరంగ నాట్యముతో నీ హృదయమందుగల హారమణీ తళత్తళలుగల నీటి బుడగలతో నీ గర్భ రోమాళి కళిందకన్య నన్ను చరితార్థుని చేయుగాక!

164) నీ స్తనగిరుల కాంతి అను పాల సాగరమున, నీ గర్భమను వటపత్రమున రోమాలనే నీ శ్యామసుందరుడు "ఆహా" ఎంత వింత?

165) నీ నాభీ సరోవర ప్రాంతమందు కొబ్బరిచెట్టువలె నూగారు ఒప్పెను, ఆ వృక్షానికిగల పచ్చని కొబ్బరిబొండాలే నీ స్తన యుగమును నీ పతి పట్టి ఆనందించును;

166) బ్రహ్మ నీ నాభి అందుమయ్యి ప్రవ్వి త్రవ్వి అలసిపోయి కొంసేపు విశ్రమింపగా, ఎటకో నతడేగ విడిచిన గునపమువలె నీ నవ రోమరాజి కాన్పించును.

167) పైనుండి క్రిందికి జారుట నదులకలవాటు, కాని అది నిజంకాదు. నీ నాభి నూయినుండి నీ స్తన గిరులెక్క నీ రోమ లతను కాళిందీ నది అమ్మా!

168) నీ బిడ్డలైన బ్రహ్మకన్న, యింకొక సుతుడు మన్మథుడే మీ కెక్కువ, రతియందు మీ సతీపతులను సమానంగా ఆనందింప జేయువ డగుటచేతనే కదా!

16) మూడు లోకాలకూ నీ నాభి నూయి జీవనాధారమే గదా తల్లీ! నీ వళి తయము స్వర్గసోపానాలే గదమ్మా!

170) ముల్లోకాలనూ జయించిన మన్మథ చక్రవర్తి నీ రోమాలను జయస్తంభాలు నాటెను. నీ వళులు మూడు మూడు లోకాలకూ గుర్తులు గదమ్మా!

171) నీ నాభి సరస్సులో స్నానమొనరించి రతి పతివ్రతా ప్రతినపూను పలాశదండమే నీ రోమములు, వాటి సమీపాన వళి త్రయము దర్భలున్న నూయి గదమ్మా !

172) యౌవనారామము పెంపుకై మన్మథుడు, నీ రోమాలను ఏతాముగా చేసి పాదాలకు సోపానాలుగా బొడ్డు నూయిదగ్గర మూడు వళులుంచాడు.

173) నీ నాభీ సరోవరము లోతు నిర్ణయింప నీ పతి నేత్ర మత్స్యములను పంపెను కాని అవి అందులో లీనమయ్యెను. నీ పతి మనస్సే అందు లీనమైనదమ్మా!

174) నీ జఘనగిరిని ఆశ్రయించిన నడుము మన్మథునకు కాపుర మగును. నీ నాభి అనంత సరస్సగును. వళులు ధ్వజ స్తంభమే గదమ్మా !

175) పులినము నీ జఘనము, నాచు నీ కేశాలు, మత్స్యాలు నీ పతి నేత్రాలు. అందువలన నీ శరీరమే సాగరము, ఆహా ! ఎంత ధన్యవు గదమ్మా !

176) రశన అను పాము నాభీ బిలముదగ్గర పండుకొనియుండును అది అపూర్వమైన పామేగద తల్లీ!

177) నీ నడుము రూపాన ఉన్న ఆకాశ సమీపాన, చెవులను ఆకాశమునొద్ద శబ్దములు వెలువడునమ్మా!

178) నీ మొల నూలు చిరు గంటలు మీా రతి రహస్యములు వినిపించును గదా! నీరసన గాదది రతిపతి రసనగాని, ఆహా! మీారెంత ధన్యులు.

179) నీ ఒడ్డాణము మేలు కలది, నీ నడుము నాశ్రయించి, తనయందుగల రత్నములచే. చీకట్లను పోగొట్టును, నీ కుమారుడగు మన్మథుని ఆదరముకలది తల్లీ!

180) నీ బంగారు మొలనూలు, విష్ణువుచేతిలో నుంచబడినది, అందువలన ఎంతో వృద్ధినందినది, ఆ మొలనూలు చిరుగంటల సవ్వడి ఎంతో ఆనందమందించు నంబా!

181) నీ ఒడ్డాణము చెవులకింపైన శబ్దములతో గూడినది, శాశ్వతమైనది, నడుము, బొడ్డు, పిఱుదుల కాంతిచే నొప్పినది, విష్ణుని రసముతో కూడినది, అది మాకు సిరులిడుగాక !

182) నీ నడుము "ముక్తిపద"మంటారు. కాని నీ పతి మనస్సు నది నిరంతరము బంధించును గదమ్మా!

183) నీ ఒడ్డాణము మంచి రత్న సమూహము కలది. మంచి కాంతితో కోరికలనెల్ల నెరవేర్చునది, అది మాకు సిరులిడుగాక!

184) నీ పతి రతి సమయమున నీ వొడ్డాణమును తిలకించి పులకించును. దానికి నీవు రెండింతలానందము నందుదువు అట్టి నీవు మాకు సర్వభాగ్యము లిడుముతల్లీ !

185) అమ్మా! శ్రీలక్ష్మీ! నీ నడుము ఆకాశముకన్న మిన్న యైనది, నారాయణునకు ఆనందనిలయము గదమ్మా!

186) అణుమైనా నీ నడుము స్తనగిరులను ధరించినది. ఔను ప్రపంచమునకెల్ల అణువేకదమ్మా ఆధారము.

187) అమ్మా! నీ నడుము మన్మధునికి వృద్ధి గూర్చునది.

188) శూన్యము (హరి పదము ఆకాశము) కనుక దానికి ఒక కన్నిచ్చావు (కన్ను-వస్త్రము-నేత్రము) పతివ్రతవగుట శ్రీలక్ష్మి నీకే తగును.

189) కన్నులు దూర వస్తువులను చూడనేరనట్లు, కన్నులకు అంజనము వేసిన కానరావు. అలాగే నడుమును నీ పతి రతియందు తప్ప వేరొకవ్వడు గాంచనేరడమ్మా!

190) నీ నడుము చాలా అల్పమనిపించును. హరికి అత్యంత ప్రీతిపాత్రమైనదయ్యెను. సకల కల్యాణము విడిన వడ్డాణము వలన బంధింపబడగద తల్లీ!

191) చక్కని వడ్డాణముచేత అలంకరింపబడి, చక్కని తొడల సంబంధమంది,మంచి వస్త్రము వలన అలంకరింపబడి హరికి నీ నడుము ప్రేమపాశమయ్యెను గదమ్మా!

192) శ్రేష్ఠమైనది, సనాతనమైనది, నీ నడుము. అందుకే శ్రీహరి రతి సమయమున దానిని గని పరవశించును.

193) నీ నడుము వడ్డాణమును పొంది చెవుల కింపగు చక్కని ధ్వనులచే ఆనందమిచ్చును గదమ్మా!

194) మన్మథుని పుట్టుకకు మూలమైనదగుట నీ నడుము చూచుటకు కానరాదు, స్తన గిరులకు ఆధారమగుట ఊహకే అందును తల్లీ!

195) తేనెవంటి నీ పలుకు అందమేకాదు పంచమస్వరమే (కోకిలగానమే) గద తల్లీ! మధుర మంగళ శబ్దములు పలికిన నీ వక్షాణము వలన నిజముగా పంచమభూతమే యగును, (ఆకాశము-అనగా లేనిదే)

196) శ్రేష్ఠమైన నీ కటి ప్రదేశము చాలా పెద్దది. అందువలన నీ పతికి రతిసమయమున ఎక్కువ ఆనందమును కూర్చును.

197) మన్మథ సింహాసనమో, భూషణములు గల సింధునది ఇసుకతిన్నెలో, యౌవన మదగజ తలయో అనిపించును నీ కటి ప్రదేశమమ్మా!

198) నీ కటి ఏనుగు తల కాబట్టే హరి కామాంకుశముతో పొడుచును, అదియే ఆతని కానందము.

199) నీ తొడల సంపదలను ఏనుగు తొండముగా కాంక్షించెను. అరటిబోద కోరగా ఏనుగు దానిని పీకివేసెను.

200) శ్రీహరి నీ కటిప్రదేశముగని అనేక వస్త్రములు దానికి బహూకరించెను. రంభను (అరటిబోదెను) నిరసించుట వలన స్వర్గమును గూడా నివ్వగలదు తల్లీ!

201) ఏనుగు తొండము,మణికట్టు నీ యూరువులకు సమానములని అంటారు. అవి హెచ్చుతగ్గు వర్ణములు గలిగి వాటిలో అవే సరిపోవు , తొడలకెట్లు సరిపోలునమ్మా?

202) ఏనుగు తొండము, మణికట్టు రెంటికన్న నీ తొడలు దీర్ఘాకారములుంట వాటికన్న మిన్నలే కదమ్మా?

203) నీ తొడలు సంపద నీయుచుని ఏనుగు తుమ్మెదలకు దానము చేయును. అయినా లాభము లేకపోయెను.

204) ఏనుగు తుండము అసారము గలది, బయట చాలా కఠినము. నల్లగా ఉండును. నీ తొడలకు సరిపోదు. అటువంటప్పుడు కరభమెలా సరిపోతుందమ్మా.

205) కవులు నీ జంఘాయుగమునకు సాగరమును పోలుస్తారు. అది కూడదమ్మా !

206) కాహళి శతకములు కలిసికాని, వేయి సముద్రములు కలిసినైనా నీ జఘనములకు సాటిరావు తల్లీ!

207) నీ జఘనమున కాసక్తె ది శ్రీహరి సర్వమూ విడిచి నిరంతరము వక్షమున నిన్నుంచుకొనుట గదమ్మా?

208) నీ జంఘాద్వయము మన్మథుని నిషంగముల జయుట గదమ్మా ?

209) బహుసుందరము, మునుల భావముల నున్నది. సురల మనోమందిరాల్లో నున్నది. అటువంటి నీ పాదపద్మములను నేను గొల్చెదనమ్మా !

210) ఎవని పదములు వానికే యిన్చును గతి (ఎవని పాదాలు వారినే నడిపించును), ఒకని పదాలు మరొకనికి గతి యివ్వగలవా ? నీ పదాలు మాత్రం మాకు నిత్యం గజేంద్ర గతి యిచ్చునుగదమ్మా ?

211) త్రేత చివురులుకంటె మృదువులగు నీ పదములును నిత్యమూ నేను కొలిచి నా దారిద్ర్యము బాపుకొనెదనమ్మా!

212) బాలసూర్యునివంటి కాంతి గలిగి నీ పదములు త్రిలోకారాధ్యములైనవి. అవి మాకు సర్వభాగ్యములిడుగాక !

213) ఏ వస్తుగుణమూ వస్తువుకు రావలె, కానీ నీ పదములు గొలిచిన మునులకు రాగము (మోహము) లేక, విరాగము (మోక్షము) వచ్చెను గదమ్మా ?

214) బాలసూర్యునికి వేయి పాదాలున్నాయి (పాదము = కిరణము), నీ పాదకాంతికి ఓడిపోయెను, సద్వసుహరుడు, (వసువు = బంగారము, కిరణము) కువల యా సౌఖ్యకరునికి జయమెటు వచ్చును (కువలయము=కలువ, భూమి)

215) అమ్మా! నీ పాదము కందునని నీ పతి ముందుగా రాత్రిని త్రొక్కి తరువాత వివాహమున నీ పదము త్రొక్కెను కదమ్మా?

216) శుభము లొనగూర్చుటలో నీ మోము, నీ పాదము పద్మము కాంతికి సరిపోవును.

217) నీ పాదాగ్రశోభ జూచి ఎవరు సహింపలేరో వాని ముఖము చూడకూడదమ్మా?

218) కాంతి మాత్రమే కాదు నీ పాదాలు కావలసిన కోర్కె నీయగలవు. ముల్లోకాలకూ అందుచేతనే పూజనీయములైనవి తల్లీ!

219) పదము వక్షముపై హరి ఉంచుకొనెను గదమ్మా! బ్రహ్మ, శంకర, మహేంద్రాదులకు దిక్కగు నీ పదము మాకు కూడా దిక్కగు గాక!

220) ఉదారమైన ఉపకృతిచేసిన నీ పాదములు, మా పాపము లూడ్చుగాక!

221) సర్వపాపాలను పోగొట్టగలిగిన నీ పాదారవిందములే నాకు దిక్కని కొల్చెదనమ్మా!

222) నీ పాదముల నంటి మెలగిన రాజహంసయుగము, మనోహర కూజితములతో శ్రీహరి మానసమున స్వేచ్ఛగా యెప్పుడూ సంచరించును గదమ్మా!

223) పరమ పావనమైన నీ పాదయుగము నా హృదయ పద్మమున నెప్పుడు భావింతును నాకు సకల సంపదల నొసంగుమా శ్రీలక్ష్మీదేవి!

224) సకల సుర, మహేంద్రాది దివిజుల తలలయందు పారిజాత పుష్పములచే పూజలందిన నీ పరమ పావన పాదములు నా శిరముపై నుంచుము తల్లీ!

225) పరమశివుడు నిరంతరమూ నీ పాదముల తలదాల్చియే గదా శాంతుడయ్యెను గదమ్మా!

226) ఘోర సంసార సాగర నౌకలు నీ పదములందురు, అట్టి నీ పదములు నా సకల దారిద్ర్యమును బాపుగాక :

227) చుక్కలు నిరంతరమూ ప్రకాశింపనెంచి నీ గోళ్ళయినవి, అట్టి నీ పాదగోళ్ళు నా హృదయమున ప్రకాశించుగాక !

228) సర్వామరులకు పూజనీయమగు నీ పాదారవిందములే నాకు దిక్కయి సర్వభాగ్యము లొసగు గాక !

229) కోటి బాలసూర్య తేజము నందిన నీ పాదయుగమునే నేనెప్పుడూ గొలిచెదనమ్మా !

230) బ్రహ్మ, శివ, మహేంద్రాది సురలకు పూజనీయమగు నీ పాదములు నా తలపై నిత్యము నిలుపు తల్లీ!

231) నీ పాదాశ్రితులకు సర్వసౌభాగ్యములు కలుగును గదమ్మా !

232) నీ పదపూజ చేయు భాగ్యము నిత్యమూ నాకు కలిగించు తల్లీ !

233) శ్రీహరియే నీ పవిత్ర పదములను వక్షమున నుంచుకొనెను. నేను నా మస్తకమున నిత్యము నిలిపి పూజింతును.

234) నీ పాదారవిందాలు ఎప్పుడూ పూజచేసిన వానికి సర్వ దారిద్ర్యములూ అడగును గదమ్మా ?

235) నీ పాదాల ఎరుపును నిత్యమూ నా హృదయమున ధ్యానించెదను.

236) పాల సముద్రమున పుట్టి శ్రీలక్ష్మీదేవీ ! నీవే నాకు దిక్కయి నా సర్వ దారిద్ర్యములనూ బాపుమమ్మా !

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

9. శృంగార స్తబకము

1) శేషశైలేశవసతి ! విశ్వేశ్వరుసతి ! సకల శృంగారరూప. అమేయ మహామహిమకల శ్రీలక్ష్మి నా కు ప్రత్యక్షమగుగాత !

2) అమ్మా! చిరకాలమునుండే నీ పతిని మన్మథచేష్టల వలన మరులు పుట్టించి, నూతన కళలో సేవించి కరగించినదానవు గదమ్మా!

3) నీ చూపుల తీవులలో వేంకటపతి మనస్సు లగ్నమైనా, నీ కౌంటిల్యమును మాత్రము ఆతని కంట లేదమ్మా !

4) మన్మథ బాణ కాంతి విసరాలు నీ వీక్షణలు గద తల్లీ ! పద్మనివాసినీ! నీవు వేంకటపతి మది కరగించుదానా! నీకు నమస్కృలు.

5) పాల సాగర కన్యా! వేదాలవలన దేవేంద్రాది దేవతాగణము లచే వేడబడు హరి, నీ చిన్నిచూపు మాత్రములో కరగిపోవును తల్లీ !

6) హరి మునుపు స్తంభమున పుట్టువందుట వలన నీకు స్తంభము కలుగునట్లు శ్రీహరి రతిలో మన్మథకళలు కూర్చును కదమ్మా !

7) మెల్లమెల్లగా హరి వక్షమున నుండి తన నేత్రములను బలిమిని హరించగా, హరి రతిలో నీ వస్త్రమునే లాగుగదమ్మా !

8) అమ్మా! రతిలో హరి చేల మాసింపగా నీవు వస్త్రమునిచ్చిన నీ దానగుణమునకు నీ పతి మెచ్చును గదమ్మా!

9) తొలి రతిలో నీ పతి శయ్యకు బలముతో లాగగా, నీవు చేతులతో విదళింపగా నీ హస్త కంకణాల శబ్దములు ఘులుఘుల్లనగా తలుపావల విన్న నీ చెలులు ఆనందము పట్టలేనివారైరి గదా !

10) రతి సమయమున నీ జడ నీ పతి పట్టుకొనగా, మన్మథుడు మాతృదేవివి నీ ముఖం చూడలేక, కోపముతో నీ జడలలో పూల బాణములు వేసెను గదమ్మా!

11) నీ పయోధరములు (స్తనములు) హరి కరస్పర్శచే క్షణముగా పాలనే వర్షించును తల్లీ!

12) నీ పతి నిన్ను బిగుస్తగా కౌగలింపగా స్తనములు జాకెట్టును పిగిల్చి బయటపడి నీ పతికెంతో ఆనందాన్ని కలుగజేయును గదమ్మా!

13) అతి సన్నముగా ఉన్న నీ నడుముకు బరువనిగదా యీర్ష్యతో నీ కుచద్వయము నీ పతి మర్దించును.

14) హరి హస్త, గోరుల నొక్కులూ, మర్దనలు పడిపడి నీ స్తనములు ఎంతో క్షమాగుణము కలిగియున్నవి.

15) చంద్రునికి భయపడిన చక్రవాక యుగ్మము నీ కుచరూపములయ్యెను. ఐనా నీ పతి గోళ్ళ రూపుతో చంద్రుడు నీ స్తనములకు గంటులు పెట్టును. దుర్మార్గులు దురూహాలు మానరుకదా!

16) హరి తన చేతుల్లో ఉన్న శంఖ, చక్రముల విడిచి రతిలో నీ స్తనములు రెండూ, రెండు చేతులతో పట్టుకొనును మరల నీ కంఠమును పట్టును గదమ్మా!

17) రతిలో నీ హస్తము నీవద్దు పెట్టిన తన కార్యము మాత్రమ ఆగకుండా చేసికొనును గదమ్మా!

18) పంచాయుధములు విడిచి, నీ శరీరమున కరముతో స్పృశిస్తూ హరి పంచాయుధు (మన్మధ) యుద్ధమున విజయమగాంచును.

19) మన్మధ యుద్ధమున, నీకోడిపోయి, తన ఆయుధాలన్నీ విడిచి, తన బుద్ధిచపలత మాత్రము విడువడమ్మా నీ పతి.

20) శ్రీహరియొక్క బిగికౌగిలింతల, స్తనమర్దనములలో మెడలోగల తారహారాలు నలిగి బాగా పొడియగును గదమ్మా!

21) శ్రీహరి నీ రతిలో ఎన్నో మాయమాట్లాడినా నీవు మాత్రము చిరునవ్వు చిందించెదవు గదమ్మా!

22) మంచి రతిలో నీపతి నీ స్తనమర్దన చేయువేళ నీ గళము నుండి మణితము వెలువడును తల్లీ!

23) నీవూ నీ పతి రతి సమయమున మేఘమూ, మెరుపు వలె నుందురు

24) మీ మన్మధ సంగమ వేళ (రతివేళ) పతికన్న నీకే ఎక్కువ ఆనందము గదమ్మా!

25) ఉద్యానవనమున మీరిరువురూ కలియగా, ఆ వన సుమ సౌరభమంతా నీ పతియే అనుభవించును.

26) మీరిరువురూ మన్మథ ద్వంద్వయుద్ధమున ఉన్న సమయమున నీకు కలుగు ఆనందము నా దారిద్ర్యమును బాపుగాక!

27) నీకేవిధమైన బాధా కలుగగూడదని నీ పతి రతిలో అనుకున్నా, ఆతని కౌగిలింతల వలన నీ శరీరమున గగుర్పాటు కలుగును కదమ్మా!

28) నీవు నీ పతి రతి యజ్ఞమున ఆతనికి సంతోషమే కూర్చుదువు, చెమటరూప అవభృథ స్నానమాడింతువు కూడా అమ్మా!

29) రతి అంతమందు నీవు నీ పతి వక్షమున శ్రమ పోవగా నిదురింప, చెమటచే జారిన కస్తురి బొట్టంటుట వలన అదియే ఆతనికి శ్రీవత్సమయ్యెను గదమ్మా!

30) మీరిరువురూ పరస్పర రతి యుద్ధమున నీవా, నేనా అనునప్పుడు నీ యానందమెంతని చెప్పగలము తల్లీ!

31) మీరిరువురూ పైకి కనబడకుండా జలక్రీడలాడు సమయమున హాని నీ స్తనములను గిల్ల మత్స్యమాటు చేసెనని భయపడి నీ నాధుని కౌగిలింతువు కదమ్మా!

32) మీ జలక్రీడలో నీ జుట్టు నాచు, నీ నేత్రములు మత్స్యములూ, నీ పాదములు కూర్మములు లాగుండుట నిన్ను వదలి నీ పతి వాటిని పట్టుకొన నీవు నవ్వుదువు గద తల్లీ!

33) చిలుకలూ, గోరువంకలతో, ఫల పుష్ప సుందరముగా, శుభముగా, ప్రకృతి మనోహరముగా శేషగిరిని నీ నాథు డేర్పాటు చేసి అందు నీతో క్రీడించును కదమ్మా!

34) మన్మథ బాణ శబ్దాలూ, వాటిననుకరించు తుమ్మెదల ఝుంకారాలూ గల వనాల్లో మీారిరువురి సంచారము సృష్టికే ఆనందము తల్లీ!

35) చందనవనములో హరిని నిగూఢగా, మేఘమూ, మెరుపని భ్రమించిన నెమిళ్ళు పురులువిప్పి ఆడగా వాటినిచూసిన సర్పములు పరుగులు తీసినవి తల్లీ!

36) సూర్యకిరణాలు కూడా క్రిందబడని గొప్ప వనమున చీకటిప్పగా, రాత్రి పడెనని నీ పతి నిను గలియును గదమ్మా!

37) రతి కేళిలో నీవు పెడమొగము బెట్టగా, మన్మథునికి పూలబాణమిచ్చి కొట్టమనగా, అతడు నిన్ను గొట్టజంకెను గదా!

38) నీ జడను గల పూలగంధమును త్రావ తుమ్మెదలు ఝుం ఝుమ్మని రొదజేయగా నీవు భయపడి నీ భర్తను కౌగలించితివి కదమ్మా!

39) వేంకటగిరిని తిరిగి తిరిగి, వనభూములకు అరిగి అరిగి, మంచి పూలెల్ల ఏర్చి ఏర్చి, నీ పతి నీకు అభిషేకము చేయును.

40) ఎప్పుడూ పుష్పవతు (బాగా పుష్పించిన) లైన తీగలను తెచ్చి నిను బంధింపగా శ్రీహరి, అయ్యో! పుష్పవతులను ముట్టు కొంటిరా! అని నవ్వ నీవు నన్ను బ్రోవుమమ్మా!

41) నీవు రతిలో బాగా చెమట పట్టగా, ఆ సమయమున నీ పతి నీ నుదుట కస్తురి నుంచగా, అది దిగజారగా, అద్దమున అది గని నీ పతిని నీవపహసింపవా?

42) వేంకటగిరిని చీకటిలో నీ పతి దాగుండగా, నీవు వెళ్ళి మెరపువలె ఆతనిని పట్టుకొన యిరువురు నవ్వుకొందురు కదమ్మా!

43) అనేకవిధముల నీ పతి నిన్ను హాస్యమాడి బ్రతిమాలి రతిలో జేర్చగా, ముసిముసి నవ్వులు పువ్వులు గల నీ ఆనందము మాకు ఆనందమిడుగాక తల్లీ!

44) నీ వెనుదిరిగి ఉండగా నీ పతి వెనుకగావచ్చి హస్తము లతో నీ నేత్రములు మూయ, అవి చేతులను మించి కానగా హరి సిగ్గొందెగదా!

45) వేళ్ళకుగూడా చపలత నేర్పిన నీ వాలుచూపులో నీ పతి లేడియై చిక్కునుగద తల్లీ!

46) ప్రసన్నము, మదనసంపదలు గల నీ చిరునవ్వు వెన్నెల వెలయగా నీ పతి మనస్సెంత కఠినమైనా చంద్రకాంతము వలెనే కర గును తల్లీ!

47) మహాపర్వతముగా నున్న నీ స్తనమూలవంటి, తాను గోవర్ధనమెత్తిన కథ గుర్తుకురాగ, అప్పటి సంగతులకు అప్పుడప్పుడు నవ్వుకొనును గదమ్మా?

48) తల్లీ తమ లము, మెరపుమేఘము, చంద్రరేఖ ఆకస ముగా నీవూ నీ పతీ కలసిన గానవచ్చెదరు గదా!

49) అమ్మా! ముల్లోకాలను సృష్టించిన మీ యిరువురి శృంగారములు పొగడగలనమ్మా!

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

10. ఐశ్వర్య స్తబకము

1) భూమితో సమానము, సమస్తైశ్వర్యగా బ్రహ్మవేత్త లెవరిని అందురో! ఆ జగజ్జననిని, నే విశ్వాసముతో నా సమస్త దారిద్ర్యములు తొలగుటకు ప్రార్థన గావింతును.

2) ప్రపంచమున మీరిరువురూ సమానమగు పూజనీయులే యిది కొందరకు తెలియదు తల్లీ !

3) అందరిలో శ్రేష్ఠులు మీరిద్దరే ! అయినా ! హా శ్రేష్ఠత నీవే యిస్తావు గదమ్మా!

4) గుణములందు మీ యిరువురూ ! సమానులే ! ఐనా పతికి కొంచెము ఎక్కువ గుణములను నీవు చేర్చెదవు.

5) సంసారములో సతమతమగు వారి రక్షకై దీక్షితుడై హ రక్షాయజ్ఞము చేయును నిన్ను ముందుంచుకొనియే గదమ్మా !

6) వ్యాస మహర్షి వేదములో ప్రపంచానికంతకూ విష్ణ పత్నిగా శాసనము చేసిన దానివని చాటెను నిన్నే! విష్ణుపురాణము స్వయం శాసనకీర్తి వనెను, పరాశర మహర్షి గదమ్మా!

7) పతిని మించి గుణములున్నా, భార్య భర్తకు అపఖ్యా యీయరాదని పరాశర ముని చెప్పెను గదమ్మా!

8) వాక్కుల కతీతమగు మహాప్రభావము జేర్చి, భక్తుల కనులు దెరపించి ముక్తినిడి, వేద వన పారిజాతముగా నొప్పె "శ్రీసూక్తం" మాకు శుభము లిడుగాక !

9) సతిని విడిచి పతికి యాగకర్తృత్వముండునా? కాదు, అందు మీ యిర్వురూ పరస్పరమన్యోన్య సంపదలందిరి.

10) "అతనిగూడి జగాలు ఆమె సృష్టించింది, ఐనా పేర మాత్రం అతనికి వచ్చింది, అతడూ, ఆమే ఒక్కటే" అను రామా యణం సర్వసమ్మతమాను కదా !

11) నీకూ, నీ పతికీ యేమాత్రం భేదములే దని వేదాలూ శ్రుతులూ, స్మృతులూ వాకొన్నా అజ్ఞులు తెలియలేరు.

12) నీ పతి సర్వాత్మగా ఉండును. నీలో సర్వుల్లో జ్ఞా రూపుతో నుందువు గదమ్మా!

13) వేదవేదాంతలే నీ వైభవాన్ని ఎరుగలేవు, మరి ఎవరెరుగగలరో! వారికి నీ దివ్యవైభవమిడుదువు.

14) ఒకరు నీ ఘనతయిడ, వేరొకరు నీ పతికి యిడెదరు యిరువురలో పెద్ద మొదటివారే! పితృ మాతృ పూజలో మాతృ పూజయే ధర్మమైనది గదా!

15) "భర్త, భార్య" అను పదములలో తక్కువ భార్యకగుట వలన, నీకు పలికినారు శ్రీయుత రామానుజాచార్యులంతేకదా!

16) మీరిద్దరూ నాకూ పూజనీయులే! అయినా ముందు తల్లి కనుక నీ కరుణ నాపై జూపుమమ్మా!

17) శ్రీరామునికి సీతగా, కృష్ణునికి రుక్మిణిగా, వామనునకు లేడిచర్మముగా, శ్రీహరిని అన్నిఅవతారాల్లో వెంటనంటే ఉన్నావు కదమ్మా!

18) చెడుగుపీడి మంచి తీసుకొని అమ్మా! గాఢనమ్మకంతో నీతోనున్న నీ పతిపై భారముంతును. నన్ను రక్షింప.

19) నిన్నెందరు ఎన్నివిధాల ప్రార్థించినా, గొప్పదనమంతా శ్రీహరిపై నే ఉంచి రక్షణ కలిగించెదవు.

20) కనుసన్నల మాత్రమున త్రిభువనములను రక్షించుఈశ్వరి! అణుమాత్రము నీ కడకంటి చూపు మహేంద్రాది పదములతో శుభములు మాకిచ్చును.

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

11. క్షాంతి స్తబకము

1) ఎన్ని అపరాధాలు నేను చేసినా, నన్ను చల్లగా చూ
మా కన్నతల్లి! శ్రీ మహాదేవి! క్షమకు నీవు పుట్టిల్లువు గదమ్మా!

2) మేము వేలకొలది తప్పులు చేయకుండా ఉన్న నీకు క్షమా
గుణమక్కరలేదు గదమ్మా?

3) ఘోరాతిఘోర పాపాలు చేసిన నాకు ప్రాయశ్చిత్త
లేదు. అయినా, నీ క్షమాగుణాన్నే ఆశ్రయించాను.

4) క్షమయే నీ మూర్తి, లేకపోయిన కాకాసురుడు నా
బ్రతికి బయటపడునా ?

5) నా ఆత్మ నీకు అర్పణము. నన్ను రక్షింపుమమ్మా! మ
శైన నీ వుండ నాకు భయమేల?

6) తప్పుడు పనులు మానలేను, మంచి నేనెరుగనే ఎరుగ
అటువంటి నన్ను నీవు రక్షింపకున్న నాకు గతిలేదు. నీ కడగం
చూపే నా రక్ష.

7) క్షమతల్లీ, అందువలన నా తప్పులు మన్నించి నా సమ
దరిద్రములనూ పారద్రోలుము.

8) హింసాత్ముల మమ్ము గాచి, మాపై నీ క్షమాగుణవ
చరపి మా పాపాలు ధ్వంసం చేయుమమ్మా?

9) మా పాపాలకు తగిన శిక్ష చేయుటకు నీ పతి మహ
కోపంతో నుండగా, నీవు నీ క్షమాగుణంచేత ఆతని కోపము నివారిం
చేసి మమ్ము కాపాడుమమ్మా!

10) నిన్ను బాధలు పెట్టిన రాక్షస కాంతలనందరను
భక్షిస్తానన్న హనుమ కోరిక తీర్చలేదు గదా!

11) ఒకప్పటి మహేంద్ర, కుబేర, శంకర మొదలగు సంపదలన్నియు అంతమగునని తెలిసియు అనేక పాపాలు చేసిన నన్ను కాపాడుమమ్మా !

12) నా పాపాలకు ప్రాయశ్చిత్తమే లేదు, నీ పతి నన్ను శిక్షింపగా నీవు నీ క్షమాగుణమున రక్షించు తల్లీ!

13) నిరంతరమూ మేము చేయు పాపాలకు మమ్ము హరి కోపింపగా, నీవాతనిని నీ క్షమాగుణముననే శాంతింపచేసెదవు.

14) ఎప్పుడూ త్రికరణముల తప్పులుచేయు మాకు నీ నాథుడు కోపముతో శిక్షింపనుండగా "అయ్యో! వారు శరణన్నారు అది చాలునుగదా!" అని ఆతని శాంతింపచేయుదువమ్మా!

15) ఎప్పటికప్పుడే అనేక తప్పులు చేయు నేను శ్రీహరి నేల ప్రార్థిస్తాను? నీ క్షమయే నాకు దిక్కు తల్లీ !

16) నా దురాగతాలకు లెక్కయే లేదు, నీవు క్షమాగుణము చేత రక్షింపకున్న నాకేదిదారి? నీ పతి కోపము బాయజేయుమమ్మా !

17) నా తప్పులు రాసులైనవి. నీకు సాష్టాంగ నమస్కారం, నీ పతివలన నాకు రక్ష కల్పింపుము.

18) శాంతిని ధరించినదానవు, శ్రీకృష్ణునిచేత లాలింపబడిన దానవు, అందమైన ఒడ్డాణము కాంతిగలదానవు, ప్రకాశించు అందెలు గలదానవు గావున క్షమాధరవే నీవు తల్లీ !

19) మహా రౌద్రాకారుడగు నరసింహస్వామిని త్రుటిలో శాంతింపజేసిన దానవమ్మా!

20) నేను అంతములేని పాపాలొనరించాను. నీ భర్త పేరు పలికాను. నన్ను నీ క్షమాగుణము రక్షించుగాక.

21) కాలూ, చేతులుగల కరుణవు, శాంతివి, మోక్షమి నిచ్చ్యవు, నిన్ను హారతితో గొలిచిన మహేంద్రునోడించిన మహావిభ మిచ్చేదవు.

22) శరణన్న మాత్రాన నా పాపాలు రూపుమాపావు, మర నే జేసిన దోషాలు మాపుటకు శరణనగా సిగ్గుపడుచున్నానమ్మా!

23) ఒక్కమారు శరణన్న వారి సౌఖ్యములన్నీ చూతువు, ఎన్ని తప్పులు చేసినా రక్షించు నిన్ను విడిచి వేరెవరినీ నేను శరణ వేడనమ్మా!

24) నీవు క్షమింతువని నేనెప్పుడూ తప్పులే చేయుచుందును అందువలన నీ క్షమాదోషమే తల్లీ!

25) ఎన్ని ఘోరకార్యము లొనరించినా "శరణు" అనుమాత్ర నన్ను రక్షింతువు తల్లీ!

26) నిత్యకర్మలు ఏవీ చేయలేను. నీ నామము మాత్రము శరణని పలుకుదును.

27) నిన్ను క్షమాభిక్ష వేడుచున్నాను. నా పాపాలు చూడకుండా నన్ను రక్షించుమమ్మా!

28) ఉక్కుగుండు మ్రింగి, శుంఠీకషాయముతో జీర్ణము చేసికొన నెంచిన వానివలె, నా పాపాలు రూపుమాప నీ క్షమాగుణమును వేడుచున్నాను.

29) వాఙ్మనోకాయముల ఎన్నో నూతన పాపకార్యాలొనరించాను. నీవెలా నన్ను రక్షింతువో!

30) "శరణు-శరణు" అను నన్ను నీ దరికి చేర్చి నిత్యమూ నేను చేయు పాపాలు క్షమించి, నాకు సర్వభాగ్యాలూ యీయుము తల్లీ!

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

12. ఉత్సవ స్తబకము

1) ఎన్నో ఉత్సవాలుచేసి బ్రహ్మాదులేతల్లిని కొలుస్తారో ఆ విశ్వకల్యాణధాత్రి, మా విష్ణుపత్ని నాకు సర్వసౌభాగ్యాలిచ్చు గాక!

2) ప్రజల దేహ మనోబాధలు పోగొట్టె ఎవ్వరిని యోగీశ్వర, మహేంద్రాదులు ఉత్సవాలతో భజింతురా శ్రీలక్ష్మినే గొలిచెదను.

3) ఉత్సవ సమయాల్లో నీవూ నీ భర్త ఊరేగువేళ నిన్ను చూడాలని యింటి పనులెల్ల మాని ఒకత్తె పరుగెత్తెనమ్మా!

4) చరణ ఆభరణమణులు పాద వేగానికి భూమిపై పడగా చూడకుండా నీ ఉత్సవం చూడడాని ఒకతె పరుగున వచ్చింది.

5) ఒకతె పరుగెత్తిన వస్త్రాలు కదులునని వాటిని గట్టిగా కట్టి నీ ఉత్సవానికొకత వచ్చింది తల్లీ !

6) నీ ఉత్సవ ధ్వని, ఆమె నగల ధ్వని కలిసినవని ఆమె మెల్లగా నడుస్తూ చూచింది.

7) ఉత్సవం చూడాలని వేడుకతో తొందరగా నడువగా, మెడలో గల పూలహారం తెగి దానిని చేత్తో పట్టుకొని వచ్చి నిన్ను చూచింది.

8) నీ ఉత్సవం ఒకమారుచూచి సద్గతిని పొందిన, నిత్యం నీ ఉత్సవం తిలకించిన నాకు నీవు సర్వభాగ్యములూ గూర్చవా?

9) మనసుకున్న వేగం కాళ్ళకుంటే ఎంత బాగుండునో అని ఒకతె అతి తొందరగా నీ ఉత్సవం చూచుటకు వచ్చింది

10) పద్మవాసిని వగు నీ ఉత్సవాన్ని భర్తతో తిలకించిన వారు దేవలోకాన, భూలోకానా, ఎంతో ఆనందం పొందుచున్నా రమ్మా !

11) పాదాల పారాణియే ఆలశ్యానికి కారణమని దానిని కన లను పెట్టుకొని ఒకతె నినుచూడ పరుగున వచ్చెను.

12) వేంకటగిరిని మీరిరువురూ ఉత్సవాన వచ్చుచుండ నెంతో ఆనంద సాగరాన బడి ఒకామె వచ్చెను.

13) శేషగిరి జేరిన దేవతలు అగరు, సాంబ్రాణి పరిమళముః లలమి ఆలమి మహాసంబరాన మిమ్ము చూతురు.

14) పారిజాతాలు నీ ఉత్సవ వేళలో రథమున కలంకరింపబడి నిన్ను సేవించునమ్మా !

15) ఆభరణాలకే ఆభరణమువగు నిన్ను జూచి అనిమిషులు (దేవతలు), అనిమిషులై నీ ఉత్సవాన్ని తిలకించారు.

16) శరీరమంతా కనులు చేసికొనిన జనులు నీ ఉత్సవాన్ని చూచి యిండ్లకు నేగరమ్మా!

17) స్తనభారంతో ఒకతె తొందరగా నీ ఉత్సవం చూడలేక పోయానని నిన్ను మనసున వేడ, ఆమెయే అందరికన్న ముందు నిన్ను జూచెను.

18) నీ ఉత్సవాన్ని చూచి పులకించిన శంకరుడు, తాండవ మాడి శిరమునగల గంగమ్మ తుంపరలతో అచటగలవారినెల్ల చల్లగా చేసెను.

19) పరమశివుడు నీకూ నీ పతికి సాష్టాంగ నమస్కారము చేయగా గంగమ్మ మీకు పాద్యమిడినదమ్మా !

20) ఒకరులొకరెరుగక సురలూ, నరులూ కలిసి నీ ఉత్స వాన్ని తిలకింప నరులెవరో సురలెవరో తెలియబడరమ్మా !

21) నిన్నుత్సవమున గొలిచిన అమరులు వేంకటాద్రిని విడువ లేక అందే ఉన్నారు.

22) నరులూ, సురలూ, రాక్షసులూ, అందరూ నిన్నుత్స వాన తిలకించి పులకించారు తల్లీ !

23) అప్సరసలతో మునులు కూడా నీ ఉత్సవాన [illegible] మచ్చరముతో నృత్యం చేశారు,

24) మహర్షులు వేదమంత్రాలతో నిన్ను ఉత్సవాన స్తుతించారు గదమ్మా !

25) వేయి కనులున్నాయి, వేయి నాలుకలున్న ఎంత బాగుండునని దేవేంద్రుడు నీ ఉత్సవాన్ని తిలకించి బాధపడెను.

26) శరీరాలను మరచి ఉత్సవమున నినుగని ప్రజలెల్లా నుతించినారు.

27) బ్రహ్మ నాలుగు ముఖముల నుండి నాలుగు వేదములు వల్లించగా నీ ఉత్సవానికి వచ్చిన ప్రజలు చెవులలో తుప్పు పోయెనని హరిహాదులానందించారు.

28) గరుత్మంతుడు, తన రెక్కలవలన కలిగినగాలి, వేదనాదమున కలిపి ఉత్సవానికి వచ్చిన వారికి వింజామరలు వేసెను.

29) నీ ఉత్సవానికి వచ్చిన వారు శ్రుతిపక్వముగా నటులతో కలసి ఒడలెరుగనట్లు నటించి, బడలికలు లేక నిన్ను నుతించారు.

30) స్త్రీలు నీవా నేనా అని నీకు తొలిపూజ చేయ తొందరపడి ఎంతో కాలం వేంకటగిరిని విహరింతువు తల్లీ!

31) చీకట్లు సూర్యుని ఎలాగ చూడలేవో ! అలాగే ఉత్సవంలో నిన్ను జూచిన వారిని పాపములు పట్టలేవు తల్లీ !

32) సురల, నరుల, రక్కసుల జన సమ్మర్ధమున వారి పాద ధూళి ఆకసాన్ని కప్పగా సూర్యుని కాంతి ప్రజలపై పడక శాంతించె గదమ్మా !

33) అమ్మా ! నీ ముఖం చంద్రుని గాంచి, నర, సుర [illegible] పద్మాలు ముకులించినవి, ఆహా చిత్రము.

34) జనుల నేత్ర చకోరములు, కర పద్మాలూ కలిసి ఉత్సవాన గల నీ పతి నేత్రాలు సూర్య చంద్రులను గ మెచ్చినవి.

35) ఉత్సవములో నిన్ను గొల్వగా చెంచిన పరాశరా మునులు తమ యోగములను విడిచి జనములో గలిసి నిను నుతించిరి.

36) దేవమునులు నీ దివ్యోత్సవములో కామధేనువు పా పిండి తెచ్చి వేదమంత్రాలతో నిన్నభిషేకము గావించారు.

37) బ్రహ్మ, శివ, మహేంద్రాదులు నీకభిషేక మొనరిం సమయమున సుస్వరము వేదము గావించిన గురులనూ, శిష్యుల కూడా మెచ్చెనమ్మా !

38) వేంకటగిరిని నీ ఉత్సవమున నిన్నభిషేకము చేసిన ముల్లో కాలకూ తాపశాంతి కలుగునని బుధులూ విబుధులూ, పల్కుదురు

39) స్తోత్రాలతో నిన్ను పూజిస్తారు. దేవతలు మంత్ర పుష్పా లతో ధ్యానిస్తారు గదమ్మా !

40) దేవతలు నీకు నమస్కరింపగా వారి కిరీట నీలమణులేవో నీ పాదాల దగ్గర తిరుగు తుమ్మెదలేవో, తెలియగా ఝుంకారమే కారణమమ్మా !

41) సుమనోయోగం ఎంతటి మహాఫలమిస్తుందో ! నీ పా పద్మములను పూజించిన పూవులను బ్రహ్మాది దేవతలు శిరమున నుంతురు గదమ్మా !

42) అమ్మా ! సురలు నీ పాదాలను పూవులతో నర్చింపగ వాటిని నరులు శిరముల ధరింప ఎంత గొప్పవారగుదురో తల్లీ!

43) మహాపావన ఫలితాన్ని పొందగా ని ఉత్సవము భూదేవతలూ (బ్రాహ్మణులూ) దేవతలూ నీకు నైవేద్యమిడుదు గదా !

44) తల్లి ! నీవారగించిన తరువాత నీ ప్రసాదము కొరకు అసురులు, సురలు, నరులు నీ ఉత్సవ పందిరి క్రింద జేరి తనివితీరగా భుజిస్తారు.

45) జనామోద మోదమైన నీ ప్రసాదమారగించిన వారెల్లా పాపములు బాయుదు రమ్మా !

46) నీ భవనాగ్రమాల మీాద నీ ఉత్సవసమయమున నిల్చిన, శంకర, బ్రహ్మ, మహేంద్రాది సురలని చూడక జయవిజయులు కొరడాలతో అదలింతురు తల్లీ !

47) నీ ఉత్సవ సమయమున జన సమ్మర్దనమున దండములతో విశ్వక్సేనాదులు కొట్టి అదలించిన జనులు యమకింకరుల వలన దెబ్బలు తినరు.

48) నీ ఉత్సవమును గాంచిన వారికి సమస్తైశ్వర్యములిచ్చి రక్షింతువు కదమ్మా !

49) బ్రహ్మ కనులిచ్చినందుకు నీ మహోత్సవమును తిలకించిన చాలును కదమ్మా !

50) వేయి కన్నులవాడైనా నిన్ను వినుతి చేయలేడు, దేవ గురుడైనా చాలడు. నీ దివ్యోత్సవమును గని, మరి సామాన్యుడ నేనెట్లు నుతింపగలను తల్లీ !

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

13. వదాన్యతా స్తబకము

1) అనితర సామాన్యమైన పాలవెల్లి పుత్రికవగు ఓ శ్రీలక్ష్మీ! నీకు నిరంతరం సేవజేసి కొలిచెదను.

2) రెండు నాలుకలు గాని, మూడు నేత్రములుగాని, నాల్గు ముఖాలుగాని, అన్ని చేతులుగాని ఉన్న సుకవులు నీ వదాన్యతను కొంచము వర్ణింపగలరేమో !

3) సాగరము పుక్కిట పట్టినవాడు, దానిని దూకినవాడు, దానియందు పండుకొనినవాడు, నీ వదాన్యతను కొనియాడతగునో, తగరో యెరుగను.

4) నిన్ను గొలిచినవారికి సర్వ వైభవాలనిడి, అమృతత్వ మిచ్చి, పాలించెదవు తల్లీ!

5) నీ వెనుక పాల సముద్రములో పుట్టినంత మాత్రమున, లుబ్ధుడొకడు, వేరొకడు చెట్టు, పరమొకడు, అయినా దానగుణమున ప్రకాశించిరి, నీ దానగుణము వేరుగా చెప్పవలెనా ?

6) నీ వెచ్చటనుందువో అచట వదాన్యతయూ ఉండును నిన్ను గూడి యున్నంతమాత్రాన హరిభక్తులకన్నీ సమకూర్చును.

7) ముఖము ముడుచుకొని, మహాదోషముతో నీ పతి హిరణ్యదాన మొనరించినాడు (హిరణ్యకశిపుని చంపినాడు) అది గొప్ప తల్లీ !

8) అమ్మా ! యిహపరములలో యాచకులవలె, పిశాచములవలె తిరుగకుండా మాకు నీ దివ్యమైన వరమీవమ్మా !

9) నిరుపమాన దాననిధివి నీవు గాక, కల్పవృక్షమేమీయ గలదమ్మా ?

10) అమ్మా ! నీకు వందన శతము లర్పించుచున్నాను. నీవు నా సమస్త దారిద్ర్యబాధలనూ పోగొట్టి సమస్త ఐశ్వర్యములను గూర్చుము.

11) శిబి ఫలం, చంద్రుడు కళ, మేఘం విషము ([illegible]) యిచ్చారు, మరి నీవో అడిగినదానికన్నా అధిక మొసగు తల్లీ !

12) కల్పవృక్షము, మేఘము, కర్ణుడు, బలిచక్రవర్తి, [illegible] కేమాత్రమూ సాటికారు.

13) కోరినవారికి సమస్త సంపదల నిచ్చునట్టి నీ శరీరము కల్ప వృక్షము కదమ్మా !

14) నీ వెవరిపై నీ కడకంటి చూపు ప్రసరింప చేయుదువో ! వారికి కుబేరుడు కూడా సాటిరాడు.

15) నిన్ను గొల్చినవారి కప్పటికప్పుడే సమస్త సంపదలు లభించును. మన్నా మిన్ను గానక ఏ కొద్ది ఐశ్వర్యవంతులైనా వారిని ఎవరు చేరునమ్మా ?

16) కొలిచినంతనే అష్టైశ్వర్యాలనిచ్చిన నిన్ను విడిచి, [illegible] ధనవంతుల నాశ్రయింతురు ?

17) యిహపర ఈప్సితము ఇడిన నిన్నుగాక క[illegible] వాక్కులు పలుకు ధనమదాంధులేల ?

18) ఐహికాముష్మికార్థము విడి చల్లగా కాపాడిన నీ వుండగా గాలికి దూలిన మబ్బులలాంటి శ్రీలతో నుబ్బి తబ్బిబ్బగు వారేల ?

19) నిరుపమాన, నిరూహ్యమైన నీ పరమగుణ వదాన్యతను నిరంతరమూ వాకొను నన్ను రక్షింపుమమ్మా !

20) సమస్తమిడిన కల్పవృక్షమవగు నీవుండ యితరుల నేల యాచింపగా నమ్మా !

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

14. యమక స్తబకము

1) జననీ ! హరి సహధర్మచరీ ! కామితార్థ సర్వమిడు తల్లీ ! యమక కల్పములు నీ పదములే! నాకు సంపత్ప్రదములగును.

2) అమ్మా ! నిన్ను సన్నుతింపగ పూనితిని, మునుల మానసముల నిలుచు నీవు నా కోరికలను తీర్చుము,

3) నా మనస్సులో కోరిన కోరికలు తీర్పగల నీ పదములు నా కర్పిటకిమ్మా ! అమ్మా !

4) మా ఆపదలు బాపుము. మా యాపదమగు పుట్టువు లేకుండా చేయుము.

5) మహేంద్రుడు మనస్సులో దలచు పదములు, మానిమానసముల నివసించు పదములు, నీ పదములను గొలుతునమ్మా!

6) శంకరుడు నుతించిన నిన్ను నిరంతరమూ కొలిచెదను. నాకు దయనిమ్మా తల్లీ !

7) ఘనాఘన రూపుడగు హరిపత్ని పాదములే నాకు దిక్కు.

8) పద్మవాసిని, మల్లికా, పద్మ సుమహారా ! నా మనస్సున నిలిచి నన్ను రక్షింపుము తల్లీ !

9) సమస్త మంగళముల నొసగుదానివి, మా మనస్సు లలర సర్వభాగ్యము విడుమమ్మా !

10) ఆ యముడు నన్ను బాధింపకుండ నేవేలవలె ! అన్యులేల నాకమ్మా !

11) పద్మముఖీ ! నీకు సమానమెవ్వరు ? అమ్మా! నిన్నే నిరంతరమూ గొలిచెద,

12) సూర్యుని కరస్పర్శతో పద్మమువలె, శ్రీహరి కరస్పర్శతో నీవానందమందుదువు గదమ్మా !

13) నీ పతినీ నిన్ను ఏ కవి పలుకు, పలుకున, అమృతమొలుకు నట్లు పలుకునో! ఆ కవియే పరమ పదమందునమ్మా!

14) తిరుమలపై నారికేళ వనాల్లో నీ పతితో కేళీవిలాసముల దేలు నీ యానందమును వర్ణింపంతరమౌనా?

15) శ్రీపతి రామా! (శ్రీలక్ష్మీ), భక్తుల కోర్కెలు దీర్చు దానా? నిన్ను నుతింప మా తరమౌనా? నీ మాటలతోనే నీ పతిని వశము చేసికొందువమ్మా!

16) మనస్సులో నీ నామ సహస్రమును జపింపగా మహేంద్రుని మించు వైభవము కలుగునమ్మా!

17) పద్మమందిరా! అమరావాసమును గూడా నవ్వగల నీ వాసము అమోఘము, యమకమగు నీ పాదాబ్జయుగము ఎవరు కొల్తురో వారే ధన్యులు.

18) ఉదయాన్నే ప్రతిదినము నీ మోము హృదయాన గను గొన్న వారికి ఉదయానికి లక్షలు సంపదలు కలుగును గదమ్మా!

19) మా పాపాంధకారము బాపగా నీ పవిత్ర పాదపద్మా రాధనా గతిని గూర్పుమమ్మా!

20) నీ కడకంటితో నన్ను చూసిన చాలును మహేంద్రుని మించిన వైభవము కలవాడనగుదును.

21) జనన మరణ నాశనము విరాగులకు భవ నాశనము (ఇంటి లోపలి భోజనమే) అగును, నీ కటాక్షం కలిగినను తల్లీ!

22) ఉక్కుగుండు వంటి నీ పతి మనస్సులో దూరి నీవు మా యందు దయగలవానిగా చేయుమమ్మా!

23) మాధవుడు (హరి) ఉమాధవుడు (శంకరుడు)కూడా నిన్ను నుతింపలేరు. నరులు, కిన్నెరులు, వానరు, లసురులు గళమెత్తిన పాడగలరా?

24) ఆర్తులకు కరుణామూర్తివి నీవు, తిరుపతి వేంకటరమణ హృదయపు పరమ పావనివి నీవు.

25) నీకు దయగలిగిన మాకు పరమరమరమరమ సందేహము లేని మోక్షమబ్బును, నీకు దయలేకపోయినచో మాకు నరమరమర మరమరము (తిరిగి జన్మ సంసారము) కలుగునమ్మా !

26) పాహిమాం పాహి! అమ్మా! మా హృదయముల గల చీకట్లను పోగొట్టుము.

27) మందగమనా ! శని, కుజ గ్రహముల తీవ్రతల కాల్వ అగ్ని వంటిదానా! తిరుమల కొండనుండు కల్పవృక్షమా ! పండిత పామరుల నొక్కలాగు గాంచుమా తల్లీ !

28) గర్వము, మూర్ఖతలు వీడి శమము, దమముతో పుణ్యుడై మసలి నిత్యము నిను గొల్చువానికి సమస్తమూ సమకూర్తువు.

29) నరకాంతక కాంతా ! (శ్రీలక్ష్మి!) నిరంతరమూ నిన్ను పూజించినవానికి సర్వమూ సమకూర్తువు.

30) రాక్షసుల సంహరించ, వారికి గుండెబలము పుష్టిని యిచ్చుటకే అతని వక్షమున నుండి నర, సురలకు తుష్టిని యిడెదవు తల్లీ !

31) మూడు లోకాలకు సమ్మానము చేకూర్చుటకు, చల్లని దృష్టుల నిడుటకు, కామధేనువువలె మముజూచు నీకు సరిగానమమ్మా !

32) నీ దివ్యపూజ దీక్షతో గావించిన అమరులకు (దేవతలకు) సర్వమూ అమరును గదమ్మా!

33) పద్మములు, సమస్త జీవరాసులు, నీ రక్షణము వలననే ఆనందమందుచున్నారు,

34) ధీరులగువారెల్ల నీ మహోదార గుణమును నిత్యమూ గనుగొనవారికి సర్వమూ నిచ్చెదవుగదమ్మా !

35) నిన్ను నీ పతి తొడపై కూర్చుండబెట్టుకొనునట్లు ధ్యానించినవాడు మహేంద్రుని మించి మహావిభవము లందునమ్మా!

36) నీ కడకంటిచూపు ఎవరిపై బడునో వాడు ముల్లోకాధిపత్యమందును తల్లీ!

37) పాపులమగు మమ్మ నీ పతి ఏ నరకమున జేర్చునో అని నీవాతని హృదయపీఠమే వాసము చేసికొని ఉన్నావమ్మా!

38) కారాగృహము వంటి యీ తనువును, ప్రారబ్ధమనబడి నిన్ను గొల్చువానిని గనరాదమ్మా!

39) దురభిమాన సమేతుడనైన నన్నుగని నీ కడకంటి చూపుతో రక్షణ కల్పింపుము తల్లి!

40) మంచి అక్షర స్వరూపిణీ! శ్రీలక్ష్మి! యీ దీనుని వాక్కులు నీ కర్ణపుటములలో జేర్చుము.

41) మాకు దరిద్రమంటనిగతి, నీ కృపామతితో రక్షణ కల్పింపుమమ్మా

42) నీలమేఘమును మించు కేశములుగల శ్రీలక్ష్మీ! నీ పతిని మా యెడ దయాళువై మెలగునట్లు చేయుము తల్లి!

43) తల్లీ! ధీరులగు వారు తిరుమలవాసివగు నిన్ను నుతించి సమస్త విభవము లందెదరు.

44) హృదయగుడిలో నీ పూజాయతన మొనరించుచున్న నా సమస్త దారిద్ర్యములు బాపి కాపాడుమమ్మా!

45) అమ్మా! శేషాచలవతీ! ముకుంద ప్రియా! మాకు సమస్త సంపదలూ యిడుమమ్మా!

46) తల్లీ! పార్వతీదేవి చేయు ప్రతిపనీ నీ వలన యేర్పడినదే! అందువలననే శివుడామె నంతరంగములో దాచి ఉంచెను.

47) కృపామతీ! కాకాసురుని రక్షించునట్లుగా, మాయందున్న మాయ మాయగా మమ్మ రక్షింపుమమ్మా?

48) సుజన మనోరాముడు (మంచి మనసులను రంజించువాడు) మానిజనాభిరాముడగు శ్రీరామునకు నీ వలననే జయమమ్మా!

49) మంచి తరుణవయస్సు తరుగని గతి తిరుమల ఉద్యాన వనములందు నీ పతిని క్రీడలలో ఆనందింపచేయు తల్లీ !

50) సమస్త పాపములను రూపుమాపు నీవు నన్ను ధన్యుని చేయ ననుగ్రహించుమమ్మా !

51) నీ ఉత్సవాలను చెడగొట్టిన వారిని నాశముచేయుదానా ! పరోపకార పారాయణులను రక్షించుమాతా !

52) చక్కని రక్షకురాలా ! మా ప్రాణ రక్షణకు దయజూపి అసుర భావాలను నాశనము చేయుమమ్మా

53) నీ చూపులు లాంటివి మరిలేవు, స్త్రీలలో నీకు సరిలేరు, నీ చూపే స్వర్గమగును, అటువంటి నీ చూపు నాపై బడనమ్మా అమ్మా !

54) మేము పాపులమగుట నీ పతి శత్రుత్వముతో మాపై పడకుండా ఆతనిని మాపై అనురాగ మూనునట్లు చేయుము తల్లీ !

55) సర్వకార్యములందూ అనురాగము చూపుదువు గదా ! నేను శిరసావహించి నీ పాదములు గొలుతును రక్షించుము తల్లీ !

56) పద్మనిలయా ! నీవు దయనింపిన ప్రాణుల గృహములందు సర్వ సౌభాగ్యములూ నిండును గదా !

57) సూర్యుడూ, నక్షత్రములుండు నంతకాలమూ నీ నామ మంత్రముండును తల్లీ !

58) సర్వకాల సర్వావస్థలందు నీ నామ పారాయణ చేయు నాకు లోటే ఉండదు.

59) నీ పాదము లాశ్రయించితిని. సర్వ దారిద్ర్యమూ బాపి సర్వసంపదలూ కలుగునట్లు చేయుము.

60) మేము సేవింప వలసిన వారీ భూమిపై నెవ్వరూ లేరు, మాకు నీ అభయహస్తమే చాలు నమ్మా !

61) అమ్మా ! రమారమణుల సేవకన్న నాకు కావలసిందేదీ లేదు.

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

15. నక్షత్రమాలా స్తోత్రకము

1) అశ్వములను, గజ్జములు సంపదలనిచ్చి, ధనమును జేర్చి, సర్వ సౌఖ్యములను నిడి భక్తమందారమగు శ్రీలక్ష్మి కడగంటి చూపులు మాకానందము కూర్చుదాత !

2) పరమ ఆభరణీ భూతగ తిరుమలరాయుని బాహువుల మధ్య సుస్థిరమైయుండి భక్తుల రక్షించు రమామణినే సేవింతును.

3) గజ చర్మ దారియై భిక్షుమెత్తుకొను శివుడు నీ తమ్ముని నెత్తిపై పెట్టుకొన్నందున భక్తుల కఖిల సంపదలిచ్చువాడైనాడు.

4) వైకుంఠాన్ని అధిరోహించిన రమాదేవత మాకు సంపత్తు లిడు గాక !

5) వేడిచూపుల ధిక్కరించుచూపు, చంద్రుని జయించు మోము, మెరుపును జయించు శరీరము గలుగు నీకు సమానమెవ్వరు?

6) కరుణార్ద్రిములు, జనుల సంసారకూప తరణములు. శరణము లైన నీ చల్లని చూపులు మమ్మానందపరచుగాక !

7) దుర్వాసముని శాపమున మహేంద్రుని సంపద పోవగా తినర్చించుట వలననే యింద్రుడు తన సంపదనంతా నమ్మా !

8) ఈ కలికాలమున నిన్ను గొలిచిన వానికి వేదాయుర్దా యము, అతులారోగ్య భాగ్యము హృద్య విద్యా హరిభక్తికలుగును

9) శ్రీ వేంకటేశ్వరుని ఆశ్లేషము కోరిన తల్లీ! భక్త రక్షణ చేసిన నీవు నా దోషాలను ద్రోలి సకలైశ్వర్యము విడుము.

10) మహేంద్రుని స్వర్గము, శివుని కైలాసము, బ్రహ్మ సత్య లోకము, వైకుంఠమునా మించి నీ యనుగ్రహమున్న వారుణింతురు

11) సూర్యభావితము, మెరపు వంటిది, సమస్త దేవతాదులుచే కొలువబడి అభీష్టములీడేర్చిన నీ పాద గృహమునే కొలిచెదనమ్మా!

12) సాష్టాంగ నమస్కారము చేసిన యంతనే ప్రసన్నురాలగు నిన్నుగాక, యితరుల నెవ్వరనూ నేను సేవింపనమ్మా !

13) సాధువుల రక్షించు నీ పవిత్రమైన చూపు నాపై ప్రసరింప నా సమస్త దారిద్ర్యములన్నీ నశించి నీ మహావిభమందుదును.

14) హరిని, హరుని, మహేశ్వరుని, వారి లాభాల కొరకు పూజిస్తారు. వారి నందరనూ కాదని నా యాత్మలో నిన్నే ధ్యానింతును తల్లీ !

15) నీ దివ్య కటాక్షం, మహర్షులకేకాక, మామూలు వారిపై నను కూడా ప్రసరింపజేసి రక్షించెదవు మాతా !

16) పార్వతీదేవి చామరము, వాణి విసనకఱ్ఱ, శచీదేవికళాచి, అప్సరసలు కొలువ పద్మపీఠమున కొలువు తీర్చిన నిన్ను నేను ధ్యానింతును.

17) బ్రహ్మకు నిలయమగు నీ పద్మ గృహమును నిరంతరమూ సేవింతును తల్లీ !

18) పెద్దవాడయి కూడా తండ్రివాక్యాన అరణ్యానికి వెళ్ళిన శ్రీరాముని వెంట వెళ్ళావు, నీవు లేకున్న రావణవధ లేదు.

19) శత్రువుల సమూల నాశనమొనరింప దేవత లేపాదాన్ని ఆశ్రయించారో నీ దివ్యపాదము ఆపదలద్రోలి, సర్వసంపదలిచ్చుగాక తల్లీ !

20) నిరంతర తపో విభూతులతో మునులేఐశ్వర్యము కందురో అవి సామాన్యుడగు నేనూ నీ కటాక్షమున అనుభవమందుదును.

21) నిన్ను వెదకించుటకు యింత సహాయము చేసిన సుగ్రీవుడు ఎవరందలేని మహావిభవము పొందలేదా తల్లీ !

22) నీ పతి చెవిలో భక్తరక్షణ జేయుమని నిరంతరమూ చెప్పుదువు. లేకున్న నావంటి అధమునకు దిక్కేది తల్లీ !

23) నేను నియమమొనరింప నేరని వాడను. నీ పాదభక్తి యోగాన్ని కూర్చి రక్షింపవమ్మా !

24) నీ గృహాన్ని దీపించిన రాజు (చంద్రుడు) క్షయను పొందడా ! నీతో విరోధించిన ఎంతవాడైనా నశించును.

25) నీ కటాక్షము వలన మహేంద్రుడు మరల విభమునందెనే గాని, దుర్వాసుని శాపము యెవ్వరికైనా తప్పునా ?

26) ఉదయాన్నే నీకు నమస్కరించువానికి సర్వభాగ్యము లిచ్చెదవు తల్లీ !

27) పాల సముద్రమున చంద్రునితో పుట్టి హరి ఉరము అధిష్ఠించుట మా రక్షణకొరకు కదమ్మా !

28) చిత్రపదములతో నీకు నక్షత్రమాల కూర్చి సమర్పించాను. నీ హృదయమున యీ మాలతో నన్నొక మూల చేర్చు తల్లీ !

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

16. చిత్రచరిత్ర స్తబకము

1) చిత్ర చరిత్ర స్తోత్రా! కారుణ్యపాత్ర! శ్రీహరి కళత్రా! నన్ను రక్షింపుము తల్లీ !

2) ఆదభూతము (సాగరము) ను మథింపగా నీవు జన్మించావు. అట్టి నిన్ను నేనెప్పుడూ భజింతును.

3) హనుమ వాలము అగ్నితో రగిలినా నిన్ను ముందు గొల్చుటవలన శీతలమైనదా వాలము.

4) అగ్నిలో బడిన ఏవస్తువూ కాలి బూడిద అవవలసిందే ! నీ శరీరము కాలదు, తూలదు. శ్రీరామాగ్ని పరీక్షలో వేలిన నాడమ్మా !

5) బాధల బెట్టిన వారిని రక్షించెదవు, నిన్ను బాధించిన రాక్షసకాంతల మ్రింగుతాన్నన్న హనుమను కాదంటివి ఎంత సాధ్వివో !

6) కాకాసురుడు నిన్ను బాధింప నీ పతితో చెప్పి వారికి అక్షయ పదములను యిప్పించినావు.

7) భార్యలను కన్నులలో పెట్టుకొందురన్నమాట విన్నాము కాని కమలాక్షుడు నిన్ను కన్నులలో నుంచుకొనెను గదమ్మా !

8) భార్యపైని ప్రేమగలవారెందరో ఉన్నారు. కాని నీ పతి వక్షముపైని నిన్నిడుకొనుట చిత్రము తల్లీ !

9 ఎక్కువ ఉపచారానికి తక్కువ ఫలితమిస్తారు తక్కిన దైవాలు, నీవో అపచారమొనరించిన వారికి ఉపకారం చేస్తావు తల్లీ!

10) వేణువుచేత నీ పతి పలికించుట గొప్ప కాదు, మూగవాని నోట శ్లోకాలు పల్కించిన నీ శక్తిని గొలుస్తాను అమ్మా !

11) వృషాద్రిని నీ పతితో కూడి హాయిగా భక్తరక్షణచేయు నిన్నెన్న నా వశమా తల్లీ ?

12) సర్వజగాలకూ నీవే తల్లివే కాదు, తండ్రివికూడా ! అటువంటి నీవు నా దారిద్ర్యబాధ తొలగించి సర్వసంపద లిడుమమ్మా !

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

17. నామ వైభవ స్తబకము

1) నీ నామ పారాయణ చేయు మాత్రమున సమస్త వైభవములు నిడు నీవు నా కనుల ఎదుట నిరంతరము ఉండుదువుగాక.

2) ధనమదాంధుల వర్ణనల వలన నా నాల్క బెండువడింది. నీ నామ రచన వలన నా రసన మృదువు, శీతలత, ఆర్ద్రితగనుగాక !

3) ఆర్తితో నీ నామ కీర్తన చేయువానికి సర్వసంపదలూ కలుగును. వాడు స్వర్గవాసులచేత గూడా కీర్తింపబడును తల్లీ!

4) నీ నామ జపము నిరంతరమూ నా నోటచేయు యోగము నాకు సమకూర్పుము తల్లీ!

5) నీ నాథుడు నిత్యమూ జపించిన నీ పవిత్ర నామ జపము గావించిన నన్నే విధముగా రక్షింతువో తల్లీ !

6) గాలి ఆహారంగా మునులు తపస్సులుచేయుచు ఆ తపస్సు నీ పతికే అర్పింతురమ్మా !

7) నీ నామము, నీ ధామము, యీ రెండూ పవిత్రముగా గలయవి. నీ నామ పారాయణ నిత్యము చేయుదును.

8) వేపచూర్ణమైనా కర్పూరములో కలిపిన తాకిపీనును, అలాగే నా రచన నీ నామమున పవిత్రతత నందును.

9) "లక్ష్మి, పద్మ, సాగరతనయ, శ్రీ,పద్మగృహ, హరిసతి" అనుచు నిరంతరం జపించినవానికి సకలైశ్వర్యములూ కలుగును.

10) వేదశాస్త్రిలను వల్లెవేయలేను. మంత్ర, తంత్రాలూ అభ్యసించలేను. రాత్రీ పగలూ నీ నామ పారాయణమే చేయగలనమ్మా !

11) నీ నామౌషధమే కాక, మాననని నా పాపరోగము యితరములతో పోవదు తల్లీ !

12) కఠిన నియమ పూర్వకముగా కర్మలుచేసి హరికి ప్రీతి కలిగించలేను. నీ నామ పారాయణే కలికాలంలో దిక్కగునమ్మా !

13) ఈ కలిలో నీ నామ పారాయణే తక్క యితరము లేదు.

14) ఇతరులను నిందించుట, దుర్మార్గులను పొగడుట, మొదలగు దుష్క్రియలు నా నాలుక కంటకుండా నీ నామపారాయణచేసెదనుతల్లీ !

15) పాపాలు పోవునట్లు, యితరులను దేహి అనకుండా, నీ భర్త నామముతో నీ నామ జపము నా నాలుకగావింప అనుగ్రహింపుము.

16) శ్రీహరికి సామ వేద గానమూ, నీ నామ పారాయణలో ముఖ్యమైనది నీ నామ పారాయణమే తల్లీ !

17) నీ నామ పారాయణ నీ పాపరూపము నార్పి సర్వభాగ్యములూ యిచ్చుగాక !

18) "కమల నిలయ, హరిసతి, సాగరకన్య, శ్రీ, భక్త చింతామణి" అని ఉదయాన్నే లేచిన వెంటనే నీ నామముతో నిన్ను తలతునమ్మా !

19) అమ్మా ! నీ నామ మహిమ నెంతని చెప్పగలము. పరమపావనమైనవి.

20) నీ నామ పారాయణ అను అగ్ని నా పాపమును భస్మమొనరించి సకలైశ్వర్యము లిచ్చునుగాక !

21) సువర్ణదీప్తి (మంచి అక్షరాలు) గల నీ నామ పారాయణ చేయగల యోగము కలిగించునమ్మా !

22) నీ నామ జపం చేయువారికి యమభటుల బాధలేవి ఉండవు తల్లీ !

23) నీ నామ పారాయణ కామధేనువు వంటిదై నా కోరిన కోరికలన్నీ నెరవేర్చుగాక !

24) నా నాలుక ఎన్నో తప్పుడు మాటలను పలికి పాపమును మూటకట్టింది. నీ నామ జపము వలన ఆ పాపము అడగుగాక !

25) నీ నామ సుమము ఎంతో సౌరభాన్ని విరజిమ్మును, కనుక నీ నామ వైభవము నాకు సంపదల చేకూర్చుగాక !

26) నీ నామ జపము మన్వంతుడును. ఇహ, పర సుఖములనొసగుగాక.

27) నీ నామమే ఓంకారము, శ్లోకాలానామమందే నిరంతరమూ ఆనందాన్ని పొందునమ్మా.

28) ఎండవేడిమికి గంగలో వట్లు నీ నామ జపంతో నా నాలుక శీతలం వహించుగాక !

29) నీ పదం వశమవగా, న్యాసంపదలూ వశమగును, రాజే వవమవ, రాజ్యం వశముగాకేమియు ?

30) నీ నామ ధేయమే వశధేయమైన, సర్వమునూ వశమగునమ్మా !

31) నీ భర్త పేరూ. నీ పేరూ జపం చేస్తాను. నా కింకలోటేముండునమ్మా !

32) అల్పనామ జపము చేయు నీ నామ జపము యొక్క విలువను తెలిసికొనలేరు. బాడిదలో బు గాడిద పచ్చకర్పూర పరిమళ మెరుగునా ?

33) సర్వ సౌఖ్యము లిడు నీ జపం మాని, హీనజపము చేయుదురు. పెరటిలో నిధిని విడచి బిచ్చెత్తిన వారివలె.

34) నీ నామామృతమే తాగితక్కినవి నేను తృణప్రాయముగా విడుతును.

35) నీ పతి నామము ముందు పేు ముంచి (శ్రీహరి)అని నీ నామజపం చేస్తాను.

36) మాకు గళములో శ్లేష్మమడు నీ పతి నామజపం గావించే యోగము నిమ్ము తల్లీ !

37) గాయత్రి,పురుషసూక్తం,శ్రీసూక్తం అన్నిటికీ నీ నామమే అధిదేవత కదమ్మా !

38) సర్వ సంపదలూ కలుగుటకు సర్వకాలములా నీ నామ జపమే కావిస్తాను తల్లీ !

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

18. అరవింద స్తబకము

1) అమ్మా! శ్రీహరి పత్నీ ! అహర్నిశలూ, నీ వెందు నిలిచి ఉందువో ! అట్టి పద్మ వనమునకు నమస్కరిస్తాను.

2) నీ పద్మ మందిరానికి తుమ్మెదలు ద్వారపాలకులవలె నిలిచి ఉందురు కదమ్మా !

3) నీ పదము (కాలు) పద్మమని, నీవు నివసించినది కూడా పద్మమని పండితులు పలుకులు నిజమే గదమ్మా!

4) నీ గృహమును (పద్మము) ప్రేమించిన సూర్యుడు లోక బాంధవుడై, మిత్రుడయ్యెను, నీ గృహాన్ని ద్వేషించిన చంద్రుడు భిక్షుని ఆశ్రయించెను గదమ్మా !

5) ఆదివరాహుడగు నీ పతి పంకమున దిరుగునని, నీవు పంక జాతమున (పద్మము) వసింతువు గదమ్మా !

6) మహా మహిమాన్వితవగు నీవు నివసించుట వలననే పద్మము పరమ పవిత్రమయ్యెను.

7) మంచి మనస్సులతో,మంచీ చెడ్డా తెలిసిన పరమహంసలు నీ పదములను కొలుతురు కదమ్మా!

8) ఎన్నో పూవులుండగా, పద్మము నందే నీవు ఉందువు, అలాగే నీ పతి తులసినే ప్రేమించును, అదృష్టమే అర్హతను నిర్ణ యించును తల్లీ !

9) నీవాసమైన పద్మము చుట్టూ "దాసోఽహం" అని తిరుగు నా మనస్సను తుమ్మెదను రక్షింపుము.

10) నవరత్న ఖచిత బంగరు భవనములెన్నో కలుగ నీవు పద్మమునే నివాసముగా చేసుకొనుట దాని అదృష్టమేనమ్మా !

11) నీ పాద పద్మములు, మాకేవి కావలసిన అవి ఇచ్చు నీ పద పద్మములనే నిరంతరము కొలుతునమ్మా !

12) నీ పాదధూళి శిరస్సున దాల్చి, నీ హస్త రూపమంది, నీ పేరునూ నన పద్మము నీకు దాస్యం చేయును గురువును గొల్చిన శిష్యుని రీతిగా తల్లీ !

13) ఉదయాన్నె తూర్పు సముద్రములో మునిగివచ్చి, శుచి కడుడయి, విష్ణు పద ఆసక్తితో తొందరగా నీ పద్మాలయం సూర్యుడనే అర్చకుడు తీయునుకదమ్మా!

14) నీకు పద్మము గృహము, నీ పతికి నేత్రము, పదము, ఆహా! పద్మము ఎంత పున్నెము చేసికొన్నదో !

15) నీ గృహానికి విరోధిఐన చంద్రుడు, క్షయమంది, పరమ శివుని శిరముపై కెక్కి, అతనిని ఆదిభిక్షునిగా చేసెను చిత్రము కదా!

16) నీ గృహము పద్మానికి, నీ పతి యిల్లు సూర్యబింబానికి విడువరాని స్నేహము, అందరికీ ఆనందమగుట, నాకూ ముదమే తల్లీ !

17) పేరుకు ఎన్నో పూవులున్నా, అన్నీ కలిసిన పద్మానికి సాటికావు, పద్మము హరి కర, చరణ, నయనములగుట నీ సన్నిధాన మహిమే తల్లీ !

18) హరి కర స్పర్శచేత (సూర్యుని కిరణములు) సంతోష మందును. మంచినీటిలో నుండును, నీ నివాసమైన పద్మము "కమల" అనుట అన్నిటా తగును.

19) తుమ్మెదల సంగీతం, ప్రత్రములు వేయిగలుగుట, మంచి సౌందర్యమందిన దగుట, సరస్సులోనుంట, పద్మము నీకు తగిన యిల్లు కదమ్మా!

20) పద్మము నీ అనుబంధమున స్వర్ణ స్థితి నంది, హిరణ్య గర్భుడు (బ్రహ్మ)కు జన్మమిచ్చెను. ఆహా! పద్మా!పద్మము చేసికొన్న అదృష్టము.

21) పద్మవన మధ్యమున పద్మంలో నీవు నివాసం గావింపగా నీ పతి గూడా పరమానందంతో చూచెను కదమ్మా!

22) వైకుంఠము, పద్మమూ నీరజములే! (వైకుంఠము-నీరజము=రజోగుణం లేనిది, పద్మము-నీరజము= నీట పుట్టినది)నీ భర్తకు ఒకటి నిలయం, నీకు వేరొకటి నిలయం.

23) సమస్త దేవతలూ నీ పాదరజము శిరస్సులందుంచుకొని పూజించి వారి కోరికలు నెరవేర్చుకొందురు.

24) జలము నీ భర్తకూ, జలజము (పద్మము) నీకూ, నివాసములు, మీ చరిత్ర చిత్రమైనది తల్లీ!

25) అమ్మా? నీ వాసము నీ సోదరునికి విరోధము, మరియెలా సరిజేసుకొనుచున్నావో !

26) నీవు కల్పవృక్షము కన్న మిన్నయగు తమ్మిగద్దెపై నివసింతువు. పతి వక్షమునకూడా వాసం చేయుదువు.

27) నీ కొడుకు నీ నివాసం నుండియే జన్మించినాడు, మరొక సుతునకు నీవాసము (పద్మము) బాణము తల్లీ!

28) సింహాసనముపై కూర్చుండుటకు అర్హురాలవు, ఐనా పద్మమే నీకు నివాస యోగ్యమైనది.

29) పద్మము సూర్యకిరణాలతో ఆనందించును, నీ సోదరుని ద్వేషించి అమృతత్వమందింది, అంతా నీ చలవే గదమ్మా !

30) హరి సహితను, పద్మమందు పండుకొన్న దానిని, క్షీర సాగర కన్యను నిన్ను తుమ్మెద వైతాళికులు మేలుకొలుపుదురుగదా!

31) సిరులు కోరువారు నిన్నాశ్రయింతురు, మరులుకోరువారు నీ కుమారునాశ్రయింతురు.

32) వేయి పడగలుగల పతి శయనము నీకు నివాసమా ? వేయిరేకులతో సిరినిడి నీ భర్త నయనము నీకు నివాసమా?

33) శ్రీ సూక్తం నీ ఆలయమనియే, పద్మమే నీ నివాసమని ఆదిత్య విద్య నిన్ను పొగడినది.

34) అబ్జము నాచుతో తగిలియుండి, సారంగలాంఛిత వస్తువుగ నుండి, సూర్యునితో స్నేహమందిన పద్మము పుం, నపుంసక ఖ్యాతిని పడసెనమ్మా!

35) మీ దంపతులిరువురూ ఆశ్రయించినవారి కోరికలు తీర్చువారు.

36) శంకర, బ్రహ్మ, మహేంద్రాదులు, దిక్పాలకులూ పాద రజమును తలదాల్చి నిత్యమూ నిన్ను సేవింతురు.

37) పద్మవాసినిగా ఎవరు తన హృదయ కమలమున నిన్ను ధ్యానింతురో! వారు నిజముగా కమలాసనులే ఔదురు.(బ్రహ్మ)

38) సూర్య మండలాంతర్వర్తి యగు నీ పతి రొమ్మున నిత్యము వాసము చేసిన పద్మవాసినీ తల్లీ!

39) నీ తమ్ముడు నీవు వసించు పద్మమును చూడవని నీ పతి రొమ్మున నిల్పితివా అమ్మా!

40) నీ పతి ఉరముకన్న మిన్న యగుననియే కదా! పద్మమును వసతిగా చేసుకొంటివి.

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

19. అభయ స్తబకము

1) నీవే అభయమిత్తువని నిన్నే ఎల్లవేళలా సేవించి సర్వ భాగ్యములందు యోగము చేకూర్చుము.

2) హనుమకు అగ్ని భయము, రాక్షసాంగనలకు హనుమ భయము లేకుండా చేసిన నిన్ను నే నాశ్రయించెద.

3) ప్రహ్లాద రక్షణకు నీ పతి ఉగ్ర నారసింహ రూపమునందగా ఆతని శాంతింపచేసి లోకాలను కాపాడినావు.

4) నీ పతి మమ్ము బాధించునని తెలిసి ఆతని వక్షమున నిలిచి మమ్ము నిత్యమూ కాపాడెదవమ్మా!

5) నిరంతరమూ నా హృదయ పద్మవాసినివై యుండి, నా దుఃఖ దారిద్ర్యములు ద్రోలి, నాకు సకల సంపదలిమ్ము తల్లీ !

6) నిన్ను స్తోత్రము గావించిన వారానంద క్షీర సాగరమున నిత్యమూ తేలియాడుదురు.

7) ఈ సంసార కారాగారమున వసించు నన్నెలా రక్షణ కల్పించెదవో తల్లీ !

8) నీ కటాక్షము ముందున్న వారికే భయమూ కలుగదు, సురసా, సింహికలు మ్రింగనెంచినా హనుమయే విజయమందెనుకదా!

9) నీ కటాక్షమున్న నాకెవంతయూ భయముండదు, రాజు గారి లేడిని బోయవాడు వేటాడునా?

10) చదువులేదు, భక్తిలేని నన్ను నీ పాదదాసునిగా చేసికొని నన్ను రక్షింపుమమ్మ.

11) శంకర మహేంద్రాదుల కభయమిడు శ్రీలక్ష్మీ! నీ అభయ ముద్ర నా తలపై నుంచి రక్షణ కల్పింపుము

12) నీ సేవకు పరాఙ్ముఖుడైన పరాభవము తప్పదు, నిన్ను వెదికించెదనని సుగ్రీవుడు పరాఙ్ముఖుడైన పతి కోపానికి అయ్యెనుగదా !

13) నీ కనుకూలుడైన భయమన్నమాత్రమూ ఉండదు, లేనివానికి అంతా భయమే! ఘోరరాక్షసుల అందరా హానుమజయించెను కాకాసురునికి గడ్డిపరక బ్రహ్మాస్త్రమై బాధించినది.

14) నా హృదయమున నీవు నిలిచి నాకుగల సర్వ దరిద్ర దశలను బాపి సర్వ భాగ్యముల అందజేయుమమ్మా !

15) నీ పాదములనే భజించి "దాసోఽహం" అను నన్ను రక్షింపుమమ్మా!

16) దేవేంద్రాద్రులు పొందిన ఫలమును, నీ కరుణతో నేను పొందగలనమ్మా !

17) "శ్రీరామమూర్తికి సీతమ్మనీయు" మనిన విభీషణుని రావణుడు తన్నినాడు, తరువాత లంకారాజ్యమునే పొందినాడు, నీ కరుణగలవారు కొంచెం బాధ కోర్చిన తరువాత శుభం వచ్చును.

18) నిత్యమూ నీ పాదసేవ చేసినవారికి సర్వసౌఖ్యములూ కలుగును గదమ్మా!

19) ఈ దుర్భర దార్కిద్ర్య భారమున క్రుంగు మమ్మింపరనీ అభయమున సర్వైశ్వర్య సంపన్నులుగా చేయుమమ్మా!

20) భయాఽభయాలు హరిబ్రహ్మాదులకైనా తప్పకకలుగును, నీ అభయమున్న యేదీ భయమురాదని ఘంటాపథముగా చెప్పవచ్చును.

21) నేను యమబాధలు పడకుండా నీ అభయ ప్రదానమును చేయుమమ్మా !

22) నేను చేసిన పాపాలకు యమభటులు నన్ను నానా యాతలను పెట్టకుండా అభయప్రదానము చేయుము.

23) అనుక్షణమూ నేను గావించిన అకృత్యములకు నీ పతి తప్పకుండా బాధించును. అందువలన నీ అభయమిచ్చి రక్షింపుము.

24) బయటా, లోనగల శత్రువులు నన్ననేక విధముల బాధింపుచున్నారు. నీ అభయమిచ్చి రక్షించుము

25) ఎందరకెన్ని బాధలు గలిగినా, నీ భక్తులకు మాత్రము నీ అభయ ప్రదానమువలన బాధలు కలుగవమ్మా!

26) నీవు పరబ్రహ్మ రూపముగా, మాకభయ మొసగుటకే ఉన్నావు.

27) నీ పతి అభయ ప్రదానముననే గదా! విభీషణుడు సర్వ లంకా సామ్రాజ్యాభిషిక్తుడైనాడు.

28) అమ్మా! నా వెంట వెంట నుండి పుత్రుడిని నాకభయ ప్రదానము గావింపుమమ్మా!

29) శ్రీదేవీ! నాకు సర్వసౌభాగ్యములూ కూర్చి అభయము యిప్పింపుము.

30) సర్వకాల సర్వావస్థల నీ నామ పారాయణ గావించు నాకభయమొసగుము,

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

20. దేవతాంతర పరిసంఖ్యాన స్తబకము

1) ఏ మహాలక్ష్మి కృపలేక దేవతలైనా ఎందుకూ కొఱ కారో అట్టి శ్రీ మహాలక్ష్మి అనుగ్రహం నాకు కలుగుగాక !

2) నీవెగల్గగ సమస్త దేవతలూ మా కెందుకు ? నీ కరుణ కొరకే దేవతలందరూ చూచెదరు.

3) చల్లని తల్లివి సంపద్వల్లివి! నిన్నుగాక యితరుల నెవ్వరినీ కొలువనమ్మా !

4) మాకు అన్నీ యిచ్చి తనియవు, నిన్ను విడిచి యితరుల నాశ్రయించి వెతలబడనేల ?

5) యమునిభయము నాకేల ? నీవు నన్ను రక్షించి సకల సంపదలనిచ్చుచుండగా తల్లీ!

6) కువలయ ధ్వంసకరుడు (కలువ విరోధి) సూర్యుని నేనెందుకు కొలువవలె ? సకల సంపదలిచ్చు నీవున్నావుకదా ?

7) తన కుమారుని రక్షింపలేని మహేంద్రుడు నాకేల?శత్రువులను కూడా రక్షించెదు నీవు మాకుండగా!

8) మిత్రుని భిక్షాటనము మాన్పలేని ఆ కుబేరుడు మాకేల? శత్రువులకు గూడా ఉపకృతి నొనరించు నీవుండగా తల్లీ !

9) నీ యింటికే నిప్పు పెట్టిన, నీ సోదరుడు చంద్రుడు మాకేల? సర్వసంపదలొసగు తల్లివి నీవుండగా !

10) ఎప్పుడో ఉచ్ఛభావముతో నున్న గ్రహముల అనుగ్రహము మాకేల ? ఎపుడూ ఉచ్ఛభావమున నున్న నీవుండగా !

11) కల్పతరువగు నిన్ను విడిచి, స్థాణుని నేను పూజించనా తల్లీ !

12) నీవు సర్వసంపదలూ యిచ్చుదానివి, అటువంటి నిన్ను విడిచి, ఏనుగుతలవాడు మాకెందుకు ?

13) పాల సాగర కన్యవు నీవుండగా, కొండకూతురు మాకేల?

14) పద్మవాసినివగు నీవుండగా, శ్మశానవాసి, ఆదిభిక్షుడు మాకేలనమ్మా ?

15) సర్వసౌభాగ్యాలిచ్చు నీవు గాక, ఎప్పుడూ భంగము లందిన సముద్రుడు మాకెందుకు ?

16) అమ్మా! యిందిర ! పద్మమందిరవగు నీవు నా హృదయ మందిరవాసివై యుండుము.

17) నీవు కరుణించినా, లేకపోయినా, యితర దేవతలు నాకెందుకు , రాజు మంచి చేసినా, మరొకటి చేసినా భటులేమి చేయ గలరమ్మా !

18) మా యిష్టములన్నియూ తీర్పగల నీవుండ వేరేవారు మాకేలనమ్మా ?

19) శాశ్వతైశ్వర్యమూర్తివి నీవుండగా, యితర దేవతలు మాకక్కరలేదు.

20) మూఢులు నీవూ, తక్కిన దేవతలూ ఒక్కటే అనినంత మాత్రాన నీకు తక్కువగునమ్మా ?

21) నీవిచ్చిన సంపదలు శాశ్వతములు, క్షుద్రదేవత లిడినవి తిరమగునా ?

22) అమ్మా! నీవక్కతె విడు కల్యాణ ఫలము యితర దేవతలు వేయిమంది కూడా యిడలేరు.

23) ఒక్క క్షణం నీపైని బడిన నా మానసము యితర దేవతలపైకి ఎలా పోవును తల్లీ ?

24) సకల సంపదలూ నీవలనే బడయనగును గాని క్షుద్రదేవతల వల్ల అగునా అమ్మా?

25) ఒక్కమారు నీ నామ జపం చేసిన వారు సార్వభౌములే అగుదురు, క్షుద్ర దేవతలేమీయగలరు?

26) నిన్ను గొలిచినవారు యితరదేవతల గొలువ ఆశపడరు గదమ్మా ?

27) సర్పము తనను పోషించుచున్న వానినే కాటు వేయును, అలాగే క్షుద్రదేవతలారాధించిన వానినే నశింపజేయుదురు.

28) నిన్ను "తల్లీ!" అన శాశ్వతముగా రక్షింతువు, క్షుద్ర దేవతలు భక్తునే భక్షింతురు.

29) మీ యుద్దరనూ వీడిన యేమిలాభమగును ! రావణుడు నవకోటి శివాలయముల భజించినా చావు తప్పెనా అమ్మా ?

30) నిన్ను సేవించిన వారెవ్వరైనా దేవతాంతరుల సేవింపరు కదా శ్రీలక్ష్మి !

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

21. దశావతార స్తబకవం

1) అమ్మా ! నీ పతి పది అవతారాల్లో వేదో రూపంగా, నిన్నా శ్రయించుట వలననే తన అవతార కార్యములు విజయముగావించు కొనెను.

2) నీ దయా రసమును గొనుటవలన నీ పతి మత్స్యావతార మెత్తి బ్రహ్మకు పోయిన వేదాలను తిరిగి యిచ్చెను. గదమ్మా!

3) నీ నయనాకృతిలోనున్న మత్స్యరూపములో సోమకుని వధించి నీ పతి నీ కుమారునకు వేదములు యిచ్చెను.

4) అమ్మా! నీ కరుణనందిన నీ కుమారుడు వాణీపతియైన బ్రహ్మ వేదములనందెను గదా!

5) నీయందనురాగము నొందిన నీ పతి సాగరములో నున్న నిన్ను ఆనందపరచుటకు మందర పర్వతము దాల్చెనుకదమ్మా!

6) ఉరమంచేకాక, శిరమందు కూడా నీ యంశయున్న భూదేవిని ఆదివరాహ రూపమున దాల్చెను కదమ్మా!

7) ఆ హిరణ్యాక్షుడు భూమిని సాగరమధ్యమున దాచగా, ఆ భూమిని నీకు మరదలు గాగ ఆమె కష్టములను బాపెను.

8) పాలవెల్లిని పుట్టుటవలన ఉగ్ర నరసింహ రూపమును చల్లబరచిన దివ్య మాతవు కదమ్మా!

9) హిరణ్యాక్షుని వధించిన నీ పతి అంకమున ఆనందముతో అధిష్ఠించిన నిన్నే మనగలనమ్మా!

10) నీ సద్గుణముల వలన నీ పతిని నీవు బంధించుకొంటివి ఆహా! నీ చాకచక్యము వర్ణనాతీతము.

11) నీ పతికి అవతారములందు అత్యద్భుతముగా, అతనికి సహాయము గూర్చిన శ్రీలక్ష్మి నీకు నమస్కారము.

12) హిరణ్యాది దానవులనంతమొనరించిన, పాపరూపముల బాపిన మీ యిరువురకూ వందనములర్పించెదను.

13) వామన రూపము దాల్చిన నీ పతికి కృష్ణాజీన రూపమున ఆతనిలో నిల్చిన అమృత మూర్తివి కదమ్మా!

14) నీవుండబట్టియే నీ పతికి ఆ మూడడుగులైనా దొరికి, అది త్రిభువన నాలుగా మారినవి కదా!

15) నీవు వక్షమున నుండుట వలననే నీ భర్త యెంతకార్యమైనా చేయగలవాడగును.

16) బలిచక్రవర్తి ప్రశ్నలకు నర్మ గర్భముగా నీ పతి చెప్పిన జవాబులకు నీ పతి ఉరమున నున్న నీవు నవ్వవా అమ్మా!

17) "సిరిగల నీవు మూడడుగుల భూమిని యాచించుట సిగ్గుచే" టని నీవనుట చేత పరశురామావతారమున నీ పతి కశ్యపునకు భూమి నంతనూ దాన మొనరించెను గదమ్మా!

18) నీవు భార్గవరాముని కుఠారము వాట ఆతనిక్షి గంట్ర గొడ్డలి కంటిన రక్తము వక్షమున నుండుట కుంకుమ రూపు దాల్చెను

19) ఒకవైపు క్షాత్ర ధర్మము, యింకొకవైపు బ్రాహ్మ ధర్మ మును పరశురాముడు నందుట నీ వలననే కదమ్మా!

20) హిరణ్యాక్షుడు ఆదివరాహరూప హరిచేత చచ్చెనని వాడే పది తలలతో పుట్టగా వానిని నీ పతి బ్రహ్మాస్త్రమునచంపెను.

21) అమ్మా! నిన్ను బాధించుట వలన రావణుడు శ్రీరామావ తారుడైన నీ పతి వానిని వధించెను కదా!

22) అపవిత్రులగు రాక్షసుల గృహములతో దహించిన అగ్నిని శుచిగా చేయుటకే నీవగ్ని ప్రవేశము చేసితివేమో!

23) నీవు తలపులో నుండుట శివుని విల్లు విరుచుట, పరశురాము గర్వ భంగము, రావణ వధ గావించెను గదమ్మా నీ పతి.

24) హనుమ వాలమున గల అగ్నిని నీ సంకల్ప మాత్రముచేతనే చల్లబడియె నమ్మా!

25) నీ వలననే హలాయుధుడగు బలరాముడు తానెంతయో పేరు గాంచెనమ్మా!

26) కృష్ణావతారముగ రుక్మిణిగా నీవాతనికి తరుగని పేరును సమకూర్చితివి కదమ్మా!

27) సకల ప్రపంచాన్నీ పూవులే ములుకులుగా గలుగు మన్మథుని గన్న నీకు నమోవాకములమ్మా!

28) నీవే భగవద్గీతవై నీ పతి మోము నుండి పలికించితివి కదమ్మా!

29) శ్రీకృష్ణుడుగా అవతరించిన నీ పతిని అన్నివిధాలా అలరించినదానవు కదమ్మా!

30) అమ్మా! అయోధ్యా, మయావతీ, కాంచీ, మధురా, ద్వారావతీ మొదలగు పుణ్యస్థలాలన్నీ నీవే కదా!

31) కలిమలాప హారివయి, మ్లేచ్ఛులనెల కలికి రూపుతో నీ పతి వధించుటకు కారణము నీవే కదమ్మా!

32) సర్వ రాక్షస సంహారము నీ పతి నీ వలననే కదమ్మా చేయుచున్నాడు.

33) సీశానందము కూర్చుటకు నీ పతి కలికి రూపమున ఖడ్గమును దాల్చి పాపులను దునిమి కలిలో కృతయుగ ధర్మమును ప్రతిష్ఠించును గదమ్మా!

34) దశావతారాలూ, నీ పవిత్ర దేహముగా చేసికొని నీ పతితో కలసి యుండెను గదమ్మా!

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

22. విచిత్ర స్తబకము

(ఈ స్తబకమున వేంకటాధ్వరి విద్వత్కవి అత్యద్భుత కవితా, భక్తి స్వరూపమే కాక, కవిత్వంలో ఎన్ని రకాలు గారడీలు చూపాలో చూపించాడు. అతని శ్లోకాలందు అగాధమైన అర్థము భావముతో వెల్లివిరిసినవి. అందువలన చదువరులు జాగరూకులై పఠింప ప్రార్థన- అనువాదకుడు- "శాంతి(శ్రీ)" బాత్సకవి)

1) సర్వ దేవతా సార్వభౌములుకూడా, నీ పవిత్ర పదములాసించియే యుందురు కదమ్మా!

2) అమ్మా! నీకు వాగ్దేవి వేయి విధముల దాస్యము చేయ పవిత్ర అయ్యెను.

3) నీ కోడలగు సరస్వతి నిత్యము ముల్లోకాల్లోగల ప్రజల హృదయాలలో నీ చరిత్రనే నింపును తల్లీ !

4) పాలవెల్లి పుత్రీ ! మా కోటి పాపాలను రూపుమాపి మాకు భాగ్యాలనిచ్చి రక్షింపుము.

5) దుర్మార్గు లందరినీ శిక్షించు నతడని శ్రీహరి వక్షముపై నుండి మమ్ము జూచుచున్నావు నీవు కదమ్మా!

6) ముల్లోకవాసులనూ వారి పాపాలు హరించి, వారినందరనూ రక్షించుటకే పాల సాగరాన జన్మించావమ్మా!

7) నాకు గలిగిన సర్వ దరిద్రములూ, పారద్రోలి సర్వ భాగ్యాలీయుము తల్లీ!

8) నిత్యమూ మేమొనరించు తప్పులను క్షమించి మాకు శుభములను చేకూర్చుము.

9) అమ్మా నీవు వచ్చి మా ముంగిట నిలువుము.

10) నాశనము లేని సంపదలనిచ్చి, మా పాపాలు రూపుమాపగా నిన్ను నిరంతరము కొలుతు మమ్మా!

11) ఓ శ్రీదేవి! నన్ను పాలించుటలో పంతమేల ? పార్వతి చేత నిత్యము ధ్యానింపబడు తల్లీ !

12) సామవేదుల రక్షించు తల్లి ! అభయమిడుదానా ! శ్రీ భూమిదేవి రూపునందు శ్రీలక్ష్మి !

13) సమస్త స్త్రీలచేత ఆరాధింపబడుదానా ! సర్వ సంపదలకూ అధిష్ఠాన దేవతా!

14) అందమగు కాంతి గలదానా ! నా బ్రతుకు నంతయూ తరింపజేయు మా తల్లీ !

15) నేనొనరించిన తప్పులకు మేరలేదు. అందువలన నీవు తప్పులుసైచి సర్వ భాగ్యములూ యిడుమమ్మా !

16) శ్రీహరి మనోహర ! నా దుర్మార్గము నరికట్టి నన్ను నీ కటాక్షములతో వీక్షించు మమ్మా !

17) వేగముగా రారమ్మ ! లక్ష్మీదేవీ ! యీ సంసారారణ్యమున నన్ను నన్ను రక్షింపుము.

18) వాణీ, పార్వతులచే యెల్లప్పుడూ ఆరాధింపబడిన నీవు తొందరగా వచ్చి నన్ను రక్షింపుము.

19) సర్వమత సామరస్యంబు చేకూర్చి నన్నుద్ధరింపుము, నాకు సర్వభాగ్యము లీయుము తల్లీ!

20) శాంతితో కూడినదానా ! మాకు సన్మార్గము కూర్చి మా గృహములందు భాగ్యములు నింపు మమ్మా!

21) స్వర్గమందు సంచరించుదానా ! నా హృదయమును పవిత్రమొనర్చి, నాకు సౌభాగ్యములు యిచ్చు మా అమ్మా!

22) సాగరమున పుట్టిన అన్నిటికన్నా మిన్న అగుదానా! మంచివారిని ఉద్ధరించు శ్రీలక్ష్మి !

23) కరుణా వరుణాలయా ! నా నమస్సులందుకొమ్మ ! నాకు మోక్షము నిమ్మ.

24) భూమి నుండి సీతా రూపమున వచ్చినదానా! దుఃఖము లకు దూరమగు మా తల్లీ!

25) అమ్మా! భూజాతా! జన్మలేని బ్రహ్మకు తల్లివగు శ్రీలక్ష్మి! నన్ను రక్షింపుము.

26) ధనమునకు నివాసమగుదానా! మమ్ము అనుగ్రహించుము, తొందరగా వచ్చి మా కోర్కెలను తీర్చుము తల్లి!

27) శ్రీరాముని యందు ఎక్కువ ప్రేమను నింపు సీతారూపా! బ్రహ్మకు స్థానమగు నీవు నాకు భాగ్యము లీయుము.

28) మన్మథునకు స్థానమయి, ధైర్యవంతులకు నిలయమగు తల్లీ! నన్ను రక్షింపుము.

29) మంగళప్రదవగు నీకు సరి యెవ్వరూ లేరమ్మా! నీ పుత్రులమమ్ము ప్రేమానురాగాలతో రక్షింపుము.

30) శ్రీరామునిలో నుండి ఆనందించుదానా! మన్మథునికి మాతా! మా పాప, తాపాలను పోగొట్టి రక్షణ కల్పింపుము.

31) ఓ భూపుత్రీ! మమ్ము నిలుపగా, మలుపగా, మా పాప రూపములను ద్రోలి మాకు సంపదలిడుము.

32) పద్మచరణా! మాకు సకల ఫలములనిచ్చి, రక్షణ కల్పింపుము.

33) మా తప్పులకు లెక్కలేదు. మా అంధకారమును బాపుము. తొందరగా వచ్చి మమ్ము రక్షింపుము.

34) మిక్కిలి నల్లనగు తుమ్మెదల వంటి ముంగురులు గల దానా! లోకుల యందు నిలుకడలేనిదానా! నా శత్రువులనందర నాశనము చేయుదానా!

35) (ఈ స్తబకము ఎంత క్లిష్టమైనదో తెలుపుటకు ఒక శ్లోకము ఉదాహరించుచున్నాను.

"రరరార, రా, రోరరర రేరరైర
రరరార, రేరరో, రార రాగార।" దీని అర్థము —

వజ్రాయుధము పట్టు మహేంద్రునకు సంపదదులిచ్చుదానా! రమ్మా, శివుడు, ఇంద్రుడు వీరిని రక్షింప సమర్థురాలా! నాశన మందు వారిని స్వీకరించుదానా! భాగ్యమునకు నిలయమగుదానా, విష్ణు భక్తులకు సంపదలిడుదానా!

36) మమ్ము బ్రోవరమ్మా! మమ్మ రక్షించుటకు దయను జూపించుము.

37) అమ్మా! నన్ను రక్షించుటకు నీవాలశ్యమేల చేయు చున్నావమ్మా! తొందరగా రమ్మ తల్లీ!

38) బుద్ధిమంతుల యందు మాయ జూపని దానా! శ్రీహరిని మాయలేని ప్రేమతో వలచినదానా! ఓ మాయా స్వరూపిణీ! అనుగ్రహము జూపుమమ్మా!

39) గంధర్వ గానామృతమును వినుదానా! శ్రీలక్ష్మి రమ్మా! నాకు సర్వమూ యీయుము. సచ్చరిత్ర గలవారిని రక్షించు తల్లీ!

40) ముల్లోకాలచే స్తోత్రము చేయబడుదానా! మా స్తోత్రములను అంగీకరించి, మమ్ము రక్షింపుము.

41) మొట్టమొదట ధ్యానము గావింపబడుదానా! అందరికీ భాగ్యము నొసగుదానా! నన్ను రక్షింపుమమ్మా!

42) ఆత్రేయ వంశజుడగు వేంకటాధ్వరిని, అనువాదమొన రించు "శాంతిశ్రీ" బాత్సకవికి గల మాయను మాయించుదానా! తొందరగా వచ్చి మమ్ము రక్షింపుము.

43) సర్వసంపదల కాలవాలమగు కటాక్ష స్తుతిని జేకొని నన్నను గ్రహించు మమ్మా!

44) ప్రవాహ రూపమగు నా కష్ట పరంపరలను నశింపచేసి వివేక దీప మొసగి సర్వ భాగ్యములు చేర్చుమమ్మా!

45) పద్మ నిలయా! నాయందు దృష్టి నిలిపి రక్షణచేయుమా! సర్వభాగ్యము లీయుమా!

46) వేదమాతా! శ్రీ వేంకటేశ్వరపత్నీ! నీ సేవ యొనరించి నేను సర్వ భాగ్యములూ పొందెదనమ్మా!

47) నన్ను గాచెడి భారము నీదేగదమ్మా! పాలసాగరకన్యా! లేచిన వెంటనే నీ ప్రార్థననే గావిస్తాను.

48) నాలుగు వేదాల నీవు దేనమ్మా! నాలుగు మోములుగల బ్రహ్మయైనా నిన్ను స్తోత్రం గావింపలేడు.

49) నీకు సాటియగు వారు మూడు లోకాలలోనూ యెవరూ లేరు! నా దారిద్ర్యాన్ని పోగొట్టి సర్వ సంపదలిమ్మా తల్లీ!

50) శ్రీ మహాలక్ష్మి! నన్నోబ్రవగా రమ్మా! మా రోగాలు బాపి ఆరోగ్యమిచ్చి మమ్ము రక్షింపుమమ్మా.

51) మా పాపాలన్నీ రూపుమాపి, మాకు నీ కటాక్షంతో భాగ్యములు గలుగజేయుము తల్లీ!

52) అమృత రూపిణీ! శ్రీమహాలక్ష్మీ! నీ పాద సేవకులమగు మాపై నీ కడకంటి చూపు పడనిమ్మా!

53) నీ పాదపద్మాలు కన్న యితరము మాకక్కరయే లేదు, సర్వమూ నీ దివ్య స్వరూపమే అష్టలక్ష్మీదేవీ!

54) మా తాపాలు పోగొట్టి, మాకు నిరంతరం కూడూ, గూడూ, గుడ్డా కలుగునట్లనుగ్రహింపుము.

55) దుష్కర్మలను పాడుచేసి, సత్కర్మలొనర్చునట్లు మాపై అనుగ్రహము చూపుమా అష్టలక్ష్మీదేవీ!

56) నీవు తొల్లి సీతారూపమున చిత్రకూటాద్రిపై నివసించు అలవాటు కలదానవగుట, నా తాలిగుండెపై నుండుమమ్మా!

57) మునులచేత, సురలచేతా, ముప్రోద్దులూ, నుతింప బడు శ్రీమహాలక్ష్మీ! నన్ను రక్షింపుము.

58) పద్మవాసినీ ! మా కుటుంబమునకు గలగు రోగ బాధలు బాపి, మాకు సర్వభాగ్యములు గలుగునటు చేయుము.

59) శ్రీహరి హృదయాధిష్ఠ మొనరించు శ్రీమహాలక్ష్మీ ! నీ కరుణ మాపై పడనిమ్మా.

60) సంపదల తల్లీ! పిల్లలమగు మాపై నీ దయామృత వర్షము వర్షింపుము.

61) అతి పవిత్రమూ, త్రిలోక పూజనీయమైన పద్మము నివాసముగా గల శ్రీమహాలక్ష్మీ ! అనుగ్రహింపుము.

62) అనేక అపరాధములు చేసిన మాయందు అనుగ్రహము చూపి, మమ్మాదుకోవమ్మా!

63) అష్టలక్ష్మీదేవీ! నీ కటాక్షం మాపై కొంచం రానిమ్మా, నీ పాదసేవ చేయునట్లు మా హృదయము లిమ్మా,

64) చిత్ర శ్రీలు మాకొసగి, నీ విచిత్ర చరిత్ర వాయగల యోగం చేకూర్చు నీకివే మా సాష్టాంగ వందనలమ్మా।

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

23. సంకీర్ణ స్తభకము

1) పరిపూర్ణ మంగళములనిడి, అన్ని కోరికలూ తీర్చిన పద్మగృహాము, మాకన్ని భాగ్యములి డగాక.

2) మహౌదార్యము గలదానివి, కవుల పాలిట వైదర్భివి (వైదర్భిరీతి - సీతమ్మ) ఆహా! నీ రూపును వర్ణింపగమా "అమ్మా!"

3) సకల సంతోష ఫలములను గూర్చు అష్టలక్ష్మి దేవీ! నీ మహానుగ్రహామును, మాపై ప్రసరింపజేయుము.

4) శాశ్వతమైన మహాఫలము సమకూర్చు శ్రీ మహాలక్ష్మి! నీ కడకంటి చూపు నాపై పడనిమ్ము!

5) బ్రిహ్మాది దేవతలకే అందని నీవు నా బోటివాని కందుదుహా? ఐనా! నీ పాద సేవతోనే జీవిస్తాను,

6) అధికరణములతో నొప్పిన నీ పాదములు పూర్వమీమాంసగా ఎన్నుచుందునమ్మా!

7) సామీప్య, సారూప్య, సాలోక్య, సాయుజ్య ముక్తులను గూర్చు నీవు ఉత్తర మీమాంసా శాస్త్రిమే నీవు మాతా!

8) నీవు బ్రాహ్మణములచే, బ్రహ్మవేత్తలచే, మంహా మంత్రములచే నుతింపబడు దానవు శ్రీమహాలక్ష్మి!

9) పద్మములచేత ఆవరింపబడిన దానవు, అమృత నిధివి, అమ్మా! భవదాహాము శాంతింపజేయుము.

10) నీ సహజ వాత్సల్యానికి కాకాసురుడు, నీ అనురాగానికి హానుమ సాక్ష్యము గదమ్మా!

11) కిటిలత, కఠినత, రాగము, లేమి, తామసము, చంచలత, మార్ధ్యము, మాంధ్యములు దోషములే! ఐనా నీ శరీర ధర్మములుగా వాటిని గావించి, మాలో లేనట్లుచేసి రక్షింపుమమ్మా!

12) నీ అణుమాత్ర కడకంటిచూపు నన్ను కవిగా చేసెను,యిక నీ యనుగ్రహాము సర్వమూ సమకూరగలదు.

13) నీ భర్త అనుగ్రహింపడని, నా పాపాలకు అదృశ్యవిద్య నేర్పావా శ్రీ మహాలక్ష్మి!

14) నన్ను రక్షింపమని నీ నాథునకు చెప్పు, నిరంతర భక్తుడ నగు నాకీపాటి మాట సాయము చేయు మమ్మా!

15) నీకు దయ యున్న, నా చేత పుణ్య కర్మలు చేయించుము, నీ దయయే నాకు నిధి గదమ్మా!

16) అప వర్గముగాని,మోక్షముగాని నాకక్కరలేదు, నీ పాద పద్మ భక్తియే చాలు, అదీయిడవా! నేనేమి చేయగలనమ్మా?

17) నామీద కోపం లేకుండా, నేను చేయు పనులన్నీ, సత్క్రమ మార్గమున నడిపించి, నన్ను రక్షింపుము.

18) మంచి కీర్తికి నీవే మూలము గదమ్మా నాకు శాంతితో పరిపూర్ణారోగ్యమూ, భాగ్యమూ, కూర్చుమమ్మా?

19) సృష్టిలో గల సర్వమూ నీ స్వరూపమే గదా! అందులో నేనొకడను గదమ్మా!

20) పాపమును బాపగా గంగాజలానివి, కల్పవృక్షానివీ నీవే గదా!

21) శరణార్థుల నందర రక్షించగల శక్తి గలిగిన శ్రీ మహ లక్ష్మివి నీవే గదా।

22) సంసారాగ్నికి మారణహోమము నీవే ! హరిపత్నీ శ్రీ అష్టలక్ష్మి ! నన్ననుగ్రహింపుము.

23) ముని మానస హంసవో ! మా ఆపదల బాపవచ్చిన శ్రీమహాలక్ష్మి నీ వెవరవో చెప్పమ్మా!

24) మెరపుకు కాంతినిచ్చిన నీవు యెవరని అనేది తల్లీ! నాకు సిరులిడ వచ్చిన అష్టలక్ష్మి దేవివే అందును.

25) హరి నిన్ను మనసార ప్రేమించి, తన వక్షమున నిల్పుకొని నిరంతరానందము మా కందించెనమ్మా !

26) తామస మేఘాలకు శరత్కాలమువు, మహా సంపదలకు ఉపోద్ఘాతానివి, నాకు సర్వవేళలా శరణుగా ఉండుమమ్మా !

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

24. నిర్వేద స్తబకము

1) శరణము, శరణమగు నీ పాదయుగము నిర్వేదము లేకుండా నన్ను రక్షించుగాక !

2) నీ పాదాలు కొలువలేక ఎన్నో తప్పులు చేశాను. అట్టి పాపాత్ముని రక్షించవమ్మా శ్రీ మహాలక్ష్మి !

3) ఇంద్రియాలకు వశుడనై చేయరాని పాపాలు చేశాను. నా బ్రతుకుకు పరమార్థము చూపుమమ్మా!

4) మూర్ఖుడను, దుర్మార్గుడను, పాపుడను, నన్ను నీవేరీతి రక్షిస్తావో !

5) నేను దుర్మార్గుల యిండ్లకు తిరుగుట వలన నా కాళ్ళు నొప్పులు పట్టాయి, అందువలన నాకు నీవే రక్ష.

6) చచ్చి చచ్చి అందర దగ్గరకూ నేగి విసిగి వేసారిపోయిన నన్ననుగ్రహించి రక్షింపుము.

7) భార్యా పిల్లల విడిచి, నినుగొల్చి ఎందరెందరైశ్వర్యమును చేకొన్నారో! నన్ను వారివలె అనుగ్రహించుము.

8) సభలలో మెప్పు, గొప్పకులంలో పుట్టువు, నిన్ను గొల్వని నాకివన్నీ ఎందుకమ్మా ?

9) చెడు చోటులకెల్లా తిరిగాను, ఎన్నో దీనవాక్యము లాడాను. నిన్ను గొలుచుటకు యిపుడు వచ్చాను రక్షించు తల్లీ!

10) నరకయాతనలు, నానాకష్టాలు అనుభవించాను. యిపుడు నీ పాదపద్మాలు గొలిచి సుఖమందనిమ్మా !

11) నిర్వేదముతో యిన్నినాళ్ళూ గడిపాను, యిప్పుడైనా నీవు కరుణించుమమ్మా అష్టలక్ష్మి దేవీ !

12) తల్లీ ! నిర్విణ్ణుడనగు నాపై దయ దలచి, నీ చల్లని కరుణామృతాన్ని కురిపించుమమ్మా !

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

25. శరణాగతి స్తబకము

1) దురితములు పారద్రోలి, నీ వర కరుణారసమునిడి శ్రీ మహాలక్ష్మి! మాకు సర్వ సంపదలిడుమమ్మా !

2) దుర్విషయములపై పర్విడు నా మనస్సు నీ పద పద్మారాధనపై మరల అనుగ్రహింపుమమ్మా !

3) మంచి, చెడ్డలెరుగక, వెళ్ళిన నా మార్గాన్ని మళ్ళించి, తక్షణమే నన్ను రక్షింపుమమ్మా !

4) నీవే అని నీ పాదములపై బడిన నీ బిడ్డని నన్ను ఏమి చేసినా నీదే భారమమ్మా!

5) వేదాలూ, శాస్త్రాలూ, పిచ్చిమాటలు కావేని, వేదశాస్త్ర స్వరూపిణివగు నీ పాదాలే నమ్మినానమ్మా!

6) గీతోపదేశ మెరుగని పాతకుడను, నన్ను నువ్వే పాలించి రక్షింపవలెనమ్మా !

7) భక్తి, జ్ఞానము లేనివాడనగు నాపై నీవేరీతిగా దయ తలతువో అమ్మా !

8) నా మాటలు తిక్త షాయము వంటివి, ఐనా నీవు నాపై కనికరించి నాపై దయజూపురమ్మా ! అమ్మా!

9) దీనుడను, పనికిమాలినవాడిని, నన్ను నీ పుత్రుని చేపట్టి రక్షించు తల్లీ!

10) నన్ను మంచి కులములో పుట్టించి, భార్యా బిడ్డల నిచ్చావు, వారిని పోషింప సిరులనుగ్రహించు తల్లీ!

11) నిన్ను వేయి పద్యాలతో స్తోత్రం చేశాను. నీ భర్త నన్నే మెచ్చి వేయి యిస్తాడమ్మా !

12) యీ నా గ్రంథాన్ని పనికిమాలిన వారు మెచ్చనిచో ఏమౌను ? కోకిలగానము వియోగులకు బాధయిడినా సమస్తమైన వారికందరకూ ఆనందమే కూర్చును తల్లీ!

13) స్వస్తరువగు నీ కృతి, మంచి స్తబకములతో గూడి, ఆనందముతో పదిదిక్కులకూ అలుముకొనును.

14) నా పద్యములివి పండితామోదములు, నీ పాద పద్మా రాధనలు గొనుము తల్లీ !

15) నా పద్యములాలించిన నీ పతి నీతో కూడా నాకు సర భాగ్యాలిచ్చి ఆశీర్వదించునట్లు చేయుమమ్మా !

16) అమృత కల్ప సూక్తమగు యీ నీ స్తవమును ఎ... వినునో, చదువునో, వ్రాయునో, వారికేది కావలసిన అవి త... నీ కటాక్షంతో లభ్యమగునమ్మా !

17) మంచి మనసుతో ఎవరు దీనిని యీ "అష్టలక్ష్మీ ప్రస కావ్యాన్ని చదువుదురో వారి యింట శ్రీ మహాలక్ష్మి నాట చేయును.

18) ఆత్రేయగోత్రుడు శ్రీ వేంకటాధ్వరి దీనిని రచించె తెలుగు తాత్పర్యము-గాన కవితా విశారద ! కవి పుత్రేభ ! శ... ధిక గ్రంథకర్త "శాంతిశ్రీ" బొత్సకవి వ్రాసెను.

శ్రీ అష్టలక్ష్మీ దేవ్యైనమః

సర్వం హనుమదర్పణమస్తు

మా వద్ద లభించు ఇతర పుస్తకములు

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు

రాధాకృష్ణ

కంఠాభరణము

కోకిల

విప్రనారాయణ

కందుకూరి వీరేశలింగం — నీతికథామంజరి

శాంతిశ్రీ జొత్స్నకవి — అష్టలక్ష్మీ ప్రసన్నం

పరవస్తు చిన్నయసూరి, కందుకూరి వీరేశలింగం — సంపూర్ణ నీతిచంద్రిక

రోహిణి పబ్లికేషన్స్

మెయిన్ రోడ్ రాజమండ్రి-533101